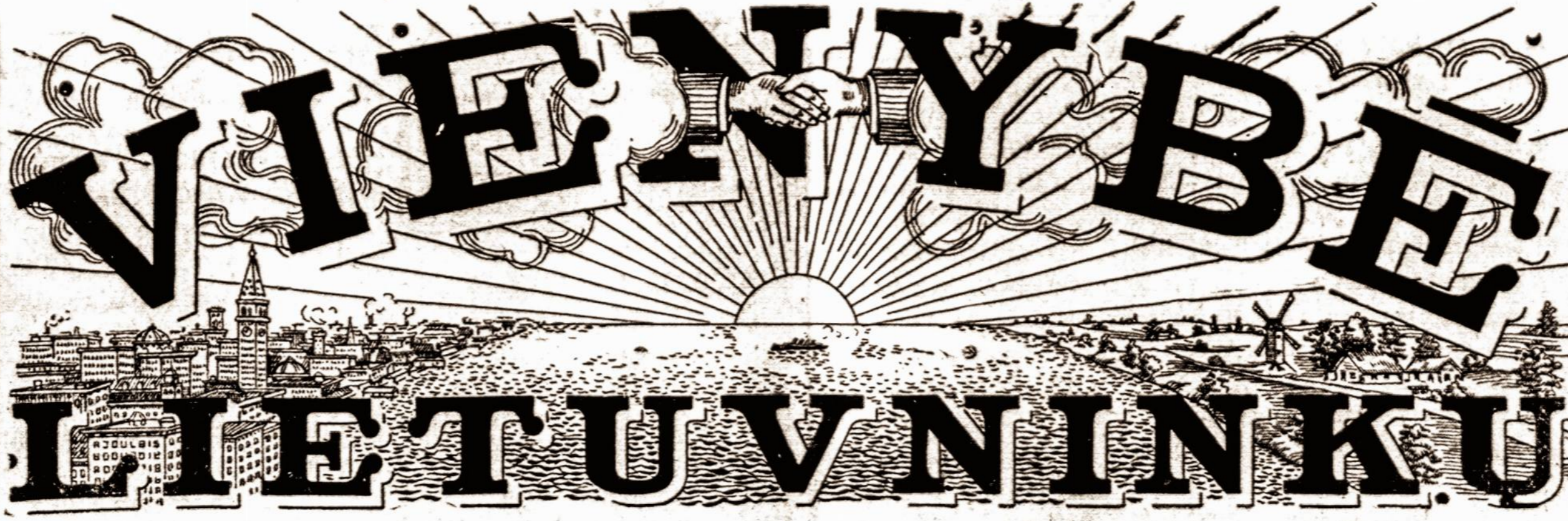

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"
IŠEINA KAS SEREDA
Brooklyn New York.
Prenumerata metams:
Svvienvytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kitur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne nuo Naujų Metų.
Apgarsinimų kainą klauskite raštu:
J. J. Pauksztis ir Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

"VIENYBE LIETUVNINKŲ"
PUBLISHED
EVERY WEDNESDAY.
Brooklyn New York.
Yearly subscription rate:
In the United States ... \$2.00
To Foreign Countries ... \$3.00
To Canada \$2.50
Advertising rates on application.
Address all communications
to the publishers:
J. J. Pauksztis & Co. (Inc.)
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

PRIE „PROTESTO“

Kurie mums duobę kasa, kurie mums duobę kasa, galime paabejoti, ar jiems teks matyti mus jon ikrutusius. Labai būtų gaila, jei gi jie patis ton jų išskaton duobėn ikristus. Iš piktos dvasios pradėtas darbas neatneša saldžių vaisių. Man labai neaišku, kodėl „Lietuva“ ir „Tėvynė“ duoda tokią įžymią vietą tiems „greitai kalbantiems“ prakilybės purvintojams? Turbut šitos dvi redakcijai, artimo meilės žadinamos, mano tuos fanatikus išgelbėti nuo regimos jų pačių doriškos prapulties. Musų rimtieji laikraščiai stengiasi neduoti gana virvės — laisvės tiems musų „geltoniesiems“, kad patis nepasikartų.

Gaila „Lietuvos“ ir „Tėvynės“ pastangų. Kas kam yra likimo skirta, tas tam ir teks. „Ką dievai nori sunaikinti, tam pirmiausia atima protą“. Šita patarlė tinka tiems musų tautos fanatikams, kurie mėgino užkenti musų tautiškam kultūriniam darbui—Lietuvių Tautos namų įsteigimui Vilniuj. Jie bando iškabėti visuomenę, kad, norint tautą apdovanoti moksliskomis įstaigomis, nereikia ikūnyti amžinių Lietuvių Tautos namų, bet akiai tikėti jų ligotai vaidėntuvei.

Taip elgdami jie nuo savės nubaidys visus sveikai protaujantčius jų palaikytojus. Jie verti apgailėjimo...

Mes pažįstame žmones pagal jų draugus ir pagal tai, kokiam darbui jie pritaria ir kokius darbus jie patis atlieka. Visi žinome ilgų metų — viso amžiaus — darbų musų garbingiausiojo Lietuvos vyro, daktaro Jono Basanavičiaus. Kurie nebuvo matę Dr. J. Basanavičiaus, mes jį gerbėme vien tik už šventus jo darbus. Nerisime sveikai manančio lietuviu, kuris negerbtų d-ro J. Basanavičiaus darbo nuopelnų.

Tikrai privalome didžiutiesi gerb. M. Yčo moksle atsižymėjimu. Jeigu jam universiteto valdžia, už nepalyginamą mokslingumą, davė aukštinį medalį, tikrai visiems lietuviams garbė, kad mes savųjų tarpe turime tokius vyrus. Iš šitokių moksle atsižymėjusių vyrų galima laukti busiančiųjų tautos vadovų, kurie su lai-

ku turės užimti labai svarbią d-ro J. Basanavičiaus vietą prie visos musų tautos judėjimo-vairo! Taigi, tik tai ligoniai gali pasipiktinti p. M. Yčo mokslingumo nuo pelnais, ir tokiais pasipiktinimo žodžiais patis savę amžinai pasmerkia. Man labai gaila, kad Amerikos Lietuvių Moksleivių Susivienijimo pirmininkas pasirašė po rezoliucija, apskelbta „Kovoje“ prieš Lietuvių Mokslo Draugijos atstovus. Taisai Amerikos Lietuv. Moksleivių pirmininko pasielgimas, jeigu ne amžinai įeidžia lietuvišką moksleivių Amerikoje, tai visgi labai nelemta nušviečia, kad musų moksleivijoje vadovauja tokie žemos dvasios ir piktos valios asmens, ir kas įdomiausia, kad po šitam išgamingam pasielgimui viskas ramiai toleruojama!

Nors ir aš po „protestu“ pasirašiau, bet man rodosi, kad musų tautinę idėją remiantieji laikraščiai peranksti išėjo su „protestu“. Protestuodami, mes pridudame tu „cieilikėlių“ veikimui šiokią-tokią svarbą ir piktos dvasios asmenims užsigandinimą, kad jų purvini nas veikimas užsipelnė musų domos. Man rodosi, vertėjo jiems duoti dar daugiau „laisvės“, o jie būtų patis save skaudžiausiai nubaudę. Aš tikiu į reakcijos svarbą, kurią išsaulia nežmoniški darbai. Juo daugiau šmeižimų bus išplatinta prieš gerbiamusius Lietuvių Mokslo Draugijos rinktinius pasiuntinius, tuo daugiau jie ras pritarėjų tarp prakilnesniųjų lietuvių.

Nenusiminkime! Lai musų kultūros nevidonai siunta, mes nei kiek nenusigądami, eikime prie tikslo prakilnaus idealo vedami. Tikrai neužmirškime surišti broliškos meilės ryšiu vietus pastovius ir rimtus lietuvius ir lietuvaites Tautiškan Komitetan.

Nėra to piktos, kuris galų gale neišeitų (per reakcija) ant gero. Taip turi buti ir su „cieilikėlių“ fanatizmu. Jų darbai juos parodys, kuomai jie yra. Mes visi nuošaliai laikydami leiskime jiems patiems save nupiešti. Jiems bruzdant, musų tautiškos jėgos šinteriškai greičiau sustiprės. Lojimai ir kandžiojimui pridūjis ir tuos musų miegalius, kurių

mes geruoju negalėjome prižadinti... Taigi, lai jie bruzda!...
Antanas Kaz. Rutkauskas.

Atsišaukimas.

Padarykime 22 d. lapkričio Lietuvos Kilimo Diena.
Lapkričio 22 d. yra tai gimimo diena vieno iš pirmųjų Lietuvos budintojų ypatoje gerbiamo daktaro Jono Basanavičiaus. Toji diena suteikė mums neunistantį darbininką ant lietuvių tautiškos dirvos. Dabar jis yra vienu iš gyvųjų Lietuvos pirmtakų, kurie pašventė savo spēkas, turta ir garbę Lietuvos prikėlimui. Dabarties, jam atkeliavus į Ameriką Tautos Namams aukų rinkti, mes, kaip lietuviai, turime patikti jį ne tik su gausiomis aukomis, bet apart to, mes privalome išreikšti jam pagarbą-dėkingumą už jo neunistantį pasidarbavimą.

Mano nuomone, musų didžiausias ir naudingiausias dėkingumas būtų išreikšiamas tik tuomet, jei mes pripažintumėm jo gimimo dieną — Lietuvos Kilimo Diena. Kad tą paminėjus, mes aukaukime tos diepos uždarbį Lietuvos Tautos Namams Vilniuje. Vienos dienos uždarbis mums bile karam mažai ką tereikšia. Bet, jeigu mes, visi Amerikos lietuviai, tos dienos uždarbį į vieną vietą sudėsime, tai sudarysime didelę-didelę sumą, su kuria bus galima, jeigu nepastatyti, tai nors pradėti statyti Tautos Namai.

Tas dalykas, manau, kiekvienam aiškus ir kiekvienas, kuris dar nėra taip žemai nupuolęs-ištautėjęs, kad drįstų savo motinos išsižadėti, turi tam sumanymui pritarti. Taigi visi, kaip vienas, aukaukime Tautos Namams lapkričio 22 dienos uždarbį, o tuomi prisidėsime gyvu darbu prie gavinimo ir kėlimo mus suvaršusios tautos ir išreikšime sąjaušmą ir dėkingumą gerbiavam pirmtakui, seneliui daktarui Basanavičiui! Priimkime jo gimimo dieną — Lietuvos Kilimo Diena.

Tos dienos aukų rinkimu privalėtu užsiimti viesos lietuviškos tautiškos ir tautiška-katalikiškos draugystės, susivienijimų kuopos, parapijų klebonai, komitetai ir laikraščių redakcijos. Apart tos dienos uždarbio, tą vakarą galima surengti prakalbos, perstatymai ir šiaip va-

karėliai, kurių nauda eitu Tautos Namams.

Jeigu tik mes visi, be skirtumo pažvalgu, tam pritaršime, t. y. lapkričio 22 dienos uždarbį aukausime, tai be abejonės, mes amerikiečiai vieni pastatysime Tautos Namus į porą metų ir pasirodysime, kad musų tautystė ne vien tik įsikarščiaivus prakalbose ar laikrašćiuose tuščias skambėjimas. O tas mums yra labai-labai lengva padaryti, tik reikia noro ir darbo, prie kurio turėtu musų inteligentija prisidėti ir pagelbėti veikti.

But geistina, kad į tą sumanymą atsilieptų musų karštieji tautiečiai ir išreikštų savo nuomones.

P. J. Mulevičius.
P. S. Kiti laikraščiai yra meldžiami perspaudinti šiam atsišaukimu.

L. M. Dr-jos Pasiuntinių maršrutas New Yorko aplinkėje.

Spalių 16 d., ketverge — Simano Daukanto Dram. Draugijos parengtoje vakarienėje, Brooklyn, N. Y.

Spalių 17 d., pėtnyčioje — Newark, N. J.

Spalių 18 d., subata — Brooklyn, N. Y. „Vyturėlio“ dram. draugija stato scenoje Tautos Namų naudai „Kornevilio Varpus“.

Spalių 19 d., nedėldienis — New Yorke, N. Y.

Spalių 20 d., panedėlis — Elizabeth, N. J.

Spalių 21 d., utarninkas — Bayonne, N. J.

Spalių 22 d., sereda — Passaic (ir Paterson), N. J.

Spalių 23 d., ketvergas — Jersey City, N. J. Vakare Brooklyn ir aplinkės draugijų atstovų II-oji konferencija.

Spalių 24 d., pėtnyčia. — Mass-peth, N. Y.

Spalių 25 d., subata. — Brooklyn, N. Y. vieša Pasiuntinių Priėmimo Komiteto rengiama vakarienė; Svečių, taip sakant, priimtūvės ir išleistūvės.

Spalių 26 d., nedėldienis. — Brooklyn, N. Y. Prakalbos Williamsburg'e, McCaddin Memorial svetainėje, Berry St., tarp So. 2-os ir 3-os gatvių.

Spalių 27 d., panedėlis. — Central Brooklyn'e, N. Y.

Spalių 28 d., utarninkas. — So. Brooklyn, N. Y.

Spalių 29 d., sereda — Blissville, N. Y.

Viršiaus paminėtų vietų lietuvių yra kviečiami susitarti tarp savės ir priimti Pasiuntinius knogražiausiai. Butų gerai, jei ir kitų vietų lietuvių pasektų Brooklyn'o, Chicago's ir kitų miestų

lietuvių pavyzdį, t. y. kad išrinktu tam tikrus komitetus, kurie ap lankytų draugijas ir kviestų jas aukomis iš savo izdo prisidėti prie Tautos Namų statymo.

Brooklyn'o Komitetas.
(„Tėvynė“)

Peržvalga.

„Lietuvių informacijos biuro deklaracija pasiuntinių konferencijai“. „Vien. Liet.“ savo laiku jau buvo rašyta apie „Rusijos ir Austrijos lenkų komisijos išgauti Lenkijai autonomija“ memorandumą, kuris kadai įteikta valstybių diplomatų konferencijai Londone. Dažar štai ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių laikrašćiuose paskelbta, kad į tą memorandumą atsiliepė „Lietuvių Informacijos Biuras“ savo deklaracija. Savo skaitytojų žiniai perspaudiname visą tos deklaracijos turinį.

„Lenkų Laikinoji Komisija“ memorijale, įteiktam Londono pasiuntinių konferencijai, išreikškė pageidavimą, kad prie Lenkijos, didžiųjų valstybių išliuosuotosios, būtų prijungta ir Lietuva.

„Del to turime garbės pranešiti:

„1) jog jokia lietuvių politikos kuopa nė partija neįgaliojo Komisijos kalbėti jos vardu prieš pasiuntinių konferenciją;

„2) jeigu lenkų Laikinosios Komisijos prašymas būtų išklaustas, lietuviai prašo:

„a) iš atžvilgio į etnografinius skirtumus tarp jų ir lenkų,

„b) iš atžvilgio į precedensą Lietuvos ir Lenkijos istorijinės unijos, kurios laiku Lenkija elgėsi, kaip nedora biėnuolė, apvildama Lietuvą ir atimdama iš jos porą provincijų,

„c) iš atžvilgio į dabartinius lenkų siekimus sulenkinti Lietuvą visokiais budais, net prievarta,

„d) iš atžvilgio į tai, jog Lietuva nepritaria Lenkijai jos prisirušimuose prie maisto prieš Rusiją ir jos noras sukelti tautų komplikacijas ir

„e) iš atžvilgio į tai, jog Lietuva siekia tiktai prie plačiosios administratinės autonomijos (mokyklos, teismai, Vilniaus universitetas, tautos seimas ir tt.), pasiektos teisių keliu, o ne ginklu,

„kad lenkų Laikinosios Komisijos prašymas del Lietuvos būtų neišklaustas.

„Prašome Jusų Ekselencijos parnešti šią deklaraciją pasiuntinių konferencijai“.

Šitą deklaraciją paėmėme iš „Liet. Žinių“ N94. Prieš šią deklaraciją „L. Ž.“ idėtas p. P. R. straiptinis „Kas juos įgaliojo?“ Tame straiptinyje kalbama apie minėtą lenkų memorandumą ir Gabrio Biuro (vadinamo Liet. In-

form. Biuro) deklaraciją, kuri įteikta visų lietuvių vardur ir paskelbta niekieno nesiklausus, nuo nieko įgaliojimo neturint. Del to p. P. R. ir sako:

„Ivairūs demagogai savo darbų mėgsta pridengti žmonių įgaliojimu, kalbėti ir veikti žmonių vardu, visai tų žmonių nesiklause. Minia gi paprastai girdi (arba dažniausia visai ir negirdi) tu politikų ir veikėjų balsus, klausu jų, bet tik vienam kitam galvoje juda klausimas: kada gi mes jį ar juos įgaliosime? Tečiau už tokių veikėjų ar politikų darbus kartais atsiskaityti tai jau visiems, visai tautai pri seina“.

Tos tiesos užginčyti niekas negali. Kartais delei vieno kurio politiko ar diploamto netaktingo „veikimo“ net karas, arba sumišimai iškyla. Kalbant gi apie p. Gabrio įkurtą ir jo vedamą biuro, reikia pasakyti, kad toka jau jo charakteristika, — kad veikti visų lietuvių vardu, nežiurint to, ar lietuviai tokio veikimo geitautai prisėina“.

„Neįsileidami į tos deklaracijos nagrinėjimą, — sako p. P. R., — tečiau delei antrojo punkto stote tam „Biurui“ griežtą klausimą: kas įgaliojo jį kalbėti ar prašyti ką-nors lietuvių vardu? Jeigu jį įgaliojo kokia nors partija ar kuopa, tai tegul tos partijos ar kuopos vardu ir kalba, taipgi ir savo vardu, jeigu tame randa reikalą, tečiau tegul neuzurpuoja teisės kalbėti tai visų lietuvių vardu. Prieš tokį sauvaiją pasilegimą, kaip demagogišką, kiekvienas lietuvis, tikras demokratas visumet griežtai protestuos, neatsižvelgiant, į to Biuro veikimo kokybę ir pakraipą, neatsižvelgiant, ar tam Biurui simpatizuoja ar ne, kaip lygiai protestuotų ir prieš kiekvieną kitos kokios nors instancijos ar ypatos panašų pasielgimą.

„Iš anksto konstatavimas to fakto, kad toji deklaracija, kaip ir tas memorandumas, turi lygią vertę arba gal geriau — jokios praktiškos vertės — dalyko stovio nemaino.

„Konstitucijinių kulturingųjų šalių visumene atydziai daboja, kad kas neįgaliotas nepradėtu veikti ir kalbėti jos vardu. Lietuvių visuomenė turi daboti, kad ivairūs veikėjai demagogiškai neveiktų jos vardu. Todel neturi teisės tyliai šios p. Gabrio Biuro deklaracijos praleisti, kad ateityje neduoti progos tam Biurui ar kam kitam dar daugiau jos vardu nesąmonių pripasakoti“.

// Asmeniniai ar idėjos reikalai? „Darbininkų Vilties“ N35 patalpinta korespondencija iš So. Bonstona, Mass. Ta korespondencija gana charakteringa, nušviečiant bent iš dalies musų idealistus, musų partijų veikėjus, kurie dažnai supina, sujungia bei suriša idėjos dalykus su asmeni-

*) Žiur. „Vien. Liet.“ N 36, pusl. 5, skiltis 3.

niais reikalais. Tos korespondencijos autorius rašo: „Kaip kitur, taip ir čionai atsitinka gana juokingų komedijų. Štai pereinotj pėtnyčioj, rugp. 22 d. atsitiko viena iš juokingiausių. LSS. 60-ta kuopa laikė savo susirinkimą, kuris buvo labai trukšmingas. Trukšmō priežastis buvo tame, jog „Kovoj“ Neparrašęs nupėikė „Laisvė“ už kvietimą rašyti j moterų numerj knigu ir tt. „Keleivio“ paskutiniam num. buvo paminėta, kad „Laisvė“ su „Kova“ vėl susikirtō. Na, tas tai ir užbaigė! Į susirinkimą susirinko visi laisviečiai ir pranešė, kad jie atsako iš 60-tos kp. už tai, kam „Keleivis“ atkartojęs tą, kas „Kovoje“ buvo. „Laisvės“ redaktorius Pruseika pasakė, kad jis nenori, kad jo gėra vardą purvintų“.

Tai taip. Kuopos susirinkimas paverstė ginčams už asmeninius kiemo reikalus. Ir tai ne pirmutinis ir ne paskutinis toksai susirinkimas mūsų amerikiečių pačangėje: daug tokių buvo ir dar bus. Kaip tik spjō susipykti vienas kuris veikėjas su kitu veikėju, taip greitai jų vaidai atsiduria į susirinkimą ir ten ne juokais svarstomi, gvūdenami, nagrinėjami bei rišami, kaipjo svarbiausie dienos klausimai. Pasivlykime sau paklausti: kas bendro tarp LSS 60-tos kuopos ir „Laisvės“ moterų numerio? Kuopa, rodos, šaukia susirinkimą tuo tikslu, idant tarties bei svarstyti LSS, kaipo organizacijos reikalus. „Laisvės“ moterų numeris — tai jos leidėjų asmeninis dalykas. Apie tą moterų numerj visuomenė galės kalbėti ir ginčytiesi tik tuomet, kai jis išeis iš-po spaudos ir bus išplatintas tarp visuomenės. Gal „laisviečiams“ patarti ne tik iš kuopos išstoti, bet ir iš sąjungos? Ir tai labai lengva padaryti.

Netvarka New Yorko centraliniame kningyne. „Draugo“ N 35 p. A. V. P. rašo: „New Yorko centraliniame kningyne, 42 ir 5-th avenue, kambaryje N 216 sukrautos šitų tautų kningos ir laikrašėiai: rusų, slavokų, lietuvių, lenkų, čekų ir latvių. Užveizda yra žydas. Tvarka neužlaikoma. Viskas suversta krūvon. Negalima prisikvisti daugelio laikraščių. Užveizda teisinasi, kad buk laikrašėius nevisados atsiuocia.“

Mums taipgi teko girdėti keleto nusiskundimus delei to kningyno tvarkos, kuri tečiau galima pagerint, jei tik visų paminėtų tau gerinti, jei tik visų paminėtų tautų žmonės to pareikalautų. Bet, kiek mums žinoma, maža kas tą skyrių telanko; ateina jin daugiausia žyda, kurie mėgsta skaityti rusų kalba. Kitų paminėtų tautų žmonės retai jin tenžklysta. O kad daugelio lietuvių laikrašėių negalima prisikvisti, tai ne užveizdo kaltė ir jo užu tatai negalima kaltinti. Kalti lietuvių laikrašėių leidėjai, kurie j tokias įstaigas ne labai noriai savo leidžiamus laikrašėius siuocia.

Lenkai kviečia lietuvius. „Lietuvos N 35 peržalvos“ skyriuje skaitome pranešimą, kad „L.“ redakcijon prisijūsta iš Boston, Mass. kopija spausdinto užkvietimo, po kuriuom yra pasirašęs lenkų „komitet obehodowy“ ir kuriame kviečiama lietuvius ir rusinus bendrai su lenkais apvaikšėioti 500 metų sukaktuves nuo taip vadinamos Horodelskos Unijos užvėrimo tarp lenkų ir lietuvių. Reik pažymėti, kad šita unija yra tik dalimi bei papildymu Lublino Unijos, užvertos 1569 m., pagal kurios Lietuva iš-

kosi sujungta su Lenkija ir kartu nustojo savo savistovystės.

Toliau „Lietuva“ sako, kad, matant visus persekiojimus, kokius kenčia lietuvių ir jų kalba Lietuvoje, lietuvių prisidėjimas prie šio rengimo apvaikšėiojimo nėra nei geistinas, nei galimas.

Savo pranešimą „L.“ užbaigia pagedavimu, kad Naujosios Anglijos lietuvių ne tik kad neimty jokio dalyvumo šitame apvaikšėiojime, bet kad prižiūrėty, idant lietuvių vardas, priešais jų norą, šiame apvaikšėiojime nebutų vartojamas ir kad lietuvių draugijos, prie kurių lenkų komitetas kreipiasi, duoty trumpą ir aiškų atsakymą: „Nedalyvausime.“

Mes pilnai pritariame „L.“ nurodymams bei patarimams ir tik iš savo pusės galime pastebėti, kad lietuvių visur ir visad turi atminti lenkų dvilinkavimą ir jų pastangas kenkti lietuviams ir jų kalbai. Nors jie tankiai ir vadina lietuvius savo „broliais“, nors jie kartais ir meilinasi, bet tai daro jie delei to, kad juos pritraukti prie savęs, idant paskui užmauti jiems savo kailį. Tą patvirtina daugelis faktų. Kaip iš praeties, taip ir iš dabartinio gyvenimo Lietuvoje. Taigi lietuvių privalo laikyties nuošaliai nuo lenkų — tegul lenkai eina savo keliu, o lietuvių savo. Žinoma, čia neturi but jokios-nors tautinės neapykantos...

Gerbiamuosius svečius kviečia Kanados ir Anglijos lietuvių. „Lietuva“ praneša, kad į Chicago pilasi laiški su reikalavimais aplankyti įvairias lietuvių kolonijas, plačiai išmėtytas po visas Suvienuytas Valstijas. Subruzdō, kaip praneša, ir Kanadoje gyvenantieji lietuvių. Pavyzdin. Torontoje, Ont. esantieji lietuvių nori butinai parsikvisti pas save svečius. Taip šv. Juozapo dr-tė susaukė tam tikrą susirinkimą, kuriame liko įsakyta draugystės komitetui, kiek galint rūpintis, kad parsikvistiū svečius. Štai kaip skamba laiškas iš Toronto, patalp. „L.“:

„Gerbiameji ir mylimi svečiai, meldžiame neatstumi ti mūsų melidimo nuo savės ir meldžiame neatstumi ti mus nuo tautos bendro darbo, nes ir mūsų širdis trokšta nors kiek susipažinti su Tėvynės didvyriais ir paremti tą pradėtą darbą Vilniuje“.

Panašių užuojautos žodžių, kaip sako „Liet.“, pila kiekviename laiške.

Galop „L.“ praneša, kad ir Anglijos bei Skotijos lietuvių taippat svarsto klausimą — ar negalima butų svečius pasigauti, grįžtant jiems iš Amerikos Lietuvoson.

Taigi, tas viskas aiškiai parodo, kad lietuvių ir svetūr neprarado tautiškių jausmų ir kad jie lietuvių tautos dalykus stengiasi paremti visomis savo pastangomis. Jiems ant visados brangi pasaulieka Lietuva, jie taipgi gerbia ir brangina tuos žmones, kurie yra pašventę visą savo gyvenimą, visas savo spēkas lietuvių ir Lietuvoson laubi. O tas labai svarbus dalykas, nes jei veikiantieji mato, kad jų trūnas, jų troškimai paremiami, tai ir jiems linksma veikti, ir jiems daugiau pribuva tvirtumo bei energijos.

Amerikoje gyvenantieji lietuvių turi šiūom atvėju parodyti, kad jie yra lietuvių, nori amėnai jais likti ir trokšta Lietuvoson sugrįžti.

tur mokėti bausmę. Vienok, kaip praneša „L.“, idant aplankyti daugiau lietuviškų kolonijų, idant užganėdinti žmonių norus, kilō naujas sumanymas — prašyti d-ro J. Basanavičiaus, kad jis liktų Amerikoje ant visos žiemos ir išlengvo apkeltiautų visas tas vietas, kurių dabar nesuspės aplankyti. Šitas sumanymas randas daug pritarimo iš šalies.

Išties, tas labai puikus sumanymas. Jei gerb. d-ras J. Basanavičius pasižadėty likti ilgesniam laikui Amerikoje, tuom atnešty didžiū naudą, kaip čia gyvenantiems lietuviams, sužadinant jų tautiškius jausmus, taip ir Tautos Namams, surenkant jiems daugiau aukų. Reik atminti, kad tankiausiai mažuose miesteliuose lietuvių gyvena geriau, yra karšti lietuvių ir niekad neatsisakytų paremti aukomis prakilnų ir labai naudingą lietuvių tautos labui darbą. Jiems, be abejo, labai but malonū pamatyti tą žmogų, kuris prikėlē lietuvius iš miego, kuris visą savo amžiu uoliai dirbō lietuvių ir Lietuvoson labui...

Labai-labai but geistina, kad gerb. d-ras J. Basanavičius pasi- liktų ilgesniam laikui Amerikoje.

Atkreipkime domą į šitas aukas. „Lietuvos“ N 35 pranešama, kad laike Svečių prakalbų Nortfi Sidē. Chicagoje valparaisiečiai per savo atstovą įteikē d-rui J. Basanavičiui su geriausiais veljimais \$24.50. „Kiek galėjo me, tiek ir duodame“ — pasakęs vienas iš jų vėliaus — „ir tik tas iš mūsų nedavē, kuris jau jokiu budu keleto centų sukrapstyti negalėjo. D-ras J. Basanavičius, matydamas tokį besimokinančios jaunomenės pasisventimą, likęs tuomai giliai sujūdintas ir prašęs karšti visiems valparaisiečiams padėkavoti.

Šitas valparaisiečių pasiėligimas turi gilia reikšmę ir užsitar-nauja karšto pagyrimo. Juk išties, mokiniam, kurie eina mokslą iš „savo kišenians“, kurie patys užsidirba ant pragyvenimo ir apmokėjimo pamokų, pilnai pakaktų, kaip sako „L.“, išreikšti tik savo užuojautą taip svarbiom reikalui, kaip Tautos Namų statymas Vilniuje. Bet ne — valparaisiečiai pasiryžō „reališku“ budu parodyti, kad jie yra lietuvių ir remia tautos įstaigas. Labai gražus pavyzdis!

Taipgi užsitar-nauja domos se-kantj auka. Panėlē Kotryna Kauptaitė iš Chicago paaukavo \$50 Tautos Namams Vilniuje. Štai kaip apie tai rašo „L.“

„Anądien D-ras J. Basanavičius gauna gražiai užadresnotą laiškelį, matomai, moteriška ranka. Koks buvo gerbiamo daktaro ir p. M. Yēo nusistebėjimas, kada jame rado trumputėlį laiškutį ir \$50.00 pinigais, kuriuos p-lē K. Kauptaitė prašo priimti kaipo jos „mažą dovanėlę“ Lietuvių Tautos Namams Vilniuje. Tai gražus pavyzdys lietuvių!“

Panašūs apsiėiškimai charakterizuoja Amerikos lietuvių tautiškių jausmų pakilimą...

„Liet. Uk.“ 29 num. konfiskavo. „Vien. Liet.“ N 34 buvo perspaušdintas iš „L. U.“ straipsnis — „Dumų paleidus pasilsėti“. Dabar Lietuvos laikrašėiuose skaitome, kad Rusijos cenzura tą straipsnį žtrado „netinkančiu“ ir todėl konfiskavo „L. U.“ N 29, kur tilpo tas straipsnis.

Kun. M. Vaitkus, Tėlių kapelionas ir jau pragarsėjęs poetas, perkeliamas Kanaan, kur darbuosis „Bažnytinės Apžvalgos“ redakcijoj.

Iš Visur.

VOKIEČIAI APIE SUV. VALSTIJAS.

Vokietijos visuomenė plačiai kalba apie SUV. Valst. politiką kaslink Meksikos klausimo. Daug apie tai rašoma žymesniuose Vokietijos laikrašėiuose, cituojamos net ilgos ištraukos iš Amerikos laikraščių, o ypač iš prez. Wilsono kalbų, apie tą opų klausimą. Viename iš Berline einančių dienraščių šitaip užbaigiamas straipsnis: „Suvienuytos Valstijos laukia tik valandos, kada kepsnys pilnai bus gatavas“.

PROTESTAS PRIEŠAIS MUITO ANT KNINGŲ.

Lipsk. Vokietijos kningų krautuvių savininkų ir išleidėjų sąjunga pasiuntė valdžiai protestą prieš projektuojama maito ant įvežamų iš Vokietijos kningų su- lig naujos Amerikos maitų sistemos. Vienas iš tos sąjungos sənarijų patėmijo, kad panašus maitas uždedamas tik trijose valstijose: Ispanijoje ir dviejose Pietų Amerikos respublikose, ant kurių SUV. Valst. neturėtų atkreipti savo domos.

PRIEŠ PANAMOS PARODĄ.

Berlinas. Šiose dienose Vokietijos užsienio ministeris G. Jagow formaliskai ir viešai pranešē diplomatiškam agentui iš S. Valstijų ambasados. J. Grew'ui, kad vokiečių valdžia nedalyvaus tarptautiškoj „Panama-Pacific“ parodoj, kuri atsisbu 1915 m. San Franciscoje, delei milžiniškų išlaidų. Nors iš SUV. Valst. pusės buvo labai pagedaujama, idant toje parodoje dalyvautų ir Vokietija, tečiaus vokiečiai griežtai atsiskė.

ARĖSTUOJA ATSTOVUS

Pekinas. Saryšyje su išklusia pietinėse Chinijos provincijose revoliucija liko suareštuota 21 naujojo parlamento atstovas. Kalbama, kad jie visi bus nuhaustj mirtimi. Delei to viso tarp visų parlamento atstovų kilo neramumas; nekurie iš atstovų pasislėpē. Daug apie tai kalba ir plačioji visuomenė. Prez. Juan Si-Kaj pranešē, kad jis pasistengs ištirti tą visą dalyką.

FRANCIJA TVIRTINA SAVO KARIŠKAS SPĖKAS.

Paryžiūs. Pranešama, kad naujas 21 armijos korpusas bus suorganizuotas dar šių metų pabaigoje, taip kad sansio 1 d. 1914 m. turēs pilnā skaitiū karėiviu. Valdžia padavē atstovų rumui sumanymą paskirti 13,600,000 frankų suorganizavimui orlaivininkystės.

BULGARAI TARIASI SU TURKIJA.

Sofija. Po ilgos ministerij kabineto konferencijos, kuri tęsėsi apie 8 valandas, nutarta pradėti formaliskās tarybas su Turkija, nes tiktai šitokiū budu galima ešā slaukyti turkus nuo isiveržimo Bulgarijon.

Vesti karą su Turkija prie tokių aplinkybiū, kokiose dabar yra Bulgarija, visai negalimas daiktas, nes jis suteiktų Bulgarijai mirtinus smagus.

SUMAZINO KARĖIVIAVIMO LAIKĄ.

Viena, rugsėjo 2 d. Vietiniai laikrašėiai paskelbē, kad karo ministerija pasiryžō sumažinti karėivavimo laiką iki 2-jų metų. Tarnaujantieji trečiuosius metus

karėiviai bus paluosuoti rugsėjo 28 d. vietoj lapkričio 15 d.

IŠ REVOLIUCIJOS LAUKO CHINILJOJE.

Šanghai, rugsėjo 2d. Miestas Nankin, svarbiausias veikimo punktas ir, taip sakyti, revoliucionierių susispietimas, galop liko paimtas valdžios karėivių. Vienok daug čia krito aukų. Sukilėliai apledo miestą per pietinius vartus.

ORLAIVIAI KARUOSE.

Paryžiūs, rugsėjo 2 d. Generališkas Francijos štabas persitikrino, kad liko papildyta klaida pripažįstant orlaivius tik ištyrimo tikslams. Orlaiviai gali karo lauke buti geriausiu ginklu. Iš jų galima mesti bombas bei sprogs-tančias medžiagas ir apgultus miestus, tvirtoves ir sunaikinti neprietėliū karėivių korpusus ir sutvirtintas pozicijas.

Francijos orlaivynas turi likti svarbiausia krašto apsauga.

KARALISKOS VESTUVĖS.

Berlinas, rugsėjo 4 d. Atsisbuo Sigmaringene vestuvės buvusio Portugalijos karaliaus Manuelio su kunigaikštyte Augusta Viktorija Hohenzollern. Vestuvių iškilinėse dalyvavo 80 kunigaikščių ir kunigaikštienių Imperatorių Vilhelma reprezentavo jo sunus Oskaras, o Anglijos karaliū — sosto įpėdinis Valijos prinčas.

ADRIANOPOLIO GYVENTOJAI NORI LIKTI PO TURKŲ VALDŽIA.

Roma, rugsėjo 1 d. Čion pribuvo delegacija iš Adrianopolio, kuri važiuoja per Europos valstijų sostines su tikslu įtikinti valstijas, kad Adrianopolio gyventojai nori likti po turkų valdžia.

DIDELĖ LAIME — MIRTIES PRIEŽASTIS.

Viena, rugsėjo 2 d. Pasklydo žinia, kad tulas Fr. Sappe, turj 43 metus amžiaus, tėvas 19 (!) vaikų, gavō nuo savo pusbrolio iš Amerikos pranešimą, kad jam palieka \$200.000. Sappe perskaitē tą žinią, pradėjo baisiai drebėti, puolē ant žemės ir pasimirē. Pasirodē, kad iš džiaugsmo truko jam širdis.

TURKAI VIS EINA PIRMYN.

Solonikai, rugsėjo 2 d. Tvirta kavalerijos dalis eina pirmyn Egejiškų jurių pakraščiais nuo Dede-Agac ant Ksantoso. Bulgarda-Agac ant Ksantizo. Bulgarių garnizonas apledo miestą. Turkai, kaip iš viso matyt, visai nemanō pertrūkti kariškus žinginius..

CHOLERA VIENOJE.

Viena, Austrija, rugsėjo 2 d. Labai gilū įspudj ant visų miesto gyventojų padarē smarkiai apsigręs nuo Azijos choleros. Susigręs pasirodē ešās iš Solonikų miesto.

NAUJI ERA ORLAIVLSTEJE.

Juvisy, Francija, rugpjūčio 31 d. Francijos lakunas Pegoud, kuris rugpjūčio 20 d. su tam tikrų prietaisų pagalba nušoko nuo 900 pėdų augšėio, pakilęs ant 3,900 pėdų augšėio pradėjo smarkiai leisties žemyn, darydamas įvairias figuras. Tuom jis parodē, kad orlaivininkystėje greit nek bus jau jokio pavojaus.

NAUJAS AUSTRIJOS KARIUOMENĖS INSPEKTORIUS.

Viena, rugsėjo 2 d. Laikrašėiai patalpino žiną, kad generaliskū Austrijos kariuomenės inspektoriū imperatoriūs paskyrē sosto įpėdinį Franciska Ferdinanda

Buvēs gi generališkas inspektoriūs, did. kun. Albrechtas, turėjo tik generalikajo inspektoriaus titulą, o sosto įpėdinis paskirtas dabar pilnū gen. inspektoriūm su labai plačia gale.

BULGARIJA ATSIKAKO NUO ADRIANOPOLIO.

Londonas, rugsėjo 2 d. Pranešama iš Sofijos, kad kaip bulgarų parlamentas, taip ir valdžia sutinka atiduoti Turkijai Adrianopolį, nes kitokio išėjimo visai nėra. Turkija gi pasižadēje Europos valstijoms tuoj apiešti užimti j vakarus nuo Maricos teritorijas ir tik dalj Trakijos ir teritorijā j rytus nuo Maricos pasilikti sau. Bet apie tai bus galutinai nutarta vėliau. Greitu laiku tur likti karas gulutinai likviduotas.

SUSIRĖMIMAS STREIKIERIŲ SU POLICIJA.

Dublin, Irlandija. Šiose dienose čion buvo labai smarkus streikuojančių darbininkų susirėmimas su policija. Liko sužeista virš 100 žmonių, kurių tarpe randasi 30 policijantų. Nekuriose ligonbuociuose neteko vietos. Visame mieste pakilo baisus trukšmas. Policistai pavieniai visai nebegali vaikšėioti miesto gatvėmis, nes įmiršē darbininkai yra pasiryžē keršyti, kiek kur gali.

IŠ ESPERANTISTŲ KONGRESO.

Bern's, Sveicarija. Rugsėjo 1 d. užsibaigē tarptautinis esperantistų kongresas. Amerikos delegatai pranešē, kad padaryti se-kantj esperantistų kongresą San Franciscoje. Vienok tas prašymas delei toluo liko atmetas.

1914 m. tarptautinis esperantistų (esperanto — tarptautinė kalba) atsisbu Paryžiūje, o 1915 m. — Edinburgh'e (Skotijoje).

VIENUOLYNAI IR JŲ TURTAS

Peterburgas. Šiose dienose liko pagarsinta vietinose laikrašėiuose gautos iš sinodo žinos, kad Rusijoje priskaitoma 890 vienuolynų, kuriuose gyvena 81,077 vienuoliai. Vienuolynams priklausō 802,436 dešimtinų žemės ir milžiniški turtai grynais pinigais.

POTVYNIS CHINILJOJ.

Honkong, rugsėjo 2 d. Jau kiek dienų, kaip didžioj Chinijos dalyj, Ramiojo vandenyuo pakraščiu bei pietiniame valstijos krašte siaučia baisus orkanas bei potvynis su baisiai vėsula. Žuvo keletas šimtų žmonių. Nuostoliai siekia daugelio milijonų dolarių. Iš vidurio valstijos dar negautos žinios. Saugdyta daug tiltų ir namų. Šanghai'jūje keletas tukstanių namų yra paskendę vandenyje.

Negana to, kad labai daug nuostolių panešē Chinija nuo išklusios revoliucijos, dabar ją prispandē pati gamta, tartum norēdama tuom nubausti už bereikalingą trukimo kėlimą.

REVOLIUCIJONIERIAI NENUSILEIDZIA.

Šanghai, rugsėjo 2 d. Paskiausios žinios iš revoliucijos lauko praneša, kad valdžios armijai daug prisieis pasidarbuti, kol galutinai pasiseks uoraminti įkaltusius sukilėlius. Eina dar smarkūs mušiai Nankine ir jo apielinkėj. Daug esti aukų iš abiejų pusių; vienok nėra abejonės, kad revoliucionieriai greit lika galutinai pergaltēti ir nuraminti.

NUSIEŽŪS FABRIKANTAS.

Japonijos laikrašėis „Osaka Ji-jū“ praneša, kad šiose dienose

laivų dirbimo įstaigose iškilo darbininkų streikas; sustreikavo 2500 darbininkų. Streiko priežastis — brutališkas pasielgimas fabrikančio savo darbininkais. Streikas pasibaigė tuom, kad patys fabrikančias nusižudė per harakiri (perskrodė sau pilvą). Paliktame laiške jis prispajūsta, kad jis buvo priežastimi darbininkų neuzsiganėdinimo ir delei to padaro sau galą.

JACK JOHNSON SUZEISTAS.

Londonas, rugsėjo 4 d. Susidaužus automobiliams, liko sužeistas visiems žinomas, pabėgęs iš Amerikos kumštinkas Jack Johnson. Jam liko sugadintas nugarkaulis. Antrojo automobiliaus šoferis už neatsargumą liko suareštuotas ir pasodintas kalėjiman. Gydytojai praneša, kad Johnson yra sužeistas gan pavojingai.

POPIEZIUS VĖL SERGA.

Roma, rugsėjo 4 d. Kaip praneša Vatikano gydytojai, popiezius Pijus X vėl apsirgo, nors ta liga nepavojinga. Jis dar priėmė pribuvusį iš Milano kardinolą Ferrari ir piligrimus iš Milanezijos. Vatikanas vėl yra užrūpinas, kad su popiežium neatsikartotų senoji liga, kuri jį kankino pereitą pavasarį.

UZSIMUSĖ DU KARIŠKŲ LAKUNŲ.

Brieg, Vokietija, rugsėjo 4 d. Persivertus ant oro orvaiviui, nupuolė ant žemės ir ant vietos užsimušė leit. Eckenbrecher ir leit. Prince. Jie puolė nuo 300 pėdų augšio.

PONI PANKHURST ATVAZIUOJA AMERIKON.

Londonas, rugsėjo 4 d. Poni Emmeline Pankhurst, Anglijos kovojančių sufragistų vadovė, mano spalio mėnesį praleisti Suvenyose Valstijose. Tą jos galutiną pasiryžimą paskelbė Sociališkoji ir Politiškoji Moterų Unija. Rugsėjo 11 d. Amerikon išvažiavo jos unijos organizatorė, p-lė Joan Wichham, idant čia „priešingai“ poniai E. Pankhurst „veikimo“ dirva.

FEL DIAZ VOKIETIJOJ.

Berlinas rugsėjo 4 d. Iš Londono pribuvo gen. Fel. Diaz. Jis išreiškė nuomonę bei pasitikėjimą, kad jį gali išrinkti Meksikos prezidentu. Prez. Huerta, anot jo, laikysis neutrališka. Fel. Diaz sako, kad jei jis liks išrinktu, tai jam greit pasiseks įvesti Meksikome prabūtį keletą dienų, o paskui važiuoti į Braziltį, idant susitikti su gen. Porfirio Diaz ir iškilmingai rugsėjo 15 d. apvaikšioti jo gimimo dieną. Fel. Diaz tvirtina, kad Vokietiją jis aplankė vien tik su tuom tikslu, kad geriau susipažintų su ja.

SIONISTŲ KONGRESAS.

Viena, rugsėjo 2 d. Liko atidengtas visuoliktas iš eilės sionistų kongresas, kuriame dalyvauja apie 10,000 žmonių; jų tarpe apie 550 delegatų iš visų pasaulio dalių. Tarpe susirinkusių randasi garsių mokslo vyrų; vienok kongresan nepribuvo Max Norday, kurios prakalbos visad užinteresuodavo plačiasias mianias. Žinoma, čia randasi daug tokių, kurie yra visai priešingi sionizmo idėjai (žydų tautos atgijimui ir sutvėrimui Palestinos valstijos); kiti gi nori tik permainingai veikimo taktiką. Šitas kongresas, kaip pranešama, turi būti labai pasekingu ir daug naudos at-

nešti visai žydų tautai. Jis tęsis 8 dienas.

BAISUS PIKTADARYS.

Stuttgard, Vokietija, rugsėjo 5 d. Liaudies mokyklos mokytojas Wagner, Degerloch kaimo, užmušęs miegančius savo pačių ir keturis vaikus, nubėgė į artimą kaimą Mulhausen ir tenai padegė keletą namų. Kada pašokė iš miego žmonės metėsi iš degančių namų, jis pradėjo šaudyti iš revolverio. Ant vietos nušovė 8 žmones (vyrus ir moteris) ir sužeidė 11, iš jų penkis labai pavojingai. Greit jį apsupo minia žmonių ir beveik mirtinai primušė — norėjo net visai nužudyti, bet čia pribuvo policija, kuri išliuosavo piktadarį iš jūrtusios minios rankų ir nugabeno kalėjiman. Daugelis norėjo jį linuoti.

Is Amerikos.

MEKSIKA MANO APGALĖJUSI.

Mexiko City, rugsėjo 1 d. Abelnai manoma, kad tarybos tarp Suvenyųjų Valstijų ir Meksikos galutinai tapo pertrauktos. Amerikos valdžios veikimas bei pasiryžimai skaitomi kolosališku gaudinimu, kurių pastaroji nepabijoj. Beto, sako, kad Suv. Valst. užsienių reikalų ministerio Bryano vardas Meksikoje nupuolęs ir del to tai jį patarimus bei sumanymus niekas nebekreipią domos. Šiokią-tokią įtekmę galis padaryti, kaip mano šio miesto gyventojai, amerikiečiai, tiktai paties prez. Wilsono asmeninis atsiliepimas ir paaiškinimas.

Į Torreoną, Durango ir kitas izoliuotas vietas, kur gyvena amerikiečiai, pasiusti tam tikri pasiuntiniai, kurie ragins juos persikelti į Ameriką. Kad ir iš tų vietų amerikiečiai keliasi, bet labai mažais būreliais — po keturis arba po penkis. Didelio, abelo amerikiečių ėjimo iš Meksikos į Suvenyntas Valstijas vis delto nesimato. Toks apsirėškimas šio krašto valdžiai nelabai malonus.

LENKTYNIŲ AUTOMOBILIAI SUSIDAUŽĖ.

Nashville, Tenn., rugsėjo 1 d. Darbo dienos šventėje mirtis pasiėmė sau keturias nepavykusių lenktynių aukas. Ant surengto valstijos „fair“ pleciaus susimušė trys lenktynių automobiliai ir susidaužė į skveldras užmušdami keturius šoferus — lenktyniuotojus. Du lengvai sužeisti. Tų lenktynių žiurėtų buvo susirinkę apie 5,000 žmonių.

SENATORIAI LAURIA BANKIERIŲ PATARIŲ.

Washington, D. C. Iš daugelio Amerikos miestų beveik kasdien prisiūnčia į Washingtoną bankininkai savo protestus prieš Owen-Glass pinigines apyvartos bei cirkuliacijos bilyų. Keletas to bilianų punktų pataisyti ir sušvelninti. Tačiau pinigines apyvartos sistemos žinovai sako, kad dabartinė sistema būtina reikia peržiūrėti ir pataisyti. Massachusetts valstijos senatorius Weeks nors sutinka su reikalavimu, kad būtų padaryta revizija dabartinės pinigines apyvartos sistemos, bet sako, kad nėra butino reikalo tą reviziją daryti tuoju. Jisai priduria ir stengiasi įtikinti, kad šio krašto bankai ir valstybės išdas yra gerame padėjime. Ir galų gale jisai pataria to bilianų evarstymą atidėti ligi gruodžio mėnesio.

STREIKO AUKOS.

Calumet, Mich. Rugsėjo 1 dieną tarp vario darbininkų streikierių ir policijos tarnų, kurie saugojo North Kearsarge vario kasyklą, iškilo muštynės. Tose muštynėse peršovė streikierio dukterį, Margaretą Fazakas, penkiolikos metų mergaitę. Policijos tarnai pasakoja, kad streikieriai ir jų moteris nuginę juos nuo kompanijos savasties, kurią jie saugojo. Kuomet jie sugrižė atgal, tai streikierių pikietuotojai paleidė į juos keletą šuvių. Bet streikierių vadai sako, jog tai neteisa ir kad streikieriai į juos nešovė. Policijos tarnai be jokos provokacijos šovė į burį vyrų bei moterų, sužeidę minėtą mergaitę ir keletą kitų.

PACTORIAI NORI DIDESNĖS MOKESTIES.

Trenton, N. J. Pereitą savaitę čia buvo „Rural Mail Carriers“ valstijinės asociacijos konvencija. Kadangi senesni įvestoji „parcel post“ sistema padidinsis darbų ta pačtorių, kurie išnešioja arba išvežioja įvairius siuntinius po kaimus ir mažus miestelius, tai jie nutarė reikalauti didesnės mokesties.

DVIDEŠIMTS VIENAS UZMŪSTAS IR DAUGELIS SUZEISTŲ.

New Haven, Conn. Rugsėjo 2 d. apie 7 val. ryto greitais White Mountain ekspresinis traukinis įėlkė į ties North Haven stočia stovintį Bar Harbor ekspresinį traukinį, kuris vėžė daugelį žmonių iš Maine valstijos rezortų. Du Pullman vagonu, pilnu miegančių turistų, sudaužė į smulkius trupinius, o juose miegojusieji žmonės, tai užmušti, tai sužeisti. Delei tos katastrofos kaltina White Mountain traukinio mašinistą Augustą B. Millerį ir Bar Harbor traukinio geležinkelio sargą-vėluvininką. Mašinistas Miller esą neatkreipęs atidos nei į torpedinios ženklus nei į raudonąją lamputę, o vėluvininkas nepadėjęs užtektinai toli nuo stovinčio traukinio persergstintių torpedų. Abu juodu dabar laikiu geležinkelių kontoruose ir nič nieko neprileidžia.

Kas delėi tos katastrofos tikrai kaltas, sunku žinoti. Tuli sako, kad Milleris yra žinomas, kaip teisingas, rimtas žmogus ir kaip geras mašinistas. Jeigu ne migla, kuri tirštai buvo paplitusi po visą apielinkę, jisai butinai būtų pastebėjęs raudonąją lamputę ir mėginęs sustabdyti traukinį, jei tai būtų buvę į laiką galima padaryti. Jam galima esą užmesti tik tiek ir kaltinti jį, kam jis leidė greitai traukinį, kuomet matė, kad apielinkė apsiausta migla.

KIEK CHICAGOJE GYVENTOJŲ.

Chicago, Ill. Šio miesto gyven-tojų skaitlius daėjęs liki 2,386,500. Nuo pereinų, 1912 metų rugsėjo mėnesio ligi šių metų gyven-tojų skaitlius padidėjęs 62,100.

IS GAILESCIO BADU NUMIRE.

Harrisburg, Pa. Rugsėjo 4 dieną pasimirė 56 dienas išpasninkavęs senukas, William Beidleman, 96 metų amžiaus. Numirus vienam jo artimų giminių jis nieko nebevalgęs ir nuolatos jo gailėjėsis. Bet, kaip sakoma, asaromis negyvensi. Taigi ir jis besigailėdamas savo giminiečio ir delei to nieko nevalgydamas, turėjo persiskirti su šiuo pasauliu, kur visi valgo, ir keliauti ten, kur niekas nevalgo.

MOTERIŲKĖS ORE.

Garden City, N. Y. Rugsėjo 3 dieną p-lė Ruth Law, aeronaute,

su savo biplanu, kuriame be jos buvo dar dvi moteriški, — poni Sinclair ir p-lė Pearl McGrath, — iškilo į orą 800 pėdų augstumo. Jinai su savo orlaiviu skraidė po orą apie 10 minutų.

MANCHESTERIO GAISRAS PADARĖ APIE 1,250,000 DOL. NUOSTOLIO.

Manchester, Conn. Rugsėjo 3 d. naktį dideliame Ship Canal kompanijos sądelyje, kuris stovėjo ant Irwell upės pakraščio, iškilo gaisras ir sunaikino 3,000 pūdų bovelnos ir 2,000 dėžių kitos medžiagos. To gaisro liepsnos kilusios į orą ligi tukstančio pėdų augstumos, ir sako, kad tai buvęs didžiausias to miesto gaisras. Bet ir jo padaryta ne maži nuostoliai — 1,250,000 dolarių.

SUAREŠTUOTAS FATALINIO TRAUKINIO MAŠINISTAS.

New Haven, Conn. Rugsėjo 4 d. po ilgų tardymų ir klausinėjimų, kurie buvo daromi delei atstiksios ant New Haven geležinkelio nelaimės, New Haven pavieto viršininkas paliėpė areštuoti Augustą B. Millerį, White Mountain ekspresinio traukinio mašinistą, ir Charles Henry Murray, Bar Harbor traukinio vėluvininką. Juodu yra laikomi po 5,000 dol. paranka. Milleris tuo tarpu jau paleistas. Jisai pasikvietęs pas save Geležinkelių Mašinistų ir Pečkurių Brolijos sekretorių ir išdinką, F. B. Gates, ir prie jo, kaip paranką, užstatęs savo namus.

JIESKO KALINIO.

Ossining, N. Y. Pereitą savaitę, rugs. 3 d. Sing kalėjime pražuvo vienas kalinys, John Kilbride, kuris tapo pasodintas vi- gam amžiu kalėjiman. Jį nuteisė liepos mėn. 1906 metais Kings paviete už žmogžudystę.

Kalėjimo valdžia su tų kalinių pagalba subruzdė jo jieskoti po visus to kalėjimo kampus ir kampeles, nes, mat, tikrai nežino: ar jisai pabėgė ar pačiame kalėjime tulam laikui pasislėpė ir tik laukia tinkamos progos. Sargai tikrina, kad jis turi būti kurnors pasislėpęs. Diena buvus giedra ir jis nebutų drįsęs lipt per kalėjimo murą apie 4-tą valandą po pietų, sakė kalėjimo sargai. Tarp kalinių, kurie dirbo kartu su juo, taipgi nebuvo jokio įtartino judėjimo.

LABAI MAŽA DALIS KELIAUNA IS MEKSIKOS.

Ateinančios iš Meksikos žinios skelbia, kad labai maža amerikiečių dalis keliauja iš Meksikos į Suvenyntas Valstijas. Ir jei amerikiečiai pasiryžę keliauti didesniais buriais iš Meksikos, tai visgi ne delto, kad prez. Wilsonas to geidžia, bet — kad meksikiečiai pradės amerikiečius boikotuoti. Jau ir dabar tulose vietose aiskiai pasirodęs amerikiečių neapkeitimasis. Net angliai ir franėzai pradėdą pajaukti ir erzinti amerikiečius; jie smarkiai kritikuoją prez. Wilsoną ir jo kabinetą veikimą.

REIKALAUJA 10,00 DOL.

El Paso, Texas. Žinomo meksikiečio, Maximo Castillo, plėšikų gauja pasigavusi A. W. McCormicką, „Palomas'o žemės ir Galvijų“ kompanijos superintendantą ir reikalauja 10,000 dolarių, kaip išpirkimo pinigų. Tajau antrą sykį p. McCormick patenka tokin padėjiman. Pirmąjį sykį už jį užmokėjo išpirkimo pinigų 5,000 dol. Žinoma, viskas brangsta, tai ir jie savo „darbą“ apėinijo dviguba čėpja. Išpirkimo pinigai jau nusūsti į Hachita ir bus perduoti Castillo „kari-

viams“, kurie suėmė McCormicką.

NUŠIZUDE PULKININKAS TATE.

Asheville, N. C. Rugsėjo 3 dieną čia nusižudė pulk. Sam Tate, žinomas geležinkelių sumanytojas ir teisėjas, kuris tris metai atgal atkeliavo iš N. Yorko ir čia apsigyveno. Jis savo saužindystę vienas sau ramiai susigalvojęs ir išpildęs, kuomet jau viskas buvo tinkamai sutvarkyta bei padaryta, ką turėjo padaryti. Parasęs ir išsiuntinęs daugelį laiškų, nutodęs kas turi paimti jo reikalų vedimą ir sudėjęs į dėžes savo drapanas. Apie pietus nuėjęs į maudynę ir pasakęs vaikščiui, kad po pusvalandžio pas jį ateitų. Vaikščiis atėjęs prisakytoju laiku, bet negalėjęs pas savo poną įeiti — duris buvo užrakintos. Kada duris tapo išlaužtos ir varu pas jį įsiveržta, tuomet jo kunas jau buvo atšales.

GERA VIETA PINIGAMS LAIKYTI.

Washington, D. C. Rugsėjo 5 dieną laikraščiuose išspaudinta šitokia įdomi žinutė. Tula poni Lilian Thomas įsiuvo 1,000 dol. popierinių pinigų į savo andaroko rumbą ir pakabino jį savo kambarėje. Nežinia, ar tarnaitė žinojo, ar nežinojo, kad tas senas andarokas tiek vertas, kiek jame buvo pinigų, bet ji tą andaroką pavogė. Pinigų dar nesurado.

PRAZUVO BANKO VICE-PREZIDENTAS IR 130,000 DOL.

Washington, D. C. Apie perein-tos savaitės pabaigą sužinota, kad Fort Wortho, Texas valstijos nacionaliniame banke stinga 130,000 dol. pinigų. Bejieskant pinigų pasirodė, kad ir daugiau ko truksta — tai p. M. L. Woods, to banko vice-prezidentu. Dabar tai aišku, kad tie pinigai išvažiavo sykiu su vice-prezidentu. Ar sugriž iš kelionės visi sveiki, sunku pasakyti. Bet greičiau, kad ne visi tesugriž.

PALIUSAVO.

Pottsville, Pa. Rugsėjo 5 d. po ilgo tardymo, kuris tęsėsi per visą užpėreitą ir dalį perein-tos savaitės, išteisino ir paleido Bertha Hummel, kurią kaltino už tėvo nužudymą.

Is Lietuvos.

A. Bulotos tardymas. Antrojo Dumoj buvo darbštus atstovas žmonių užtarėjas daktaras Karavajavas. Jis Dumoje prigulėjo prie darbiečių kuopos, kur dabar priguli mūsų atstovai Keinis ir Januškevičius. Atsižymėjo jis savo darbštumu žmonių labui ir namie Jekaterinoslave. Nemėgo jį juodašimčiai. Kokie tai žmonės daktar Karavajevą užmušė ir paties bute. Trečiosios Dumos kairieji atstovai prirodinėjo, kad Karavajevą užmušė juodašimčiai, norėdami prašalinti įtekmingą ir visuomenei naudingą žmogų. Po taisy prirodymais pasirašė ir buvęs mūsų atstovas Bulota. Išviso pasirašė 34 atstovai, visi, žinoma, kairieji. Pasirašiusius atstovus patraukė atsakomybėn neva tai už šmeižimą vieną tų juodašimčių, kurie tarėsi Karavajevą užmušti. Taigi patraukė teismo atsakomybėn Bulotą, Keinį ir Požėlą. Šiomis dienomis svarbesniųjų dalykų teismo tardytojas klausinėjo (tardė) Bulotos delei to reikalo ir reikalavo iš jo, kad jis pasirašytų

niekur neišvažiavęs iš Vilniaus. Bulota atsisakė pasirašyti, sakdamas, kad jį traukia už garbės įžeidimą, todėl teismas dar visai galis pasibaigti. Pasirašiusiems grėsia 6 mėn. kalėjimo.

Alsėdžiai, Telių pav. Šiame miestelyje nei karto da nebuvo buvęs lietuvių vakaras. G. Vaičkus liepos 28 d. surengė vakarą. Kaip tik po pamaldų pradėjo vaidinti Genovaitę. Pabaigus reikėjo imti naujus bilietus, tuomet vaidino „Be šulo“ ir „Tarnas įpainiojo“. Žmonių buvo pilniausias kluonas. Delei vietos stokos prieš galą nebepardavinėjo nei bilietų. Per antraktus Žem. Kalvarijos jaunimas, sodiečiai, be vėdėjo padainavo keletą tautiškų dainų. Po lošimo buvo šokiai ir žaislai, kurie gana gyvai praėjo. Žaislai užėmė pirmiausių vietą. Uredninkas užsioko žaislus su dainomis sulauktyti, bet Vaičkus pasakė uriadninkui nesikišti kur nereikia ir pasakė jaunimui, žaiskit kas žaidžiama, aš už viską atsakau, nes čia paprastai liaudies žaislai“. Toks nepaprastas atdarado jaunime gyvumas, visi iš visų kampų subėgo žaisti į ratą. Aėiu G. Vaičkui už surengimą toje užmirštoje vietoje vakarėlio, aėiu ir tai daugybę ukininkų ir jaunimų už toki prielankumą; kad daugiau būtų tokių linksmų ir naudingų vakarėlių.

Adomas is Rojaus.

Panevėžyje yra „gydytojas“, kuris gydo „magnetizmu“. Jis giriasi, kad jam Dievas tokią galybę davęs, tai žmonės prie jo puola, kaip bitės prie avilio. Yra tai tikras apgavikas ir karlatanias. Žemės Smelis.

Užmiges „paskenduolis“. Vienas žmogutis nuvežęs Birštonan (Trakų pav.) alaus grįžo gerokai išgėręs Nemuno paupiu namo. Bevažiudamas įpūlė upėn ir pradėjo šauktis pagalbos. Bet vanduo šauktis vietoje buvo negilus, jis išlipo ant kranto, palindo po kriaušės ir ten, kol žmonės subėgo, užmigo. Taip girtas būdamas pramiegojo 6 valandas, o žmonės jį tuotarpu jieskojo, tinklais gaudė, susirinkę giminės verkė, aimanavo, rankas laužė. Visi buvo tikri, kad jis nuskendo, nes rado jo arklių ir vežimą.

Išsimiegojęs tas žmogutis išindo iš-po kriaušės (grušės) ir pasirodė žmonėms. Giminė tuojus ašaras nušluostė, o žmonėms kiek buvo juoko! Ir vis tai del girtuokliavimo! A. B.

Augstadvaris, Trakų pav. Graži ir rami čia vietelė. Bet sodižnose čia skurdas. Sodiečiai žmonelės suvargę ir lig samanos apaugę. Laukai tai vien smiltis, kuriuose matyti didžiausi plotai griukių. Laukai apdirbama senovės budu: suaria į ežias, kurios pločio siekia 1—2 aršūnų. Žemė sausa; smiltinai, suarti į ežias, dar labiau išdžiusta. Pasėti javai auga silpnučiai. Teko man paklausti, del ko aria dirvas į ežias. Girdi spėrauju ir jau senų senovės taip mes pripratę, kad kitaip arti, rodos, jau ir nėra kaip.

Parapijonis čia daugiausia sulenkėję lietuviai, vadina save lenkais. Žmonės nelinksmi, paniurę. Netoli miestelio yra Čizūnų sodžius, kur lietuviai gyvena; kiek pastebėjau ten žmonės linksmešni. Vakare, žiurėk, eidami iš lauko vaikinai ir merginos užtraukia linksmą dainą. Dabar Čizūnų sodžius išsidalino į vienkiemius; jie gyvena šiek tiek geriau ir smariau, kaip jų kaimynai lenkai ir gūdai. Jie sakosi: „Mes geriau

prižiurim ukį, sėjim dobilų ir vartojam pirkinių trąšų.

Teko buti ir bažnyčioje. Pamaldos atsbuna lenkiškai. Kunigas čia lietuvis. Dar iš inteligentų yra daktaras ir aptiekorius, abu lietuviu. Yra čia ukio ratelis ir taupomai skolinamoji kasa, kurioms gerai sekasi. Jau ir čia skaito lietuvių laikraščius. Pareina „L. U.“, „L. Ž.“, „Aušra“ ir „Šaltinis“.

Pr. Banga.

„Vilija“ gavo aukso medalį. Birželio 29 ir 30 d. šių metų Ukmargėje, Kauno gub., buvo ukio paroda, kurioje dalyvavo ir „Vilijos“ bendrovė; ji buvo išstačiusi nuosavaus fabriko dirbinių. „Vilijos“ dirbiniai liko pripažinti labai geriais ir apdovanoti aukso medaliu.

Taigi „Vilija“ trumpu laiku gavo už savo dirbinius jau penktąjį medalį, kas rodo, jog jos dirbiniai tikrai geri.

Ramygala, Panevėžio pav. Nėdėlis miestelis, yra dvi liaudies mokykli, bet nei vieno jų lietuvių kalbos nemokoma. Šiemet Ramygalos valsčiaus sneiga, ačiu viršaučio p. Sabulo ir kun. Lumbio rupestingumui, nutarė prašyti valdžios atidengti šiam miestelyje 4 klasių miesto mokyklą. Pradžiai paduotas. Valsčiaus sutinka mokyklos namams pastatyti sudėt 3,000 rub., ir dar kasmet duosiąs po 500 rub. remontui. Jei-guo valdžia pritaris šiam prašymui, tai Ramygalos valstiečiai susilauks mokyklos namie; nebūreikės danginties Panevėžyn. Kėdai-niuos, ar kitur. Puikus sumany-mas! Sektinas pavyzdys.

Br. M.—čius.

Abeliai, Ezerėnų pav. Nesenai man teko atsilankyti vietos žemutinę mergaičių ukio mokyklą. Iš mokinių darbų matyti, kad jos mokinamos gaminti pačių reika-lingiausių naminių, smulkiosios pramonės išdirbinių, taip-pat gy-vulius apžiūrėti, sodininkystės, bitininkystės. Be praktikos dar-bų praeinama ir teorija rusų kal-ba. Mokyklą kursas tvėria tre-jus metus. Baigusios gauna žė-mutinės mokyklos liudijimus. Mokyklon priimamos baigusios pradines mokyklas. Dabar moki-nių yra suvirš 60.

Vienūkis.

(„Liet. Ukin.“)

Sausį 1914 metų Vilniuje bus suvažiavimas dvarininkų ir pra-moninkų, 6 Lietuvos ir Baltgudi-jos gub. aptartų vietinio ekspor-to (išvežimo produktų) klausī-mas. Suvažiavimas ypač nori iš-siaiškinti eksporto padėjimą, ka-dangi žada perkeisti prekybos su-tartį Vokietijos su Rusija. Skai-tyti referatų pasižadėjo šios ypa-tos:

- 1) A. Bulota — „Pasportų sis-tema ir prekyba“.
- 2) J. Lostonovskis — „Miškas pri-rengtas ir nepriengtas“.
- 3) J. Kaleckis — „Eksportas pri-rengtojo miško ir įvežimo tari-fai“.
- 4) A. Bogdanovič — „Ekspor-tas miško vandeniu“.

Kuro brangumas. Nemuno uos-te ties Kaunu stovi iki 30 laivų su kuru, visį krantai upės apkrauti malkomis. Bet kuro kainos gana didelės — 30—38 rub. sieksnis.

Pušealotas, Pan. pav. Vietinės darbininkų algos tokios: bernui metams apie 100 rub., mergai — 50, pusberniui — 50, pusmergei — 30, piemeniui — 20; padieniui per rugiapjūtę iki 1 rb., padienei — 40 kap. dienai, kitu laiku pigiau. Darbininkų stinga, o ukininkai dejuoja, kad ir tie brangūs. Dar-

bai užsitiesia. Išėjusių svetur kai-kur baigia siekti 50 asmenų iš so-džiaus. Vietinių pašalinų uždar-bių nėra.

Va.

Nauja žydų draugija. Užregistruota nauja žydų draugija var-du: „Labdarinčioji Vilniaus kai-liadirbių žydų draugija“. Drau-gija rupjisis savo narių žydų, Vil-niaus gyventojų, buvio gerinimu ir tuo tikslu: 1) duos savo na-riams paskolų be nuosimėjų; 2) padės jiems susijieškoti darbo; 3) mirusiųjų narių šeimynoms duos paskolon ir negrąžinamų pa-salpų ir 4) rupjisis priglausti savo senus ir negalinčius dirbti narius.

Sėda, Kauno gub. Liepos 21 d. g. Vaičkaus trupa vaidino „Geno vaitė“, „Tarnas inpaiojio“. Vaičkus norėjo pastatyti „Švar-kas ir milinė“, bet klebonas su-tuo nesutiko: jis geidė „Ganovai-tės“. Vaičkų reikėjo nusileisti, nes vaidinti turėjo klebono darži-nėje. Per pamokslą klebonas prisakė eiti vakaran. Kai kurie la-bai nustebto tai išgirdę, nes tas pats kungas Kalvarijoje iškeikė vakarą. Daug kas nėjo vakaran del tokios keistos politikos. „Ne-jaugi mes privalome eiti ten, kur klebonas liepia, nejaugi mes savo protu negalime aptarti, kur eiti, o kur ne“ — sakė jie.

J. Vanagas.

Birštonas, Viln. gub. Žiemą Bir-štone tik vėjai gaudosi, bet užtat vasarą labai gražu. Į Birštoną, tada suvažiuoja daugybė smul-kiosios, vidutinės ir stambiosios buržuazijos. Didžiama jų atva-žiuoja, kaip į kurortą, gydytis, o kiti susirgę tik ta liga, kad vasarą butinai praleisti Birštone. Tiesa, nesunku susirgti taja liga, turint pinigų. Vieta čia gana graži, ant Nemuno kranto, miškais apsupty, mineraliniai vandens maudyntis, luotai Nemunu paplaukioti, o nuo gegužės 20 d. parvažiuoja karei-vių muzika, kuri kasdien ligonius linksmina. Vakaraus, būva kon-certai, spektakliai ir tt., tik, ži-noma, ne lietuviški.

Tikimės, kad ateityje Birštonas bus dar puikesnis. Kitoj pusėj Nemuno, Suvalkų gubernijoje, yra valdžios žemės sklypkai, ku-riuos šiemet žada ilgai laikui iš-nuomuoti. Geistina, kad kas lietuvių iš-nuomotų nors sklypką ir į Bir-štoną šį-tai lietuviško įneštų. Tai būtų paranku kokiam daktarui ar kitam kokiam pasituriančiam žmogui.

Išnuomuoti diena paskirta 27 rugsėjo (n. st.) Prienių magistra-te.

Vienas N.

Perkuno dievaičio aukuras. 10 varstų nuo Nemunėlio-Radviliškio (Panev. pav.) yra lietuviškos Bal-čiūnaitės dvarelis. Dvaro kieme yra du ažuolu. Vienas jų turi 17 aršinių pločio, kitas ir arti tiek, tik viena pusė visai išpuvus. A-žuolų vidury liuosai gali tilpti 10 žmonių. Sako, kad tuodu ažuo-lu turi suvirš 800 metų ir pasodinti ant kareivių kapų. Seneliai pasakoja, kad čia lietuvių žiloj senovėj garbiną dievaitį-Perkuną. Dvarelį apsupti dvi upi: Nemunė-lis ir Susein. Ir tasai dvarelis va-dinas Suseiniškiai. Ar negalima iš tų vardų spręsti, kad čia lietu-viai suseidavo? Buvęs dar ir tre-čias ažuolas, bet jau visai supuvo.

Vienūkis.

(„Liet. Žin.“)

Všakio-Buda, Marijampolės apskr., Suv. gub. Všakio-Rudos bažnytkiemis yra tarp didelių gi-rių, kurios pasiekia beveik Kauną, Žapiškį ir kit. Bėga du upelinai: Višakis ir Judra. Tat V.-Rudoje

ir apielinkėse puikios vietos. Dau-gybė ponų atvažiuoja iš miestų vasarai pasileisti ir pagyventi va-sarnamiuose, kurių nemaža yra miškuose, netoli Kazlų Rudos geležinkelio stoties.

V.-Rudos bažnytkiemis kasmet vis kyla, matyti vis daugiau naujų namų statant. Yra čia pradeda-moji mokykla, nemaža svaigina-mųjų gerimų įstaigų, krautuvių; paminėtina bažnytinų rubų krau-tuvė p-lės Kl. Paltanavičaitės, ku-rios darbu negali atisdžiaugti apielinkėse klebonai; yra medinė bažnyčia. Per mišias mišparus pagieda puikiai išlavintas choras, kurs padainuoja per vakarė-lius ir tautinių dainų.

Miškinis-Girus.

Kandidatai dovanoms gauti. Romanovų jubilėjui paminėti ukio departamentas kiekvienai gu-bernijai paskyrė po 1,000 rub. pavyzdžiams ukininkams pada-linti. Parinkti kandidatų toms dovanoms iš Vilniaus gubernijos departamentas pavėdęs Vilniaus ukio draugijai. Tuos kandidatus draugija jau pasirinko, jų esą iš-viso šeši. Pasak „K. L.“, tai esą ukininkai:

Vilniaus apskr.

- 1) Matukų sodžiaus Pranas Grybauskas, turi 9 dešimt. lauko.
- 2) Kienos sodž. Jonas Malinauskas, 3 dešimt.

Ašmenos apskr.

- 3) Mažųjų Santakų sodž. Mat. Jermonšins, 10 dešimt.

Lydos apskr.

- 4) Mickeliškių vienas. Juozas Mackelevičius, 33 dešimt.
- 5) Baniukų sodž. Liudas Klimauskas, 6 dešimt.
- 6) Baniukų sodžiaus Kazys Kasperas, 2½ dešimt.

Rankų darbų paroda. Kaune nuo rugsėjo 7 lig 12 d. busianti rankų darbų paroda, kurią taiso Kauno Lietuvių Kat. Moterų Dr-ja.

Laižuva, Šiaulių ap. Vagystės.

Laižuva vienas didesniųjų miestėlių Kuršo pasienyje, nuo kitių miestelių nutolęs bent per 3 myl. Tečiaus čia niekuomet nebuvo jo-taro, kad kuogreičiausiai reikiia atidaryti skaityklą, kurią kad ga-lima būtų lankyti bent 3 kartus per savaitę. Skaityklon bus iš-rašomi beveik visi lietuvių laikra-ščiai. Kiek teko girdėti, labai pa-gėdaujama čia būtų pradadinimā mokykla, kurios steigimu nu-tarta rūpintis, kad ilgai nelau-kus, turėtumėm kur savo vaikus mokyti savo prigimtos kalbos, kad nereiktų leisti vaikų prie „polekų daraktorių“, kurie mo-kydami vien „polekos movos“, nuodija jaunutę vaiko sielą visam amžniui. Nutautėliams ir draugi-jos steigimas nepatiko, tatau stengiasi visokiais būdais žmonių akyse bjaurinti tą draugiją.

Lietuvis.

(„Viltis.“)

„Pagalios prieš keletą dienų pa-skyrė čia gyventi dorą, blaivų ir išnašų vaikiną sargybini, kurs lai-kinai apsigyveno Sprogio traktie-riuje. Be jo šį 1—VII ketvirtia-dienį buvo dar bent du sargybi-niu ir urėdininkas. Ir vagis, lyg pasityčiodami iš tų visų sargų, apnodė miestelį ir naktį apvogė. Iš pirklio V. Noreikio svirno pro-langą išsivežė dvi ratų 125 r.; iš Sprogio buto, kur jis pats ir sar-gybiniš gulėjo, pasiėmė 100 rb., laikrodį, vyno, alaus; mėgino ine-ti į laikrodininką Ivanauskį, bet šis pajuto. Vagių buta trijų. Jų jieškoma.

Kg. J. T.

Gegužinas, Trakų apskr. Pra-ėjusių metų rudenį vietos sargy-binis pranešė Gegužinio klebonui kun. J. Bučiu, kad pas jį buvęs žandaras daryti tyrinėjimo del anonimaus laiško-donoso ant kun. J. Bučio. Tuo donosu kun. Bu-čys buvęs kaltinamas, kad verčias stačiatikius katalikyben; laiškąs buvęs parašytas dvarininko B. Bondrinskio ranka. Kun. Bučys visai tai atkartojo statomosios Gegužinio bažnyčios komiteto su-birinkime. Sužinojęs apie tai Bondrinskis pasijuto užgautas. ir

padavė kun. Bučį Žaslių žemiečių viršininko teismam už šmeižimą. Šių metų birželio 30 d. žemiečių viršininkas nuteisė kleboną 4 die-noms arešto. Kun. Bučys pada-vė tuomet apeliaciją augščiau ir liepos 19 d. taikos teisėjų suva-žiavimas Trakuose kun. J. Bučį išteisino. Gynė advokatas M. Sle-ževičius.

Naujieji švenčionys, Viln. gub.

Mūsų miestelis yra gana didelis; gyventojų yra į septynis tukstan-čius. Čia eina du geležinkeliu: vienas vyriausybės, kitas privati-nės draugijos. Gyventojai šio miestelio mišrus: lietuviai, rusai, žydai ir kelios šeimynos lenkų. Čia labai daug yra lietuvių, lai-kančių save lenkais. Del to, kaip ir kitose lietuvių parapijose, esti visokių nesupratimų bažnyčioje. Nutautėliai nori, kad visas būtų lenkiškai, o lietuviai, kad lietu-viškai: del to mūsų bažnyčioje pamaldos laikomos dvejopai: vie-ną sekmadienį lietuviškai, o kita lenkiškai. Bažnyčios choras, ku-ris gieda mišias ir mišparus, pra-džioje buvo susidarsė iš vieno tik lenkų, o lietuviams buvo nepriei-namas. Mat, sako, „klapai“ su „ponais“ negali drauge giedoti. Tas lenkų choras gyvavo čia nuo pat parapijos įsteigimo ir rodėsi, kad lietuviams nė negalima gie-doti latyniškai per mišias ir miš-parus; bet šią vasarą umu laiku, net lenkams nepajutus, lenkų choro vietoje atsirado lietuvių choras, naujojo vargonininko Paulenio išmokytas. Lenkai už tokį darbą ir jų choro pašalinimā naujajam vargonininkui grasina sumušti ir tt., kad tik jis, pabu-gęs, greičiau išvažiuotų ir kad jie vėl galėtų sugrįžti į senas vėžias. Nemaža už tai tenka ir klebonui kun. Čaglinui, kurį tap-pat visai-p baugina.

Apšvietimas čia tarp žmonių la-bai mažas, laikraščių beveik ne-skaito, ir lig šiam laikui nebuvo dar jokios lietuvių draugijos. Tik dabar, liepos 28 d., vietiniam kle-bonui Čaglinui rūpinties, buvo įsteigta draugijos „Ryto“ sky-rius, kurio nariais užsirašė 58 žmonės. Per susirinkimą visi nu-tarė, kad kuogreičiausiai reikiia atidaryti skaityklą, kurią kad ga-lima būtų lankyti bent 3 kartus per savaitę. Skaityklon bus iš-rašomi beveik visi lietuvių laikra-ščiai. Kiek teko girdėti, labai pa-gėdaujama čia būtų pradadinimā mokykla, kurios steigimu nu-tarta rūpintis, kad ilgai nelau-kus, turėtumėm kur savo vaikus mokyti savo prigimtos kalbos, kad nereiktų leisti vaikų prie „polekų daraktorių“, kurie mo-kydami vien „polekos movos“, nuodija jaunutę vaiko sielą visam amžniui. Nutautėliams ir draugi-jos steigimas nepatiko, tatau stengiasi visokiais būdais žmonių akyse bjaurinti tą draugiją.

žmonai Alenai Jarienei, gyvenan-čiai Ramaškų kaime, Žagarės v., Šiaulių apskr.

Amerikos draudimo draugija „Prudencial“ Chicagoje, kaip sa-kosi girdėjęs „S. Z. T.“, atsiuntę si per Rusijos konsulatą 872 rub. draudos pinigų tėvui mirusiojo Amerikoje Tado Kuznieko — Jo-nui Kuzniekui, gyvenančiam Žilė-nų kaime, Žarėnų valsč. Šelšių apskrityje.

Rusijos konsulas Chicagoje pranešė, kad 21 birželio traukinys užmušęs Rusijos pavaldinį Sra-gauską, gim. Steponiškių dvare, Kuršėnų val., Šiaulių apskr. Ka-dangi Sragausko mirtyje esanti kalta kompanija, tai velionies in-dėdiniai pareikalavė iš jos dau-giau 10 tukst. rub. ir užvedė bylą.

Rusijos konsulas Chicagoje pa-kėlė bylą apie atlyginimą impėdi-niams mirusiojo plieno liejykloje Kazio Rūgščio (jisai taipogi Ka-rdis Tomas), gim. Švėkšniuose, Reseinių apskr.

(„Šaltinis“).

Labanorai, Uždarbiai. Laimin-gi dabar laikai: vieni eina sielių vartyti imdami per vasarą apie 150 rublių, kiti veža iš miškų likusį medį, uždirbdami nuo 3 ligi 6 rb. per dieną. Maža to — atsirado kvailių: vieni iššęgo Amerikon aukso kalnų jieskoti, kiti burlio-doti latyniškai per mišias ir miš-parus; bet šią vasarą umu laiku, net lenkams nepajutus, lenkų choro vietoje atsirado lietuvių choras, naujojo vargonininko Paulenio išmokytas. Lenkai už tokį darbą ir jų choro pašalinimā naujajam vargonininkui grasina sumušti ir tt., kad tik jis, pabu-gęs, greičiau išvažiuotų ir kad jie vėl galėtų sugrįžti į senas vėžias. Nemaža už tai tenka ir klebonui kun. Čaglinui, kurį tap-pat visai-p baugina.

Apšvietimas čia tarp žmonių la-bai mažas, laikraščių beveik ne-skaito, ir lig šiam laikui nebuvo dar jokios lietuvių draugijos. Tik dabar, liepos 28 d., vietiniam kle-bonui Čaglinui rūpinties, buvo įsteigta draugijos „Ryto“ sky-rius, kurio nariais užsirašė 58 žmonės. Per susirinkimą visi nu-tarė, kad kuogreičiausiai reikiia atidaryti skaityklą, kurią kad ga-lima būtų lankyti bent 3 kartus per savaitę. Skaityklon bus iš-rašomi beveik visi lietuvių laikra-ščiai. Kiek teko girdėti, labai pa-gėdaujama čia būtų pradadinimā mokykla, kurios steigimu nu-tarta rūpintis, kad ilgai nelau-kus, turėtumėm kur savo vaikus mokyti savo prigimtos kalbos, kad nereiktų leisti vaikų prie „polekų daraktorių“, kurie mo-kydami vien „polekos movos“, nuodija jaunutę vaiko sielą visam amžniui. Nutautėliams ir draugi-jos steigimas nepatiko, tatau stengiasi visokiais būdais žmonių akyse bjaurinti tą draugiją.

Savasis.

(„Aušra.“)

Iš Rusijos.

STURMAVO VIENUOLYNĄ.

Paskutiniu laiku Rusijoje su-kelta labai daug kalbų delei iš-vaikymo rusų vienuolių iš esan-čio ant Afono kalno (Chalchidono pussalis), netoli Salonikų miesto, vienuolyno.

Mat, vyriausioji stačiatikių valdžia Peterburge sužinojo, kad rusų vienuoliai, esantieji ant pla-čiai žinomo kalno Afono, platina kokį-tai atskalą tarpe kitų vie-nuolių. Peterburgo šventasis si-nodas prisakė antvyskupiui Ni-čikonui sugalyti iškrypusius iš tie-saus kelio vienuolius. Rusijos ambasada suteikė Nikonui laivą, ir jis pasiėmęs 200 rusų kareivių patraukė ant Afono kalno, kur randasi daugelis vienuolynų, ku-riuose gyvena rusų, graikų ir bul-garų vienuoliai.

Afono kalnas paskutiniais lai-kais niekam neprigulėjo ir net buvo pavadintas vienuolių respu-blika. Jis nepriklausė nė Graiki-jai, nei Turkijai ir valdėsi sava-rankiškai. Taigi Rusija vėl „sa-varankiškai“ pasiryzo suvaldyti juodosius tėvelius.

Antvyskypis su kareivių gau-ja „sturmavo“ vienuolius, kurie nedavė vienok smarkios atramos. Du vienuoliu krito ant vietos ke-liolika liko sužeisti, o likusieji pasidavė į Rusijos tvarkdarių rankas.

Kareiviai tuoį surašiojo 400 vienuolių ir pasiuntė juos Ode-son, kur policija priėmė juos už

kriminališkus prasikaltėjus. Čia „tėvukus“ aprenė papras-tais drabužiais ir pasiuntė į gim-tininius kaimus.

Vienok tas Rusijos sinodo pa-sielgimas iššaukė protestą ne tik tarpe tikrųjų stačiatikių, bet ir tarpe graikų. Tai yra sulaužy-mas ne tiktai tarptautiškų tiesų ir papročių, bet ir tiesų kanoniš-kų, nes, sulig rytų bažnyčios tei-sių, Afono kalnas priklausio Kon-stantinopolio patriarcho jurisdik-cijai. Jis taipgi paskelbė atkr protestą prieš tokį negirdėtą nuo viduramžių Rusijos valdžios pa-sielgimą.

Bet ant to dar dalykas nepasiba-i-gė. Šitas atsitikimas taip suju-dino stačiatikių mases, kad kaip praneša paskiausios žinios iš Pe-terburgo, pasigirdo reikalavimai padaryti rusų bažnyčioj pamati-nes reformas. O-tas tai labai už-rupino Rusijos valdžia su minis-terių pirmėsdiu Kokovcevu. Čia stoja klausimas: kas bus toliaus?

POTVYNIS MASKVOJE.

Rugpjūčio viduryje (n. k.) per Maskvą perėjo neapsakomai smarkus lytus, kokio nepamena net senieji žmonės. Apie pusę ketvirtos po pietų taip apsiniau-kė dangus, kad prisiėjo visur už-degti žiburius. Galop pasigirdo stebėtinai smarkus griausinis ir pasipylė vanduo, kuris laike ke-lių minučių užliejo visą miestą.

Gatvės pavirto į upes, o plečiai į ežerus. Net ant centralinių gat-vių vanduo buvo pakilęs ant ar-šino augščio. Tapo užlieti ne tik skapai, bet ir daug didžių krau-tuvių; vanduo sugadino labai daug prekių. Neapsiėjo ir be žmo-nių aukų; daug žuvo gyvulių. Baisus reginys buvo zoologiska-me sode, nes ir tenai visas pa-pludo vandenyje.

AUKOS ELIJOSIUI-PRANASUI.

Vladikaukaze žaibas užmušė vieną moterį mirtinai, o dvi dvi-čiai apdegino. Vladimirkos kai-melio gyventojai, krikščionys-ose-tinai, kurie visai nesenai pasista-tė sau šventamį, nutarė, kad pranašas Elijosius reikalauja au-kos, o todėl reikia surengti apei-gę, vadinamą „coppai“. Susirin-kusi didelė osetinų minia (vien tik vyrų) patraukė linksmi dai-nnodami per kaimelį.

Procesijos priešakyje nešė „i-koną“ ir krepšiuą, kur gausiai puolė aukos. Beveik kiekvieno namo savininkas pasitikdavo procesiją su araku (degtinė). Tokiu budu, nešdami krikščionišką pa-veiksą, dainuodami stabmeldiš-kas dainas, gerdami araką ir at-likdami įvairius žokius, procesija apėjo visą apielinkę, kur gyvena osenai.

Pirmąjį po šitos apeigos nedė-lidienį atbebuvo tikrasis „atneš-mas“ aukų Elijosium-pranašui: li-ko papjauta dešimtis avinų, už suaukautus pinigus nupirka deg-tinės, ir visas tas dainuojant tam tikras dainas buvo išgerta ir su-valgyta. Tam išpradžios prieš-i-nosi dvasiškija, bet visas buvo veltui.

STREIKAI ANT KAUKAZO.

Paskutinėmis savaitėmis Kau-kazą pasiekė smarki streikų ban-ga. Daugiausiai streikuoja dar-bininkų Bakų mieste, ypač Nobe-lio ir Montševo įstaigose. Strei-kuoja virš 30,000 darbininkų. Darbininkai išstatė gynai-eko-nominius reikalavimus. Žinoma, policija nesnaudžia; yra daug su-areštuota.

KATASTROFA ANT VOLGOS.

Nesenai draugijos „Volga“ gar-lavį „Griffin“ tūtkio nelaimė pas Spasko prieplauką. Ant ang-

tosios palubos bei garlaivio stogo buvo patalpinta apie 600 darbininkų. Einant garlaiviu nuo prieklauskos, šita paluba nugriuvo, dešį ko, dikčiai nukentėjo 14 žmonių, iš kurių 8 liko sunkiai sužeisti.

DVASIŠKIŲ REZOLIUCIJA.

Ant neseniai atsibuvusio Odesoje tikybos mokytojų bei dvasiškų susivaižavimo liko išnešta sekanti rezoliucija: „Pradinis mokslas padaugina prasizengimus ir recidivizmą ir sumažina prasikaltėlių amžių“. Antvyksupis Nazarij prisakė tą rezoliuciją tikru prašimu tam atspausdinti ir kaip galint daugiau išplatinti, kaip vaistą prieš išsiplėtojamą mokykloje bedievystės. Susivaižavimas nutarė sutverti broliją delei platinimo mokykloje tikybinį jausmų ir delei sulaukimo svietiškių mokyklų mokinių nuo bedievystės.

SIKSNOSPARNIŲ PERVEŽIMAS.

Kiek laiko atgal iš buvusios Gruzijos sostinės Mechet buvo pervežta į Batumą virš 2,000 šiksnosparnių, sugaudytų sename Mecheto malnamyje. Batume tiems gyvūnams gyventi pastatytas speciališkas namas. Tikslas tų šiksnosparnių gabenimo — kova su taip vadinais maliarijos uodais.

ORIGINALIŠKAS PRAŠYMAS.

Neseniai viename Maskvos laikraštyje tilpo sekantis tulo Bilanto laiškas: „Aš noriu užvaduoti vieną iš pasmerktųjų mirties bausmei katarginį Butyrkų kalėjimo kalinį. Tegul mane suareštuoja ir tuoj nubaudžia mirtimi. Delei kokių priešaisių aš sumaniau taip padaryti, plačiai parašiau redaktoriui žurnalo „Žizn dlia vsiech“, bet ant laiško jokio atsakymo dar negavau“.

APIE TOLIMUOSIUS RYTUS.

Peterburge paslydo gandas, kad japonų valdžia pavedė Motono'ui, idant jis išgautų Rusijos valdžios sutikimą ant išpildymo greitu laiku plano kaslink Mančžurijos padalinimo.

Jei ta žinia teisinga, tai, be abejo, sulauktumėm Tolimuose Rytuose svarbių istorinių atsitikimų.

MUŠTYNĖ VALSTIEČIŲ SU KAZOKAIS.

Kaip pranešama iš Caricino, ant salos Bobrovs, priešais miestą, neseniai buvo iškilęs susirėmimas Ježovkos kaimo valstiečių su gauja kazokų. Mat, valstiečiai ir kazakai šitą salą skaito savo nuosavybe. Pribuvo ant salos valstiečiai šieno pjautų, tuoj užgruvo ir kazokai. Prasidėjo kruvinas mušys, kuriame liko pavojingai sužeista keletas žmonių. Greit susirėmimo vieton pribuvo valdžios atstovai.

ZYDAI IR AUGSTOSIOS MOKYKLOS.

Pastojimas žydų į augstiasias mokyklas šimet taip suvaržytas, kad tik mažiausia dalelė gali papulti į tas apvietas įstaigas. Ypač tas aiškiai apsirėškia Kijeve — universitetan paduota (žydų) 200 prašymų, o priimta tik 30, politikon žydų prašymai visi nepriimami. Ne mažesni žydų varžyma galima patėmyti Odesoje, Rygoje, Peterburge ir tt.

LIODORAS ANT ATVIRUČIŲ.

„V. L.“ skaitytojai, be abejo, nes, atsimena apie plačią pragaršėjusį buvusį Caricino vienolį Liodorą. Neseniai tulas fotografas apsilankė pas Liodorą jo namuose ir nufotografavo jį įvair-

se pozose. Po šiais paveikslėliais buvęs vienolis padėjo „šventus“ prierasus-autografus, ir fotografas tuoj išleido atvirutes. Ant vienos atvirutės Liodoras gano avis; apačioje stovi prierasas: „Galingas, Nepasiekiamas Dieve! Gamtoje aš matau Tavo šventus istatus“. Ant kitos Liodoras patalpintas tarp šienpjūvių; apačioj prierasas: „Palaiminti ramūs, nuskriaustieji vargšai!“, — jie būtina aplaikys žemę“. Ant trečios Liodoras dirba ant lauko, o prierasas šitai skamba: „Palaiminti tie, kurie moka ir gali gerėties matomojo pasaulio gražumais“. Ant ketvirtos atvirutės jis kalba su žmonių minia; apačioje prierasas: „Dieviška Dvasia manyje. Dievas išrinko mane skleisti Teisybę, kurią yra iškraipė ir paniekinę įšiekantieji garbės ir turty išnaudotojai ir tamsybių tarnai“. Išviso vaizdelių išleista dešimtis.

Korespondencijos.

BROOKLYN, N. Y.

Vieša paskaita apie socialią klausimą. Jau 35 „V. L.“ numeryje buvo paminėta apie atsibuvusių rugpjūčio 26 d. Tautiška-me Name viešą paskaitą „Apie socialią klausimą. Įžanga ant paskaitos buvo dovanai. Tą paskaitą-prakalbą laikė kun. d-ras Jurgis Matulevičius (Sveicarijoje) universiteto profesorius (pirma jis buvo Peterburgo dvasiškos akademijos profesorium). Taigi čia apie tą prakalbą norimu kiek plačiau pakalbėti.

Paskaitos pradžia buvo pagarsinta 8 val., o jau 7½ val. buvo pilnutėlė svetainė žmonių, taip, kad daugelis paskui delei stokos vietos buvo priversti grįžti atgal. Tai stebėtinai dalykas, kad publika susirinko dar pirm laiko ir taip skaitlingai. Vienok prisidėjo dikčiai laukti, nes paskaita prasidėjo apie 8½ val. Net nekuri, nesulaukę paskaitos, apledo salę. Vakaras buvo gan šiltas, ir todėl salėje buvo trošku ir šilta.

Galop pratarus keletą žodžių ir skaitlingai susirinkusią publiką, vietinis klebonas, kun. V. Varnagiris, perstatė gerbiamą prelegentą, kun. d-rą Jurgį Matulevičių.

Iš pirmųjų prelegento frazių galima buvo matyti, kad tą prelekiaciją-prakalbą atlieka plačios erudicijos žmogus, kuris, priegtam, turi oratoriškus gabumus ir tinkamai gali prisitaikinti prie klausytojų išsilavinimo laipsnio ir prie jų psichologijos. Viena po kitą plaukia aiškios, pilnos išsistiekimo, argumentacijos ir logikumo frazės. Viskas paremiama faktiškais preparodymais ir visiems suprantamais pavyzdžiais. Tai, išties, matali, kad gabus profesorius skaito savo mokiniams lekciją, nors tų mokinių studentų rolė šitame atvejuje lošė paprastą minia.

Pirmiausiai prelegentas paaiškino — ką reikia suprasti po „socialiu klausimu“ arba — kas tai yra „socialis klausimas“. Paskui jis kiek plačiau nupiešė kokie visuomenės apsirėškimai sudaro socialią klausimą. Čia jis pažymėjo kokie jų lošia svarbiausią rolę visame žmonių gyvenime ir kokie mažesnę turi svarbą. Prelegentas trumpai nurodė ir apie svarbą politiškių klausimų ir koki jie turi sąryšį su ekonomijos klausimais. Apart to, jis, nors labai trumpai, nurodė, kokie žmonių gyvenimo apsirėškimai

ir atskirų žmonių teorijos su-trukdo sušvelninimą bei išrišimą socialio klausimo o kokie stumia pirmyn, geryn. Čia gerbiamas prelegentas, kiek plačiau, sustojo ant svarbiausio šių dienų klausimų — darbininkų ir moterų. Galop, jis nurodė, kokiais keliais privalo eiti visuomenė bei jos vadai, idant tinkamiaus ir lengviau būtų rishamas socialis klausimas.

Žinoma, gerb. prelegentas delei trumpo laiko davė tik keletą ruožu ir socialio šių dienų klausimo, nes nuodngiam išgvildeni-mui socialio klausimo reikia pašvęsti ne 2—3 val., ne vakarą, bet daug-daug vakarų. Pavyzdin, prelegentas neušimė apie di-džią svarbą darbininkų klausime Karolio Markso, Fridr. Engelo ir Ferd. Lassallo (o ypač pirmojo) teorijas ir apie jų veikimą suorganizavime viso pasaulio darbininkų, Toliau, vienoje-kitoje vietoje prelegento išvedimai buvo paremti vien tik ant tikybinų pamatų, su ką pilnai negalima sutikti.

Bet, abelnai imant, ta lekeija-prakalba buvo labai nuosekli, kiekvienam aiški ir lengvai su-prantama; ji, be abejo, suteikė klausytojams didžiausią naudą. Geistina but, kad panašios su-kaitos atšbutų kiek galint tankiau, tada lietuviai geriau galėtų orientuotis šių dienų klausimuose.

Pasibaigus paskaitai, prasidėjo diskusijos. Prelegentas pranešė, kad sulig Europoj viešpataujančios budo kiekvienas, kam kas nors neišuku, turi paduoti klausimą bei klausimus ant raštelio. Išspradžių nekuri buvo tam priešingi, bet paskui pradėjo nešti raštelius.

Reikia pridurti, kad beveik visi paduoti klausimai buvo tik savo rūšies priekaištai, nieko bendro neturį su socialiu klausimu. Tokiais savo klausimais diskutantai parodė savo naivumą ir persiaurą nuovoką apie socialią klausimą.

Pavyzdin buvo užduoti šitokie klausimai: 1) koks skirtumas tarp socialistų ir šventakuprių; 2) už kokią partiją geriau paduoti savo balsus; 3) kodėl popiežius laimina kariuomenes bei karvedžius ir priima dovanas nuo Turcijos sultano ir tt. Buvo užklausta net apie tėvo Kazimiero (kapucino) pamokslus... Apart to buvo padaryta prelegentui keletas stačias nemandagių patėmijimų ir užmetimų. Panašiais savo užklausimais ir pasielgimais diskutantai parodė savo nesubrendimą...

Šačių žematis.

NEWARK, N. J.

Rugpjūčio 19 d. Iš iniciatvos draugijos „Žiburėlio“ susitvėrus Newarko Draugijų Komitetą priėmimui gerb. svečių iš Lietuvos, butent: d-ro J. Basanavičiaus ir advokato bei atstovo Rusijos Dumos, M. Yčo. Minėtasis Komitetas susideda iš atstovų nuo visų Newarko ir apilinkės draugijų ir kuopų. Laikė susirinkimo išrinkta pirmininku J. Brazauskas, sekret. A. Radzevičius. Buvo tartasi kaslink priėmimo svečių ir rinkimo aukų Liet. M. D. Namams. Kadangi visos draugijos nespėjo prisirengti ar nežinojo apie minėtą susirinkimą ir neprisiuntė atstovų, tai likosi apdirbtas programai ir bus paduotas galutinai apsvartyti ir užtvirtinti sekančiam susirinkimui, kuris atšibus rugsėjo 16 d. š. m. šv. Jurgio draugijos svetainėje, 180 N. Y. ave. Mes pilnai pasitikiame, kad nei viena Newarko draugija ir kuopa neatsisakys nuo rimtaus darbo ir prisijūs sa-

vo atstovus minėtansusirinkimam, o taigpi ir savo aukomis prisidės kuogausiausiai. Sekretorius.

PITTSBURGH, PA.

Čionykščiai lietuviai kruta, ypač dabar, t. y. atėjus miesto rinkimams. Du lietuviai yra paėmę kandidatūrą į miesto valdvietes; vienas, taip sakant, „runina“ ant majoro. Kiek nuklausiau, tai, ro-ro, du-lietuviai kandidatū turės gana drūtą paramą ne tik nuo lietuvų (išskyrus socialistus, nes šitie geriaus balsuotų už žydą by tik socialistą), bet taigpi nuo italių ir lenkų. Patartina lietuviams remti savo vientaučius. Juk ir lietuvijų yra jau gerokai prasila-vinusių žmonių, kurie gali užimti įvairias valdvietes.

Rugpjūčio 31 d. čia atsibuvo p. Grigaičio prakalbos. Patėmijęs ant apgarsinimo, jog kalbės „žymus“ kalbėtojas, nudulinau pa-žiūrėtu... Kadangi susirinkimo vedėjas perstatė p. Grigaitį, kaip „labiausiai“ mokyčią žmogų ir „di-džiausią“ socializmo žinovą — na; tai ausis pastatęs klausiau, ką jau čia tas „didvyris“ pasakys apie socializmą. Klausau, klausiau, ugi, žmogau, apie socializmą — „žoduko“. Visoj prakalboj šuravo laisvamanius — tai viskas. Matoma, p. Grigaitis labai jniršęs ant d-ro J. Šliupo, todėl, atvažiavęs į jo apilinkes, aplaisto jas savo tulžies skįstimu.

P-nas Grigaitis, teisybę sakant, visai nėra geresnis kalbėtojas už kitus „garsius“ kalbėtojus. Jisai, kaip ir kiti, atkalba „graudžiūs-ius verksmus“, butent: „mes pa-vertgi, mes išnaudoti, mes kovokime...“ Gr. turėtų atminti, jog šitokia „litaniija“ darbininkų ne-išgelbės. Darbininkai, kurie dirba angliakasyklose ir fabrikuose, daugiau vargsta ir geriau supran-ta apie vargą, negu p. Grigaitis, kuris tokių darbų nedirba. Todėl darbininkams „graudūs verksmai“ nereikalingi; jiems reika-lingi nurodymai — nurodymai, kaip iš to vargo pasilinosuoti. Jiems reikalinga suprasti socia-lizmo mokslas. Bet gaila, kad p. Gr. apie socializmą nei žodelio ne-išštenėjo. Turbut ne taip yra, kaip „pagrytū barščiai“ p. Gr. laikraščiuose ištato, buk tai „di-džiausias socializmo žinovas“. Ale, kur čia bus, — juk „pagrytū puodas niekad netauknotas“.

Po prakalbų buvo užklausimai, bet „garsius“ kalbėtojas nieko į klausimus neatsakė, tik, pagal sa-vo „didvyrišką mandagumą“ iš-niekio klausėją. Vietiniams ci-cilistams (nesakau visems, nes yra socialistų gan rimtų žmonių) tas labai patiko ir jie dabar sako: „Tokiam draugas Grigaitis dar daugiau turėjo vėjo duoti, nes, girdi, kaip galima išdrįsti statyti klausimus ir kritikuoti taip „la-biai mokyčią žmogų...“ Ką Gr. sako, viskas yra „šventa“ teisy-bė, todėl visi turi būti „quiet“!

Gr. patartina kad vietoj dergiti laisvamanius ir kalbėti apie dr. Šliupo bučkus su kunigais, būtų daug geriaus paaiškinti susirin-kusiems darbininkams socializmo mokslas. Galop, juk kunigai la-biau persekioja socialistus, negu laisvamaniai, taigi, jeigu jau kal-bėtojas neturi ką kalbėti, tai ge-riiaus būtų, kad kalbėtų apie ku-nigus bei didesnius socialistų priešus.

Užteks šiam sykiui.
Jokimas Rinkys.

DONORA, PA.

Pastaruoju laiku tarp Donoros lietuvjų parapijonų pradėjo vieš-patauti savo rūšies betvarkė. Y-pač toji betvarkė užkenkia vieti-niaį šv. Juozapo bažnyčią, nes susimažino įėjus, — tai viena, o

antra — tarpe pačių parapijonų eina smarkūs ginčai už vietinį vargonininką.

Pažiūrėkime, kame to visko priežastis. Praeitą pavasarį don-oriečiai neteko vargonininko. Todėl kun. Misius pajieškojo vargonininką per laikraščius. Na ir atšikaukė net iš Chicagos kokis tai „Onuprėlis“, pasigirdamas moką gerai vargonininkauti. Atvažiavus „Onuprėliui“ Dono-ron, vieną vakarą susirinko gie-doriai ir giedorkos, kad „Onuprė-lis“ pamokintų giedoti. Bet pa-sirodė, kad giedoriai daugiau su-pranta už vadą, kas musų „Onup-rėlini“, žinoma, nepatiko. Giedo-riai, matydami, kad jų vadovas menkai gali ir kad su jais apsei-na netinkamai, pametė visai gie-doje; liko tik dvi merginos. „O-nuprėlis“ užpykęs už tai, apšau-kė giedorius raudonkaklius ir kitokiais vardais. Žinoma, jis ne-pasikakino išpravardžiavęs vien giedorius, bet pradėjo niekinti vi-sus parapijonus, kurie yra apšvie-tesni ir pasisakė, kad visus rau-donkaklius bei cicilikučius iš Do-noros išnaikys. Parapijonai, matydami, kad juos taip niekina jų vargonininkas, daugumoje nu-tarė boikotuoti ir neduoti kolek-tos bažnyčiai. Komitetai, maty-dami, kad susimažino įėjus, kre-i-šėsi prie kun. Misius reikalau-da-mi, kad atstatytų nuo vietos var-gonininką.

Kunigas, vieton klausyti komi-teto, nieko daug nelaukdamas jį prašalino. Parapijonai, maty-da-mi tokį kunigo pasielgimą, labai tuomi pasipiktino. Kaip girdėjau, jie žada susaukti parapijos susi-rinkimą, kad nutarus prašalinti vargonininką. Tai, kaip matyti, priseis „Onuprėliui“ išsiskrausti iš Donoros, neišvijus nė vieno raudonkaklio. Donoriečiai apsi-žiūrėkite ir pasitengkite viską sa-varnikiškai sutvarkyti, nesiduo-vidant savęs už nosies vedžioti. Jau tiek jūs darbo padėjot, pakol su-tvėrėt parapiją, ir tiek išmokėjot, tat neleiskite, kad jusų trusas nueitų veltui. Tai tiek šiūom kartu apie Donorą. Kiek vē-liaus, parašysiu plačiau.

Ex populo.

SO. BOSTON, MASS.

Apsvarstymui kaip geriau, nau-dingiau ir maloniau galima būtų priimti gerbiamus Mokslo ir Dai-lės Draugijų delegatus, d-rą J. Basanavičių ir advokatą M. Yčą, rugpjūčio 27 d. vietinė Lietuvos Labdarystės Draugystė susaukė visų kitų draugysčių komitetus į savo svetainę. Šitan susirinki-man pribuvo dešimties draugijų atstovai bei komitetai. Jie visi iš-reiškė savo simpatiją ir užuojau-tą, idant viskas būtų atlikta kuoge-riau ir kuonaudingiau, ir idant tie gerbiamieji svečiai liktų čia pilnai užganėdinti.

Galutinam to dalyko sutvarky-mui, t. y. parapint prakalboms vietan Massachusets'o valstijoje ir apilinkėj, kiekviena draugystė paskyrė po vieną ypata.

Kiek galima buvo matyti iš pasikalbėjimų ir abelno susirin-kusiųjų upo, visi trokšta, idant tie Lietuvos pasiuntiniai, d-ras J. Basanavičius ir adv. M. Yčas, būtų priimti kuongerisiausiai ir idant jiedviem pasisektų surinkti Tautos Namams Vilniuje kuodaugiau-siai aukų.

Čia liko išdirbtas sekantis sve-čių maršruto planas Massachu-sets'o valstijoje ir apilinkėj. Rugsėjo 21 d. atsilankys So. Bostone, Mass.; prakalbas laikys šv. Augustino (? — R.) svetainė-je — kampas E. in 8-th Str. 22 d. Cambridge, Mass. 23 d. Brockton, Mass. 24 d. Lawrence, Mass.

25 d. Lowell, Mass. 26 d. Haverhill, Mass. 27 d. Nashua, N. H. 28 d. Worcester, Mass. 30 d. Hartford, Conn. Spalio mėnesio: 1 d. New Britain, Conn. 2—3 dd. Waterbury, Conn. 4—5 dd. keliaus į Philadelphia, Pa.

Svečių Laukimo Komiteto Sekretorius J. Sekevičius.

GRAND RAPIDS, MICH.

Rugp. 28 d. atsibuvo TMD. 58 kp. susirinkimas Lietuvos Sunų Dr-jos svetainėje. Tai buvo truk-šmingas susirinkimas. Nemaža diskusijų sukėlė raportas komi-teto, kurs buvo parinktas rupin-ties priėmimui d-ro J. Basanavi-čiaus ir adv. M. Yčo, kurie atva-žiuoja čionai rugs. 3 d. Nutarta tas dalykas visai užbaigti ir kad šios kuopos niekas nereprezentuo-tų juos priimant. Tuo tarpu drg. Pranas Graičaitis inėšė sumany-mą, kad kuopos vardu būtų nu-pirktas sieksnys žemės Tautos Na-mų pastatymui; ant to visi sutiko. O kadangi išde pinigų be-veik nėra, tai imtasi rinkti aukas iš tenai buvusių draugų. Po 10—15 minučių jau kasierius turėjo \$10.50, kuriuos turės pirmsėdis priduoti d-ru J. Basanavičiui. Au-kavo šie draugai:

Pranas Graičaitis — \$1.25.
Dom. Graičaitis, prm., Felksas Belinis, Leonas Braškis — au-kavo po \$1.00.
Pranas Petrita, Mikolas Dauk-šis, Povilas Varnas, Vincas Kilio-taitis, Mateušas Ruseckas, Kazys Jokymaitis, Mikolas Ratkevičia, Antanas Karvelis, Grigalinus Be-linis, Kazys Pašuosta, Konstan-tas Liubinskas — po 50 centų.
Motiejus Viktoravičia, Vincas Kriščiukaitis, Petras Saratas — po 25 centus.
Viso \$10.50.

Tai pagirtinas šios kuopos pa-sielgimas ypatingai kada visos kitos draugijos šio miesto nieko dabar neaukavo (palikdamos liuosą valių pavieniams nariams aukauti). Mat, čia išėjo nesusi-pratimas apie tų svečių priėmimą (priims juos dabar kun. Gervie-kaš). Tuomi kuopa parodė, kad ji augščiaus stovi visokių ypatis-kumų ir kad skirtumas pažiūrų kuopai visai nekenkia atlikti pra-kilnaus darbo. Taip-gi per tą susirinkimą prisirašė nauji nari-riai: Mikolas Ratkevičia ir Anta-nas Karvelis, veiklūs jauni vaiki-nai ir kuopa nutarė rengti koki-nors gerą parstatymą. Teatro surengimui išrinktas komitetas iš trijų ypatų.

CAMBRIDGE, MASS.

Sv. Jono Krikštytojo draugystė paskutiniame savo mėnesiniame susirinkime nutarė atšikaukti į visus kitas savo kaiminkas drau-gijas kaslink gerbiamųjų svečių, d-ro Jono Basanavičiaus ir p. M. Yčo, pasitikimo ir T. Namams Vilniuje aukų rinkimo. Tam da-lykui tapo išrinktas komitetas, į kurį įėjo geriausieji musų mieste-lio tautiečiai, kurie savo darbū-mu daug jau yra toje srityje nu-veikę, butent: A. Vaisiauskas, A. Vileiša ir J. Stukas.

Draugija įgaliojo minėtas ypa-tas paimti prakalboms bei susi-rinkimui puikiausią svetainę, ne-žiurint ant išlaidų. Tuom pačiu kartu liko nutarta paaukauti iš draugystės išdo \$10.50, nuper-kant sieksnj žemės ir paaukaujant jį Tautos Namų Vilniuje. Kaip girdėtis, tai ir kitos dr-jos mano panašiai pasielgti ir veikti išvieno. Linkėtina geriau-sios pasekmės.

Cambridge'as 004

J. ŠEINIUS.

KUPRELIS

Apysaka.

Jos purpterėjo, paskraidžio ore, paskum eilėmis nutupė ant medžių šakelių ir ėmė čiulbėti-giedoti plonučiais, skambiais balseliais. Kaskartą smagiau ir svaigulingiau giedojo. Pradėjo, tarytum, snigti. Ore, yt kokios rojaus muselės, skraidžiojo, pažemiu lakiojo sniego žvaigždutės. Tankiau ir tankiau jos leidos iš augštybių. O saulė vis švietė; lyg pro sidabrinę rūką, žaidė medžių šakose, paviršium kalno. Tai žalia viskas rodos, tai rausva, tai melsva. Tai miškas išnyksta iš akių, paukštelių giesmės negirdėti, tai viskas lyg iš kur atplaukia ir vėl paukšteliai čiulba ir vėl gėlės kvėpia.

— Mudu gyvensiva taip ilgai-ilgai... Niekados nemirsiva... Gražu vis mum bus, malonu visur, — skambėjo jos šneka, tardama tam čiulbėsiui.

— Stai gu žydys miškas sutirpo-prapuolė. Išnyko paukšteliai su giesmėmis, aptemo ir saulė, dingo sniegas.

Palikau vienas. Aplinkui juodi, dangų siekią kalnai. Viršūnės jų aštrios; kaip ylos, smailios. Aš lac duobėj kokioje. Ir viršuje nieko nesimato, vien žaibuojas debesis niukso. Perkunas jį skalandoja-krato, — kalnai net užia-gaudžia.

Štai sužabavo kryžiumi ir tiesiai į mane trenkė. Rodėsi ir visam pasauliui galas... Nubudau. Išsigandęs atsisėdau lovoje. Atsipeikėti negalėjau.

— Gal užmūšė ir mane?! Gal aš jau negyvas?! — galvojau graibdamasi aplink save.

Nudžiugau persitikrines, jog tai vien sapno buta.

— Gal jis ką blogo reiškia? — dingterėjo galvon. — Gal pranašingas?

— Ar tai aš sapnui tikėsiu! — atsiliepiau į tą mintį.

Vienok jis visą rytą mane vargino. Akyse, lac šmėkla stovėjo.

XV.

— Bet, žinai, laikas intikino mane, kad sapnui ne vien galima, bet ir reikia tikėt, — atsikreipė Kuprelis į mane, matyt, norėdamas daugiau apie tat pašnekėti.

— Tai Tamsta dabar jau jam tiki? — klausiau netikėdamas, kad sapnui jam būtų indomu.

— O gal tu ne?

— Žinoma, kad ne!

Tiki ir tu, tik sarmatijos prisipažinti. Tiki taip-pat kiekvienas. Juk yra tokie sapnai, kurie musų omėnin taip įsirėžia, kad mes jų negalime per keletą dienų užmiršti; kitą kokią net keletą metų mename, ir pagaliau visą savo gyvenimą, ir jie mums tiesiog sakyte sako, kad taip ir taip bus, ar gali da buti, jeigu mes nenustosime panašiai, kaip pirma darė, elgėsi. Bet mes paprastai tokią mintį užslopiname ir visai jos parodymų nebojame. Daug jų yra ne vieno moksliu užrašyta, kad sapnai išsipildo. Žinoma, išsipildo ne kiekvienas, bet tik tie, kurie labiausiai mums nugašdina, arba sužavi. Kurie, vienu žodžiu tariant, musų domą savep pritraukia.

— Sapne prieš mus pasikelia ta uždanga, kuri slepia nuo musų visas gyvenimo teisybes. — traukia jis toliau. — Sapne mes pamatome kitą, paslėptą savo gyvenimo pušę. Pranašingas sapnas yra fiziologiškai galimas daiktas. Musų praeitis palieka mummyse savo žymę, savo pėdas. Ir ant praeities, kaip ant kokio pamato, auga, plėtojasi žmogaus ateitis, jo tolimesnis kelias. Ir tą kelią mes vien sapne, kuomet miegas atskiria mus nuo viso pasaulio, pamatome. Pamatome nors neiškiai, gaip pro rūką, bet jau galime patis ši-tą atspėti. Sapnas beveik visuomet esti simboliškas, ir vien mums reik mokėti suprasti tuos jo simboliškus ženklus.

— Geriausiai tat burtininkai gali atlikti, — pertraukiau Kuprelį.

— Geriausiai kiekvienas pats sau gali savo sanna reikšme išaiškinti. — lyg pvkti jis pradėjo. — Del to, kad kiekvienas žmogus pagal savo vpatvbių, turi ir sveltis kitiems sanna simbolius. Išaiškinti kito sapną, reiktų, vadinasi, jo visos

ypatybės pažinoti, o tai vargu kam galima... Kas pagaliau žino musų gyvenimo reikšmę, jo tikslą? Niekas o niekas! Gal musų gyvenimas, tai vien iliuzija, koks ilgas-kankinas sapnas? Gal atbusime tikrai tuomet, kad „amžinai užmigsime“? Gal čia pasaulyje, tarp musų ar virš musų, gyvena kitokie, dešimtys kartų tobulėsniai žmonės? Ir gal mes jų nematome vien todėl, kad jie už mus augščiau gyvenimo kopečiomis nulipė, kaip mes už infuzorijas?... Ir tikrai ta visa gamta netokia yra, kaip mes ją matome. Mes tat nujauciame, bet tikėti nenorime ir bijome. Moksliškas tečiaus sapna' ištyrimas daug-daug mums ko atidengtų, parodytų. Bet jo rimtai ir netyria todėl niekas, kad bijo, tarytum ko drovisi... Apskritai gyvenimo klausimuose vienas, rodos, jau pasako gerai, kitas da geriau, o koks nors trečias tuos jų samprotavimus su žemėmis sumaišo, ir nieko tu, žmogus, tame klampyne nesurasi, nieko nesugraibysi. Viskas sumaišyta, suniurpyta ir sugriauta. Ir miršta žmogus, nesupratęs, kodėl ir kam jis miršta. O-o!... — atsiduso Kuprelis, lyg ko sunkaus slėgiamas.

Tyliu, nieko jam nesakau. Ger galiu aš tikrai pasakyti, kad jis klysta? Šiandien išitikirinai, kad Kuprelis visai ne toks, koki jį esant maniau. Šiandien jis atidengia man savo turty skrynas ir rodo brangenybes, kurių aš nei pamatyti pas jį nesitikėjau.

Dabar matau, kaip stoja jisai prieš mane kitas, kaip auga ir didėja. O aš tuo tarpu atsilieku nuo jo, klimpstu neišikiuose mintyse; nesuprantu, kodėl jis toks. Juk pirmai vis budavo toks naivus, negilus, o dabar ir jame prasiveria kas...

XVI.

— Neuzilgo sloginas įspudis to baisaus sapno išnyko. Ir vėl senoviškai vaidentuvėje džiaugiaus „savo“ Kazyte, balta lelijėle. Del vieno nerimavau, kaip čia reiks jai pasisakyti? Šiušu net darėsi apie tat pagalvojus.

Porai savaičių praslinkus po tojo minėtinio vakaro, man vėl prisijėjo ją palydėti, nors vakaras buo šviesus, dangus žvaigždėtas ir jį Skruzdynus išblyškęs mėnulis žiurėjo. Da nebuvo visur sumigė. Tai šen, tai ten švietėsi grincių langai.

Kokią galą ėjova nešnekėdamu. Ji nesidairė niekur. Ėjo galvelę nuleidusi, užimamėsi. Norėjęs buvau greičiau ją prakalbinti, bet nežinojau, nuo ko pradėt ir nediršau. Mintis apie pasisakymą žybterės galvoje ir vėl gesta, kuomet į ją pažiuriu.

Kazė galop pasikreipusi į mane šonu, paklausė:

— Kas gi Tamstai taip brangu tuose musų Skruzdynuose?

Balsas jos visai kitoks buvo, kaip paprastai. Toks švelnus, toks švelnus, kokio da nebuvo girdėjęs.

— Visi brangu, — greitai-skubiai atsakiau, bijodamas lyg, kad ji manęs ko nežinomo, paslaptingo neužklaustų.

— Kaip tai Tamstai gali but visi brangu? — nusistebėjo ji.

— Taip. Man Skruzdynuose kažin kodėl visi žmonės brangu. Visi jie tokie geri, — atsikalbinėjau aš.

— Tai jau negali buti. Meluoji Tamsta.

— Kodel gi ne?

— Kur gi matyta: visi žmonės! Ar Tamsta koks šventas ar ką, kad gali visus žmones mylėti. Į šventą, rodosi, nei nepanašus. Šventieji žili, ilgomis barzdomis, rubais sulig žemės. Tamsta gi kaip paprastas žmogelis, kuris negali daugelio mylėti; jam vieno ir tai užtenka.

— Hm... — sumurmėjau, nesugriebdamas ko i tai atsakyti.

— Na tai vis deltog Tamstai visi Skruzdynų žmonės brangu ir malonus? Taip ar ne? — klausia ji vėl.

— Ir taip ir truputi...

— O, matai!

— Negalima, mat, visų vienodai mylėti. Tad vienas myli labiau, kitus mažiau... O kai-ką net ir labai... Ir širdies nepasigailėtum atiduoti... viską atiduotum... — Pasiteisinai. Bet kolei tat pasakiau, mane visą karštas prakaitas išpylė. Bučiau ir toliau ką sakes, bet pagerklyj lyg kas atsistojo, suspaudė.

— Kad tikrai ir tas mylėtų? — užbaigė ji klausimu.

— T-taip! — pats savaimi išsiveržė at-

sakymas.

— Tur-but Tamsta myli ką-nors labai-labai? Ir širdies tam nepasigailėtum atduoti? — žvilgterėjo man akysna, pakreipusi galvelę, ir nusijuokė. Tylus ir geras tai buvo juokas, į save viliojias.

Tylėjau. Ir nėjau į tą juoką. Neleido kas.

— Aiškiai matyti, kad Tamsta esi išimylėjęs į ką-nors Skruzdynuose. Per tat ir brangini juos taip su visais žmonėmis. Kitai net pažiūrėti nenorėtum. Čia žmonės tokie pavydunai, tokie bjaurūs, kad Dieve nematyk. Jiems daugiau nič-niekas nerupi kaip girtuokliauti, primušti ką, lošti kormis ištusis vakarus, apšmeižti koki žmogų nuo galvos lig kojų. Kningos gi nei jokios rankon nepaima, da induos, jeigu sužinuos, kad skaitai lietuviškas... Neverti Skruzdynų žmonės meilės; mano dėta aš jų ištolo lenkėiaus.

Išpradžių linksmas jos balselis į liudną persikeitė.

Tuoju inėjova Gervydžių kieman. Grincioje buvo šviesu. Matėsi pro langą užustalėj sėdįs vyras, pasilenkęs ties kažinkuo. Priešais jo, kitame gale, sėdėjo da nesena skobnio atsirėmusi moteriškė. Klausėsi ko atidžiai.

Kazė, man nieko nesakydama, ėjo tiesiai priemenėn. Aš sekiau paskui, vienok ant slenkščio susiturėjau.

— Sudieu! — duodu jai ranką.

— Ką Tamsta darai? Ar namon nori grįžti? Palauk, užėisi pas mus paviešėti. Da, rodos, niekadros nebuvai? Tad ir seną bobą gausi pabučiuoti. Mat kaip!

— Kad man nei šio, nei to: Tamstos tėvėlių nepažįstu.

— Aš supažindinsiu.

— Nežinau.

Istikrųjų nenorėjau vidun eiti. Ir laikas buvo nepatogus ir taip lyg kokias sarmatas. Sunku buvo ir nuo jos atsiskirti. Paabejojęs kiek, vėl padaviau jai ranką.

— Aš gi Tamstai savo rankos neduosiu. „sudieu“ nesakysiu... Nebuk gi Tamsta koks! Pyksiu, jei nenori pas mus užėiti... Mano tėvelis džiaugsis, Tamstą pamatęs. Jis manęs seniau, kaip tik aš jam pasakiau, jog ir Tamsta skaitai „Aušrą“, prašė, kad paprašyčiau atėiti. Vis nediršau. Maniau, kad Tamsta nenorėsi...

— Kodel? — paklausiau susirupinęs.

— Na gi taip. Mat ir dabar nenori, namon trauki, tarytum kas tenai lauktų.

— Tai jau eisiu. Ne ką su Tamsta padarysi. — guviai sutikau.

— O, ir gerai! — pradžiugo ji.

Vos inėjova ir aš pasakiau „Tegul bus pagarbintas“, tuoju Gervydis, padėjęs laikraštį ant skobnio, atsistojo ir išeidamas viduraslin linksmai prašneko:

— O, koks svečias! Džiaugiamės sulaukę.

— Tamsta pas mus da nebuvo, reiktų seną bobą duot pabučiuoti, — juokavo jo žmona, mitri moterėlė, kuomet su ja pasisveikinau.

— Ačiu! — atsakiau. — Čia senos nėra, naktį gi niekur ir nerasi. Teliaka kitam kartui. Dabar gi gal da Tamsta man dovanosi?

— Negalima dovanoti: išsisuksi Tamsta paskum, — priešinosi ji. — Reikia duoti nors kuodelis vietoj senos bobos.

— Kad mat, mama, ir kuodelio pas mus grincioje nėra. Išnešti jie prieš šventą dieną. Reikėjo buvo atnešti, laukiant svečio, — isikišė Kazytė į tą šneka.

— Tai ką, dukrele, padarysi — nežinojau. Kitą kartą ysviena šitam svečiui nedovanosime. Sėsk Tamsta, — atsikreipė į mane.

Atsisėdęs perbėgau visą grincią akimis. Ji gražiai išbaltinta. Asla su grindimis. Šienas šventųjų paveikslai dabina. Skobnis malevotas, suolai puikiai išsveisti. Ant langu, gerai matyt prižiurimi, vazonai žalinoja. Visur malonu, kur nepažvelgsi. Matėsi, jog čia ne menko ukininko gyvenama.

Gervydis priejo prie pačios ir nusivedęs ja arčiau į duris, kažin ką pašnabzdėjo natvėlomis. Ji bėmantant išėjo priemenėn. Jis-gi sugrįžo i skobnij, atsisėdo priešais ant zoslavo ir ėmė klausinėti, kas apie mane gero girdėtis. Pasakiau, ka žinojau.

— O pas Tamstą kas? — užklausiau iš savo pusės.

— Nieko sau; viskas ligšiolei, ačiu Die-

vui, gerai. Gyvenu, kovoju, platinu „Aušrą“ ir ko gi daugiau. Noriu, mat, ir aš nors vienu spindulėliu daugiau šviesos inešti iš Prusų Lietuvon. Begalo jau apunko toje tamsoj. Reikia nors kiek ją praretinti. Dauguma gi da musų to nesupranta ir nējaučia. Jiems, kaip yra, taip gerai. Jeigu matys, kad tu žmogus kruti, judi, nori pratrinti sau ir kitiems akis, tuoju raudonsiulius atatarunėnis, tavo naman atves. Tie gi jau nieko nepasigaili: išdraskys visur, išardys, ras ar neris, o tave priplaks sulig krauju, paskum jei da kaip, tai ir belangėnugrus. Dieve gi saugok rasti ką, nors vieną lietuvišką poperėlį, tai jau ir sakyk visiems amžiną „sudieu“; nesitikėk pamatyti šito krašto. O tenai lig miriui vartysi akmenis, kepsi kaitrojt, kentėsi šaltį ir badą... Mat ką gali padaryti geras kaimynas kiekvieną dieną. Ir lauki žmogus, ar nesuskambės už vartų kardai, ar nepasigirs nuožmių burliokų koliojimasi. Ir taip visados... — Patylėjo-pagalvojo galvą nulėnkęs. — Ir man, kad žinotum Tamsta, akyse prašvito, tiktai kuomet pakliuvo rankosna „Aušros“ numeris. Vos paėmiau aš jį ir pavariau kiek, jis mane taip sužadino-sugriaudino, kad net ašaros iš akių ėmė birėti. Tą pačią dieną pasisakiau sau: „Kas bus, kas nebus, o aš nesėdėsiu taip ilgai!“ Ir pradėjau veikti, pradėjau platinti lietuvišką raštą. Keletą kartų net krata buvo, bet pas mane nič-nieko negalėjo surasti. Tai dabar da smarkiau ėmiau veikti.

— Bet ir labiau saugokis, tėveli, — persergėjo Kazė, prie lango sėdėdama.

— Niekai! Nepaimis jau jie manęs, — padrašino Gervydis dukterį.

— Vis deltog... — nerimavo ji.

— Nebijau aš jį! — mosterėjo ranka.

— Tamsta matei paskutinį numerį? — atsi-grįžo į mane.

— Da ne.

— Šit, pažiūrėk! — parodė „Aušros“ N 10-11, 1884 metų.

Godžiai jį visą peržiurėjau, perskaitęs nors antgalvius.

— Straipsnis „Dvi „Aušri“ Lietuvoje“ labiausiai man patinka. Neįspaskytai gražios eilės, prie jo pridėtos. Paklausk tiktai Tamsta, o aš perskaitysiu, — paėmė „Aušrą“ is mano rankų ir pradėjo jausmingai, gražiai skaityti:

*Prabrešk, aušrele, spindėk, saulele;**Spindėk, aušros žvaigždėle.**Papusk, vėjali, varyk miglele,**Pabudink vieversėli.**Telaukia žmonės dangaus malonės,**Galo baises karionės.**Išvisim šviesą, pažįsim tiesą,**Sulauksim gerą ešą.*

— Ir taip toliau. Paskui ir galas labai puikus. Klausyk, Tamsta:

*Zaliuos medeliai, čiulbės paukšteliai,**Zaliuos musų vaikeliai.**Zaliuos pievelės, žydės kvietkelės,**Žydės musų mergelės.**Papusk vėjalis, siubuos javeliai,**Svyruos musų seneliai.*

— O ką, ar negražu? — sušuko Kazytė.

— Kaip Tamstai patinka? — klausia Gervydis, o tuo tarpu ašaros jam sužvilgo akyse,

— Neapsakytai! Patiko man jos labai. Da ir dabar patinka, kaip atsimenu.

— O mes, Tamsta, išmokkime jas daimuoti? — pasiulė jinai.

— Kodel gi neišmokti tokių gražių, — noriai sutikau.

— O judu dabar padainuokita, — pabrašė jis.

— Kad, tėveli, adventas.

— A, kad tau bala, aš ir užmiršęs bu-

vau! Gaila... Ką padarysi, — pagaleistavo.

— Mudu su ponu Olesiu tėveliui po

Kalėdų padainuosiva. Dabar gi ir gailėties

nėra ko: aš nei nemoku, reikia išsimokinti.

Ar re tiesa aš sakau? — atsikreipė prie

manęs švpsodamasi.

— Žinoma, žinoma! — skubiai patvir-

tinai. — Tamstai taip-pat tos eilės patin-

ka?

— Nejaugi, — pakreipė galvytę ir pri-

simerkė truputi.

— Nors „Aušra“ kurkas menkiau at-

rodo lenkų „Tygodniku“ ir visokių kitų

laikraščių; bet ateis laikai, kad ji bus už

juos daug puikesnė. Ir ne viena „Aušra“

mes turėsime. — šnekėjo Gervydis.

— Vargiai, — paabejojau atsidusęs.

Kningos--žmonių draugai.

Smagiausias žmogaus gyvenimo periodas prasideda tuomet, kada jis subręsta. Kada žmogus tampa 25 ar daugiau metų amžiaus, jis pradeda tolianties nuo jaunystės smagaus gyvenimo žaislų, papildytų klaidų ir mėgina atsimokėti gyvenimui už tą, ką jam jis suteikė; jis pradeda mąstyti.

Jaunas žmogus, kuomet jis randasi gyvuliškoj dvasioj, gyvuliškame skonyje, ypatiskoj augštybėj, jis žiuri ant seno žmogaus dienų tankiausiai su panieka. Tokis atsinešimas jauno link seno yra stambus, tečiaus kada jaunikaitis subręsta, nubosta jaunystės žaislai, jis pradeda įieškoti augštesnių užsiėmimų kitur. Blaškomas gyvenimo bangų, jis tankiausiai susiduria su geriausias draugais--**kningomis**. Beskaitydamas jas, jis atranda geriausių maistą savo protui; jis atranda, kad viskas turi pereit per tą siaurą gyvenimo rubežių tarp neapsklemtų dviejų amžinytės sienų. Tada „subrendęs“ atranda, kad senatvė, mirtis, jei tik žmogus teisingai gyvena, baigiasi, kaip Victor Hugo pasakė: „Kaip pabaiga gražios dienos“.

Žmogaus gyvenimas nieko daugiau nereikia, kaip tik vienutės dienos prabėgimą. Ne vienas jaunas žmogus džiaugdamasis savo stipriu fizišku kūnu, dailia išvaizda, planuodamas gyvenimą, kovodamas už ypatingą didumą, bet nežinąs seno žmogaus samgaus ramumo, šviesiai žiuri į ateitį ir į proto galybę. Jis gali mirti ramiai, nes nuo subrendimo metų jį pertikrino apie viską geriausi jo draugai -- **kningos**.

Kningos esti geriausi žmonių ramintojai. Nėra geresnio nusiramimo, kaip ir liudniausioj valandoj, kaip gerų kningų skaitymas, nes ten atrandi didžiū protų slepinius. Žmonės, ypač mes lietuviai, negalėdami lankyti mokyklų privalo naudoties apsišvietimo vaisiu -- skaitymu kningų. Tėvai, turėdami vaikus, liuosesnėj valandoj, turi patis skaityti ir kvėpti vaikams skaitymu dvasia. Panašiai elgiantis, vaikai taptų atitrakti nuo blogų vietų ir perkeistų blogas mintis geromis; per skaitymą jie pasidarytų savyvaldžiais, taip kad net didžiausias piktas pagundinimas negalėtų išvest iš doros kelio. Kningų skaitymas, kaip ir kiti daiktai, turi turēt savo sistemą. Jaunikaitis ar mergaitė, norėdami pradēt skaityti kningas, neturi pirmiau sverties už moksliskų bei filosofiskų kningų, nes tas pradeta but veik atbulai ir, suprantama, be jokios pasekmės. Kandangi tokie raštai reikalauja augštai išlavinto proto, o pradinis skaitytojas jo neturi, tai, skaitant panašias kningas ir nieko pilnai nesuprantant, tas jaunas skaitytojas galėtų pamesti norą ir energiją prie skaitymo ir išsidėti ne tik pats, bet ir kitus atitrakti, sakydamas kad „nieko jose užmančio neatradau“. Tuo tarpu nieko panašaus nebūtu, kaip tik jo paties papildyta klaida bei neapsirokavimas.

Pradedant skaityti kningas, kaip minėjau, reikia pradėti sistematiškai. Pirmiausiai pradėti mažas apysakėles, ko ypač musų kalboj, netruksta. Toliaus -- didesnes noveles, historijas; paskiau gi žengti į platesnę literatūrą: apsipazīnti su didesniū raštininkų dramatiškais veikalais, poezija ir proziškais veikalais. Paskui galima mėginti moksliskų ir filosofiskų raštai.

Skaityti reikia ne tam, kad tik kninga perbėgti, bet kad suprasti, ką autorius kalba. Skaityti reikia visokias kningas -- ar taip vadinamas dieviškas ar bedieviškas, nes visur galima atrasti mažiau ar daugiau svarbos. Niekad nereikia klausyti tų, kurie vieną kningą giria, o kitą peikia. Geriausiai buk patis teisėjus perskaitydamas ją, nes pats atrasi geriau, kuri vertesnė, kuri ne. To, žinoma, negalėsi padaryti tik tada, kada skaitys vienokios pakraipos kningas. Skaitant gi kningas visokios rūšies, visada, turėsi nuosavią galę apkainnot kningos vertas ir tą atlikti geriau, negu kitas.

Svarbiausias faktas -- tai reikia žinot, kaip kningas skaityti. Mums rodos, kad mes visi, kurie tik mokame šipip-taip iš raidžių sudėti žodį, galime skaityti. Vienok tame neapsireiškia mokėjimas skaityti. Iš musų skaitančios lietuviškos visuomenės, be abejonės tik maža yra dalėlė, kuri gali liuosai „inteligentiškai“ skaityti ir kuri žino kaip reikia skaityti.

Jaures, didis francūzų pedagogas, kalbėdamas į Francijos mokytojus, mėgino įkvėpti jiems dvasią, idant tie turėtų už principalę uždnoti mokyti vaikus **inteligentiškai** skaityti.

Aritmetika, geografija, historija etc. gana dikčiai išlavina žmogaus protą, ir pakelia jo dvasiją ašt augšto laipsnio, tečiaus to neužtenka -- reikia įieškoti daugiaus protui maisto. Kada žmogus paima skaityti didelių žmonių filosofiskus, moraliskus, historiskus, ekonomiskus ir kitus mokslisko turinio veikalus bei poeziją, tai rodos, jis atsitinka pasaulij tobulybės, pasaulij augščiausios ikminties, pasaulij gelingiausios tverinčios įiegos.

Paprastas laikračių skaitymas -- nereikia da

tikro skaitymo. Aš tikiu, kad mes, lietuviai, turime daug daugiau rašytojų, negu gerų skaitytojų. Tiesa, iš musų visuomenės labai mažas nuošimtis galėjo ir gali lankyti mokyklas, tatau negalima ir reikalauti, kad ji mokėtų gerai skaityti kningas. Tečiaus visada velytina būtų, kad kiekvienas skaitytojas klausytų patsai savęs: „Ar aš žinau, kaip reikia skaityti?“ Statant tokį klausimą, skaitytojas niekad neužmirš mėginti taisyti sau skaitymą, pilnai suprasti kokią dvasioj autorius kalba, kur turi but lengvesnis ar greitesnis balso plaukimas, kur baisiosios audros, kur paprasta kalba ir tt.

Išmokti gerai skaityti negalima į trumpą laiką; tam reikia pašvesti daug metų. Žmonės 25, 30, 35, 40 metų amžiaus tankiai da negali gerai skaityti, jie nuo to laiko pradeda tik mokytis kaip skaityti, nes nuo tų metų juose pradeda gimti augštesnės mintis, vystyties tobulumas, augštesni pajautimai etc. Geriausiai (taip sako mokinti žmonės) gali skaityti žmonės nuo 50 iki 80 metų.

Skaitant kningas kiekvienas žodis turi but suprasas. Jei kitaip negalima suprasti, tai reikia klausiti kito, ar jis nežino jo reikšmės, arba vartoti žodyną, kokią kalboj kninga skaitoma. Lietuviškai skaitydami kningas, jei sutinkam svetimtautiškus žodžius bei terminus, taip pat stengkimės sužinot jų prasmę. (Musų kningų rašytojai bei vertėjai ištikro nenuosekliai daro panaudodami raštuose latiniskus, graikiškus, vokiškus, francūziškus bei angliškus žodžius, frazes arba ir čielus sakinius be jokio paaiškinimo, lyg tyčia norėdami, kad bemokslis skaitytojas negalėtų suprasti, ką jie reiškia; to reiktų vengti). Panašiai elgiantis nežinomų žodžių skaitlius sumažės, o tomi išsitobulj ir susišvelnj musų kalba. Kantriai paskaitę kokius 4--5 metus, pašvenčiant bent 2 val. į diena, gerų rašytojų kningas, kur vartojama gryna lietuviška kalba galima pramokti kaip reikia skaityti. Tuom pačiu laiku beskaityt kningas, išsivystis protas, pragėgės akis link platesnės pasaulėžvalgos. Žmogus, kuris atranda draugus -- kningas ir mokinas, kaip su tais draugais kalbėtis, pradeda, galima sakyti, pažinti, kokią reikšmę turi gyvenimas ir kaip jis patsai turi gyventi ir elgtis, idant neiškrypti iš tiesiojo kelio.

Svarbiausia užduotimi šito struko raštelio -- tai noras patarti ir podraug paraginti musų lietuvišką visuomenę -- jauniems ir seniems -- **skaityti kningas**. Kningų skaitymas išliuosuos mus iš nedorybės žabangų, nes jos yra geriausi žmonių draugai. Mėginkime atsikratyti nuo kenksmingiausių darbų kaip: kazyriavimas, girtuoklystė, muštinė, nes palinkimas prie to viso nėra kas kitas, kaip tik žmogaus nežinystė.

Meskimė demono užsiėmimus, o pamylėkimė mokslą plačioj to žodžio prasmėj, kuris kalba pilnoj šviesoj per kningas. Sunaukukime smegenis ne žemiems, bet prakilniems užsiėmimams. Vietoj kazyrių ir bonkų užlaikymo -- užlaikykimė kningynėlį savo namuose. Vietoj praleisti laiką kazyriavime bei girtuoklystėj -- pasaukukime tą laiką kningų skaitymui. Išnaikinkime piktos pagundos įrankius iš musų buveinių, o duokime vietą geriausiems žmonių draugams -- kningoms. Kalbėkimė per jas apie augštus, dorus ir tobulus dalykus, o aplaikysimė šviesesnį ir laimingesnį ant žemės gyvenimą...

V. U. 8. 22. 13. Z. Jank.

GYVAS PAVEIKSLĖLIS.
Zolynuos upelis srovena,
Margųjų žiedų numylėtas,
Zaliųjų medelių apstotas,
Šnekūs ir linksmutis, ir lėtas.
Ant antrojo augštojo kranto,
Švelniajam, gražiam tankumyne,
Besdinti puokštė-mergaitė,
Staciai -- lelijelė žolyne!
Palaidžios jos puikiosios kasos;
Jos veidas švelnutis, nekaltas,
Tarytum iš marmo kiristas,
Baltutis, kaip rubas jos baltas.
Ji sėdi, basasias kojytes
Į šaltąjį srovę įmerkus,
Nuleidusi gražiąją galvą,
Nuljudus, karciai nusiverkus.

GAMTOS ŠYPELEJIMAS.
Šviesi, kaip džiaugsmas, dangaus giluma.
Lipšni giraitė, tarytum jaunystė.
Išsprogę lapai, žiedai išsivystę.
Medžius bučiuoja švelni žiluma.
Tyroj mėlynėj saulutė linksma.
Po orą maudos laisvutis paukštelis.
Tarp medžių plaukia nekaltas upelis,
Prie jo -- bakanžė senutė žema.
Ir džiaugias, šypso gražioji gamta...
Ei, noriu džiaugties, kaip mažas vaikelis!
Kaip girios, pievos, mėlynė, upelis!
Kaip ta bakanžė, senolė, rimta!
(Iš „Draugijos“). M. Vaitkus.

MOLIERAS.

(Tąsa.)

Apleidęs Klermono kolegiją, Žanas Poklenas apsigyveno visai atskirai nuo tėvo, atsisakė nuo vardo karališkojo dekoratoriaus ir gavo 630 livrų iš motinos dalies. Tais pačiais 1643 metais Paryžiui atsirado dar vienas naujas teatras su garsiu vardu: „Šviesus teatras“ (L'illustre theatre), kuriame pradėjo lošt trupa, susidedanti iš Madlenos Bežar, Madlenos Malenger, Beiso ir kitų. Tarp jų jau randame ir Moliero vardą. (Molieris yra pseudonimas Žano-Baptisto Pokleno); nuo šio laiko jis jau pasiliko įrašytas į teatro historiją. Iš tokio sunaus pasielgimo tėvas labai pasipiktino; jis žadėjo nupirkt kokią tik jis nori tarnystę (tuomet Francijoje tarnystės buvo pardavinėjamos), bet sunas nepasidėmė ir pasiliko ištikimu savo pašaukimui. Tėvas prakeikė jį, bet ir prakeikimas nieko negelbėjo; tėvas per daugelį metų ant jo pyko, bet galų gale susigerino ir net dalyvavo jo vestuvėse.

Naujoji trupa nusisamdė tam tikrą vietą Sent-Žarmeno priemiestyje, bet kol teatras buvo prirengtas, ji statė lošimus Ruane. Kas buvo tos trupos dėdė, tikrai nežinoma. Vieni Moliero biografai pasakoja vienaip, kiti kitaip, bet labiausia tikėt galima, kad tą trupą vedė Madlena Bežar ir Beisas. Madlena tuomet jau buvo gana gabi lošikė; ji pirmiau lošė teatre Mare, ir paėjo iš augštos, bet nubiednėjusios šeimos, o Beisas buvo ne tik aktorium, bet ir dramaturgu. Naujoji trupa savo teatro duris, atidarė 31 gruodžio 1643 metuose; įėjimas buvo gana pigus, tik 5 su; mat tuom tikėtasi pritraukt publiką. Vienok beveik iš pačios pradžios trupa pamatė, kad jei nesiseks. Trupa, kad pritraukt publiką, įgijo net naujus veikalus, bet ir tas nepagelbėjo. Vienok šiuom kartu juos išgelbėjo grafas Modenas, per kurį trupa gavo užkvietimą nuo Orleano hercogo sulost keletą veikalų jo palociuje. Trupa palociuje sulošė veikalėlį: „Gyvasis vanduo“ ir kitus; lošimai hercogui patiko, jis gana gerai aktorius apdovanojo ir leido jiems pasivadinti Orleano hercogo trupa; bet ta laimė del trupos neiagai tėsėsi: hercogas (1644 m.) išvažiavo pa armiją į Pikardiją ir pamiršo savo aktorius, del kurių vėl užstojo juodos dienos. Kas ne darė jie, vienok turėjo nustot statę ant scenos veikalus.

Truputį vėliau dar jie bandė atgaivinti savo teatrą, bet to pasekmė buvo tik tas, kad jie galutinai susibankrutino ir įlindo į skolas; net vienas parduėjas buvo pasodines Molierą kaltįjiman už neuzmokėjimą už žvakes, bet jis tuojaus iš ten buvo paleistas. Siame kritiškame laike juos išgelbėjo Leonardas Orbi, kuris pasižadėjo išmokēt visas trupos skolas, mokėdamas po 40 livrų į savaitę; mat, jis nebuvo turtingu ir užsiiminėjo gatvių brukavimu.

Dar jie bandė persikraustyti kiton vieton, bet kaipir tyčia kardinolas Mazarini parkvietė itališką featrališką trupą, kuri visai sumažino Moliero trupos įplaukas, ir priversta buvo galutinai uždaryt savo teatro duris; aktoriams neliko daugiaus nieko daryt, kaip pavirst keliaujančiais aktoriais, kurių tuometinėje Francijoje buvo jau gana dikčiai. Todėl 1647 metais Molieras su savo trupa leidosi kelionėn į pietus, pasitikišdamas provincijoje rast geresnė dirvą. Ir taip jie persikraustydami iš vietos į vietą aplankė daugelį pietinės Francijos miestų. Vienur jiems nepasisėkdavo, kitur turėdavo pasisekimą; jiems išbudavo trumpesni laiką, kitur apsidodavo ant ilgiau. Tas visas vietas, kur jie apsištojo, mes čion neminėsimė; tapat užlylėsimė ir tai ką jie lošdavo. Jiems didžiausią vargą reikėjo kęst delei to, kad beveik niekur jie nerado tinkamų teatrų trobų. Tankiausiai jiems prisėidavo lošt pašūrėse ar klounuose, kur sceną surengdavo iš keletos lentų, o dekoracijos taip budavo pritaikintos, kad jos tikdavo visiems aktams, kadir ilgiausio lošimo.

Šiuom tarpū Molieras vis augščiau pakijla draugų aktorių tarpe, sutaiso keletą nedidelių farsų, o ant galo 1653 m. pastato ant scenos Liōne savo veikalą „Inadvertitio“, kuris turėjo labai didelį pasisekimą, ir kuris suteikė Molieriui nuo žmonių labai didelę garbę.

Nuo pasirodymo šio veikalō Moliero gyvenimas krypta geresnėn pusėn -- jį ir jo trupą pradeda kviest įvairūs augštos kilmės turtingi žmonės, ir visur jau pradeda jam sektis, nors dar vis reikdavo gyvent ne gerian už paprastą elgetą. Kaip labai jis buvo teatrui pasišventęs, matome iš šio fakto. Princas Konti pasiulė jam gana gerai apmokamą ir garbingą sekretoriaus vietą, bet jis jos nepriėmė ir pasiliko ištikimas savo numylėtam teatrui. Jo galvoje jau gimt platus veikalai.

Po trijų metų jis su savo trupa vėl stato spektaklius Paryžiuje ir rašo vieną po kitam gilius veikalus, kurie suteikė jam garbę ir įrašė jo vardą į historijos lapus. Pabaigoje gi 1656 metų jis su trupa dalyvauja Bazie, kur buvo „generalinių štatų“ susivaziavimas, ir kur jis pastatė antra savo dideli

veikalą -- „Meilės pikėčius“. Ant galo dar apsištodamas Ruane jis, po dvylikos metų darbo provincijoje, galutinai sugrįžta Paryžiun ir pradeda savo darbą jau perėjęs visą gyvenimo mokyklą.

Sugrįžęs Paryžiun Molieras jau rado tris teatrus: Mare, Hotel de Burgon ir Pti Burbon. Šie teatrai varė tarp savęs gana didelę konkurenciją -- iš jų visų turbut geriausia sekėsi Pti Burbon teatrui; jame lošė italų grupa, kurią parkvietė iš Italijos delei simpatijos prie jų Onos Austrijietės. Jie savo teatre statydavo įvairias ferijas ir baletą; tuom tarpu Mare teatre buvo statomos linksnos komedijos ir farsai, o Hotel da Burgon statydavo Korneliaus tragedijas.

Pirmutinis vakaras buvo nuskirtas ant 26 spalio 1668 m. vienoje Luvro palociaus salėje. Ten Moliero trupa lošė Korneliaus „Nikodemą“, kuris nusisekė nė blogai nė gerai. Tik ant galo, „Nikodemą“ Moliero trupa sulošė Moliero parašytą veikalą -- „Isimylėjęs mokslinčius“; lošimas nusisekė taip gerai, kad čion esantis francūzų karalius likosi labai užganėdintas ir leido Moliero trupai statyti veikalus Pti Burbon teatre. Tai pirmas šiek-tiek didesnis pasisekimas jo darbavimosi Paryžiuje.

Pti Burbon teatras, nors ir nebuvo labai didelis, bet buvo labai gražus -- su doriskojo stiliaus pilioriais. Scena, sulyginant, gana diktoka, visą šviesą teatrui davė didelė liustra, kurioje degdavo daugybė žvakių. Žvakės budavo lajinės, ir tik kuomet dalyvaudavo karalius, tuomet žibindavo vaškinės. Aktoriai taip pat prieš lošimus gaudavo po svarą žvakių, taip vadinamą „feux“. Nuo scenos vedė laipteliai pas orkestrą, kuriausiai žiūrėtojams užlipt ant scenos, ką visuomet ir darydavo taip vadinami teatro globėjai -- jie atsisėdavo užpakaliū į žiūrėtojus scenos šalyje ir labai kenkdamo žiūrėtojams. Šis negeras paprotis buvo panaikintas 1750 m. Moliero laikuose lošimai prasidėdavo keturiuose, bet kada tuom laiku budavo bažnyčiose dievmeldystės, tai lošimų pradžia budavo nukelta ant 5 valandų vakarų. Teatruose publika užsilaikydavo labai neramiai (kaip kartais dabar pas lietuvius yra), darydavo lošėjams patėmėjimus ir Moliero laikuose budavo net vienas asmuo, kuris nuo pagrindų raminavo publiką ir aiškindavo statomō lošimo prasmę.

Iš Moliero trupos reikia pažymēt nekurias aktorikas; vienos iš jų buvo vedusios, kitos -- merginos, vienok visos nešiojo panelių (mademoiselles) vardą. Iš jų labiau atsižymėjo panelės Bežar, o paskui Diu-Park ir De Bri. Madlena Bežar buvo jau 40 metų senmergė, o vienok ji puikiai lošdavo, nors ir retai. De Bri puikiai lošė net tuomet, kuomet jai sukako net 60 metų amžiaus, Diu-Park'ai viskas gerai sekdavosi lošt; taip pat jai sekdavosi apskūt vyrų galvas stebėtinu savo gražumu. Iš jų labiausiai atsižymėjo Brekuras, De Bri ir jaunasis Baronas. Šis pastarasis net rašinėjo dramatiškus veikalus.

Mes čion negalime išskaityt tuos visus vargus ir pasisekimus, kurie palytėjo Moliero trupą; negalime net nurodyti nei visus tuos veikalus, kuriuos jie pastatė ant scenos; atsisostime tik ant veikalō, išėjusio iš po Moliero plunksnos: „Les precieuses ridecules“. Šis veikalas turėjo tiesiog stebėtiną pasisekimą; jis privertė kalbēt apie Molierą ne tik visą Paryžiū, bet ir jo apielinkes. Šiame veikalē Molieras pasirodė ne tik dailės veikalų tvėrėju, bet ir moralistu. Šitas veikalas -- tai gili satira, kurioje išjuokiami visas išdidumas, visas tuščiažodžiavimas, visokios augštos, bet tuščios kalbos, -- vienų žodžiu, ten išjuokiami donkichotizmas. Tas veikalas labai užgavo markyž Rambūre ir jos saliono lankytojų gaują, tarp kurių buvo daugelis mokytų vyrų, literatų ir net dvasiškų žmonių. Del jų pasistengimo ir buvo uždrausta lošt tą veikalą; vienok karalius greit vėl jį leido lošt, bet Moliero priešai darė viską, kad tik Molieriui nesisektų. Turbut jo priešai ir padarė tai, kad karališkųjų palocių prižiūrėtojas atrado, kad teatro Pti Burgon budinkas yra senas, kad jame jau pavojinga but žmonėms ir kad jį reikia sugriaut. Molieriui vėl grėsė nepasisėkimai, o kartu ir duonos netekimas; vienok karalius jam pavedė labai ruimingą salę Pele Rojal palociuje; tik ja pirmiausia reikėjo pataisyti, kas užėmė tris mėnesius laiko.

Birželyje 1661 metų jis pastatė savo gana gilų veikalą -- „Vyrų mokyklą“, kuris turėjo didelį pasisekimą. Paskui sekė veikalas -- „Neužganėdinti“ ir kiti.

P. Norkus

(T. b.)

-- Tu pagarsinai, kad „reikalaujama 20 tuktančių delei komercijos biznio; gali buti ir moteris“... Kokis tenai pas tave biznis?

-- Matai, štai kame dalykas: jei tas bus vyras, tai aš už jo leisiu savo dukterį, o jei moteris, tai pats ją paimsiu sau už moterį!

SO. OMAHA, NEBR.

Svečias iš Lietuvos. L. M. ir D. Draugijų pasiuntiniams, d-rui J. Basanavičiui ir adv. M. Yėui, besidarbuojant Chicago lietuviių tarpe, So. Omahos lietuviai taipgi išsiderėjo sau vieną pasiuntinį. Rugsjučio 23 d. gerb. svečias, p. M. Yėas, pribuvo į So. Omahą ir apsisėjo pas vietinį kun. J. Jonaitį. Ta žinia tuoj aplėkė visus to miesto lietuvius, ir tarpe jų kilo daug kalbų kaslink svečio ir jo misijos.

Tai buvo subatos diena, ir beveik kiekvienas lietuvis stengėsi pamatyti tą garbų svečią iš Lietuvos, taip kad klebonijos duris nuolat buvo darinėjamos — lankėsi įvairių draugysčių komitetai, lankėsi ir šiaip veiklesni lietuviai, norėdami su svečiu susipažinti ir ypatiskai pasimatyti.

Nedėlio lietuviių bažnyčia prisipildė žmoneliu, kuriems kun. J. Jonaitis aprėiskė, kad delei svečio atsilankymo atsibus prakalbos ir kartu visus karštai paragino, kad tą dieną kiekvienas pasistengtų pasisaugoti nuo gėralių ir kad ateitų susirinkiman. Po pietų V. Skromo svetainė kupinai prisirinko žmonių, kurie su nekantrumu laukė svečio. Kun. J. J., kaip susirinkimo pirmininkas, paaiškino susirinkimo tikslą, o taipgi apie garbių svečių iš Lietuvos uždavinius. Kartu kunigas paragino, kad kiekvienas aukautų su lig savo išgalėjimo tam prakilnam dalykui, Tautos Namui Vilniuje. Čia liko perstatytas p. M. Yėas, kurį publika sutiko smarkių rankų plojimu. Ponas M. Yėas savo kalboje prisiminė apie praėjusius laikus, kada kiekvienas iš susirinkusiųjų buvo savo tėvyneje tarpe savųjų. Jis taipgi nuopieše tuos laikus, kada buvo lietuviams užginta spauda, kada jie buvo prisilgti vargo ir priespaudos, ir tik vienas vyras, butent d-ras J. Basanavičius turėjo tvirtą viltį, kad Lietuva atgys, kad lietuviai atgaus savo spaudą; prisiminė jis ir apie pirmutinį laikraštį „Aušra“. Beto p. M. Yėas gan plačiai nupieše dabartinį Lietuvos bei lietuvių stovį ir jų krutėjimą ir paaiškino apie L. M. Dr. naudingumą delei visos lietuvių tautos. Kartu pranešė, kiek jau surinkta tam Tautos Namui aukų, ir ragino So. Omahos lietuvius kiek galint aukanti.

Prasidėjo aukų rinkimas, o kn. J. Jonaitis perstatė publikai St. Jagelą, kuris apie Lietuvą, lietuvių ir tėvynės meilę papasakojo. Paskui p. M. Yėas padėjo už aukas ir gan plačiai papasakojo apie V. Dumą Rusijoje ir apie rinkimus jon atstovų. Visi atidžiai klausė gerbiamo svečio kalbos ir gausių rankų plojimu linkėjo jam geros kloties ateityje.

Iš viso aukų surinko \$114.50. Kun. J. Jonaitis aukavo \$25.00, K. Trainevičius — \$10.50, J. Sveičius — \$10.50, P. Žygmantas — \$10.50, J. Jeniulionis — \$10.50, A. A. Žalpis — \$5.00 ir daug po 20—25 centus. Čia reik pažymėti, kad So. Omahos lietuviai, apvaikšiodami Žalgirio mušio jubilėjinę šventę, pasiuntė naudai Tautiško Namu Vilniuje \$50.00.

Galop St. Jagela pasakė keletą žodžių ačiuodamas vardan visų susirinkusių p. M. Yėui už apsilankymą So. Omahoje; čia prasidėjo trukšmingas delnų plojimas. Paskui p. M. Yėas jausmingai atsisveikino su publika, patardamas tiems, kurie turi susitaupę pinigų važinoti Lietuvon, kur taipgi virsta geresni laikai.

PINIGAI.

(Pagal A. Gersoną.)

I.

Ką mažasai Petrelis žinojo apie pinigus.

Mažukas Peterlis net tada, kuomet patsai dar neturėjo pinigų, jau žinojo, kad pinigai yra labai geras daiktas, kad už juos galima nusipirkti įvairių gražių žaislų. Kartą tėvas padovanojo Petrelui 5 kapeikas. Jisai susirado skudurį ir nušveitė pinigą taip, kad tasai žerėjo, it auksas. Kartą nuėjo jisai su tėvu į krautuvę ir užu savo pinigus nusipirko gardžių saldainių. Neuzilgo tėvas padovanojo Peterliui sidabrinių pinigėlių — 10 kapeikų. Petrelis jau pažino skaitlines, ir todėl jisai stebėjosi, kad pirmasai pinigas, kuris buvo daug didesnis, turėjo tiktai 5 kapeikų vertybę, gi antrasis, daug mažesnis, 10 kapeikų. Betgi neuzilgo jisai nuovė, kad baltųjų pinigų vertybė vis didesnė, negu raudonųjų. Už savo 10 kapeikų jisai nuo krautuvninko nusipirko paišėlių, už kurį užmokėjo 3 kapeikas, o krautuvninkas išdavė du pinigų po 3 kap. ir 1 kap. Dabar Petrelis turėjo paišėlių ir 3 pinigus. „Matai“, stebėjosi jis, „kaip daug sueina į tuos baltuosius pinigus!“ Nun jisai dar geriau nuovė, kad sidabras yra ne tik gražesnis, betgi ir brangesnis už varį. Todėl ir motina nešiojo į ausis įsikabinus sidabrinis auskarus, o ant tėvo rankos piršto buvo sidabrinis žiedas.

Vėliau Petreluij teko pamatyti taipgi ir sidabrinių rublių. Tai buvo didelis ir gražiai blizgantis pinigas, kurio Petrelis niekuo būdu nenorėjo iš rankų bepaleisti. Bet dar labiau Petrelis nustebė, kuomet tėvas jam parodė popierinį rublį, ir pasakė, kad tasai tiek pat vertas, kiek ir sidabrinis rublis. Popiera ir sidabras, — tai neįtikėtinas dalykas! Ir tečiau taip ir buvo, nes kai sykį motina pirkto nuo vieno žydo galvai apgobti skeptą ir įdavė jam popierinį rublį, tai žydas išdavė daug sidabriniių ir varinių pinigų. Petrelis žinojo, kad žydo nepirgausi, ir jeigu jis paėmė popierinį rublį, tai visgi pastarasis turėjo turėti tokią pat vertybę.

Po tulo laiko Petreluij teko matyti auksinį pinigą — 5 rublius. Pažvelgęs į šitą gražų, geltoną skritulėlį jisai nebesistebėjo, kodėl šitas pinigas buvo taip mažas, mažesnis už varinę kapeiką; jisai suprato, kad auksas yra brangesnis ne tik už varį, bet ir už sidabrą, ir todėl toks mažas auksas gabalėlis turi didesnę vertybę. Jisai taipgi suprato, kodėl tiktai dvarponis turi prisikabinęs auksinį rėžėlį, gi jo tėvas tiktai sidabrinii: nes dvarponis turtingas ir jisai gali...

Taip Petrelis pamažu susipažino su visokiais pinigais. Jisai taipgi žinojo, kad už pinigus galima prisipirkti visokių daiktų, kurių pats neturi. Jeigu nebutų pinigų, tai nebutų nei namų, nei lampų, nei veidrodžių, nei arbatos, nei cukraus, ir kurpius būtų be pinigų nesiuvu. Už pinigų tėvas nusisamdė bernus ir tarnaites, o dirbantį nuo dienu, Jokuž, už pinigų kasė griovius. Žodžiu tariant, pinigai visiems buvo reikalingi, be jų niekas neapsiejo. Net ir elgėtos, kurie pas duris žegnojos ir kalbėjo poterius, labai džiaugdavosi, jei jiems duodavo kapeiką-kitą. Petrelis taipgi žinojo, kad iš kapeikų susidaro rubliai, iš rublių šimtai rublių ir dar daug, daug daugiau. Ir Petrelis manė, kad visame pasaulyje yra

kapeikos ir rubliai, popieriniai ir sidabriniai rubliai, auksiniai penkrubliai ir dar didesnių rublių skaitlius vienoje kruvoje. Bet šitos jo mintys pasirodė klaidingomis. Kai pas juos atėjo kitas didysis bernas, tasai turėjo prie rėžėlio prisikabinęs kokį tair sidabrinį pinigą, kokio Petrelis niekuomet dar nebuvo matęs, su neaprantamu užrašu ir svetimų piešiniu. Bernas sakė, kad tai esąs prūsų pinigas, pas mus tokio pinigą krautuvėse neima, bet ten, prūsų krašte, mūsų pinigų neima. Jei kas pasiryžta keliauti į prūsų šalį, tai turis mūsų pinigus apmai-nyti ant jų pinigų, taip-pat ir prūsai, kurie keliauja pas mus, išmai-nuo savo pinigus ant musiškių. Kiekvienam krašte esą saviti pinigai, kuriuos dirba to krašto valdžia. Paskiau Petrelis surado kalendoriuje žinias apie pinigus, kokie yra kiekvienoje atskiroje viešpatijoje, ir tuo būdu patsai persitikrino, jog bernas tiesa jam sakė.

Lankydamas mokyklą Petrelis iš kningų sužinojo, jog auksas ir sidabras yra brangūs metalai, kuriuos iš kalnų iškasa. Auksą, be to, randa taipgi kal-kurių upių smiltyse, tas smiltis plauja tam tikrose įstaigose, idant nuo jų atskirti auksą. Auksas ir sidabras yra brangūs todėl, kad jie yra gana gražūs ir gana retai surandami metalai. Juos ir iš žemės ne taip jau lengvai galima iškast. Be auksa ir sidabro iš kalnų iškasa dar ir brangesnius akmenis, tų tarpe taip gerbinamą ir retai terandamą akmenį — deimantą. Viena deimanto svariausių ypatybių, tai ta, kad jisai labai kietas bei ne lengvai sutirpinamas. Kai deimantą nuslūpuoja, tai jis labai gražiai blizga. Didelį ir reti deimantai randami, kaip brangūs papuošalai, valdonų karunose.

Pinigus dirba iš metalų, kurie kalami, kaip kam patinka. Bran-gieji akmenys tam tikslui netinka. Bet vis dėlto Petrelui, mintijant apie pinigus, daug kas buvo neaprantama. Kodėl pinigus ima, nes jų, tiesą sakant, jų negalima nei valgyti nei su jais apsiirengti. Jeigu tėvas parduotų visus javus, kiek tik uždera, tai nebutų nei duonos nei javų laukams užšėti. Iš auksa ir sidabro gabalų niekas neauga. Petrelis buvo skaitęs tu-lą pasaką apie turtingą šykštuolį, kuris laivui skęstant išsigelbėjo su pinigų maišu ir pateko ant neapgyventos ir nevaisingos akmeninės salos. Šykštuolis išvaikšiodamasis po salą išilgai ir skersai, įjieskodamas by kokio maisto, bet nei uogų nesuradęs. Jisai džiau-gėsi, kad jam pasisekė išgelbėti savo pinigus ir nuolatos žiūrėjo į blizgančius skritulius, bet valgyti jų negalėjo ir nieko nusipirkti negalėjo. Kuomet po tulo laiko pas salą sustojo koks tai laivas, šykštuolį rado ant pinigų maišo negy-vą, badu numirusį... Petreluij tai išrodė kvailu dalyku: žmogus turėdamas pinigų badu numirsta. Tai kam gi tie pinigai? Kodėl juos nedirba iš tokios medžiagos, kurią galima valgyti? Pavyz-džiui, jei pinigai būtų daromi iš pipirnikų, tai tasai šykštuolis būtų taip ilgai galėjęs gyventi ligi visą savo kapitalą būtų suvalgęs. Tiesa, Petrelis to šykštuolio nesiga-lėjo, nes be abejonės jis nebuvo geras žmogus, kad taip į savo pinigus įsikabino, bet jis įdomavo apie pinigus ir norėjo šitą klausimą pilnai išrišti.

Mes dažnai peikiame kitus už tai, kas patys padarytume, budami jų vietuje.

LIETUVIŲ BYMO KATALIKŲ PILNŲJŲ BLAIVININKŲ AMERIKOJE SUSIVIENIJIMO TREČIASIS SEIMAS.

Buvo laikytas New York'o mieste, Aušros Vartų Dievo Motinos Lietuvių Parapijoje.

Seimas atidaryta rugsjučio 19 d. šimtet 10 valandą ryte su iškilmingomis šv. mišiomis. Laikė šv. mišių pasakė gražų pamokslą gerbiamas kun. F. B. Serapinas, klebonas Visų Šventųjų Lietuvių parapijos, Chicago, Ill. Savo pamokslė prirodinėjo, kaip mūsų broliai lietuviai, bejieskodami svetimuose šalyse pagerinimo savo būvio, ne jiesko įprogas atsitraukti nuo to baisiausio nelaimių karaliaus — alkoholio, aplamai prirodindamas pilnosios blaivybės reikalingumą Amerikos lietuvių tarpe. Baigdamas, sveikino seimo atstovus, ragindamas ir padrašindamas juos darbuoties suvieny-toms spėkomis ir kovoti prieš alkoholinę išsiplėtojusią nelaimių sriovę, kuri žudo mūsų brolius, mūsų tautą ir mūsų tėvynę-Lietu-vą.

Per šv. mišias, vietiniai pp. vargonininkai gražiai pagiedojo; atvažiavė buvo ir iš artymesnių miestų, idant apeigose iškilmingų mišių, pagiedoti. Vargonininkai buvo šie: Strumskis, dirigentas L. V. S-gos Amerikoje, p. J. Stepona-vičius iš Elizabeth, N. J., p. Mileška, p. S. Pranekietis, Brooklyn, N. Y., p. Šokelis iš Rochester, N. Y., p. J. Šaučiūnas iš Bridgeport, Conn., J. Kovas iš Waterbury, Conn ir vietinis p. A. Vismanas. Giedojimas per šv. mišias darė didį įspūdį ant klausytojų. Vietiniams ir tos apielinkės vargonininkams priguli širdingas aėiu už jų prielankumą.

Po šv. mišių, gerb. delegatai ir svečiai susirinko į bažnytinę svetainę, kuri jau buvo prirengta sesijoms laikyti. Delegatų ir šiaip svečių pribuvo iš daugumo vietų Suvienytų Valstijų Amerikos, butent: iš Chicago, Ill., iš Baltimorės, Md., iš Waterbury, Conn., iš Worcester, Mass., iš Rochester, N. Y., Minersville, Pa., iš Newark, N. J., Elizabeth, N. J., iš New Haven ir Bridgeport, Conn., iš Mas-peth, Brooklyn, N. Y., iš Orchard Lake, Mich., miesto New York'o ir iš apielinkės.

Seime svarstyta ir įvykdyta Susivienijime daug pagerinimų. Išrinkta kai-kuriose valstijose agitatoriai, kurie varys viešai raštu, žodžiu ar darbu pilnosios blaivybės plėtojimą.

Seimo vedėju išrinktas gerb. kun. V. Karakauskas, raštininku— Kl. P. Lapelis ir J. Kovas.

Seiman prisistatė iš visų šalių atjaučiančių pilnąją blaivybę su viršum 30 telegramų ir pasveikinimo laišku. Reikia pastebėti, kad šis 3-sis pilnų blaivininkų seimas buvo labai iškilmingas ir darė didį įspūdį ant vietinių lietuvių ir iš apielinkės atvykusių svečių.

Centro valdybon išrinkti tie patys, išskyrus išdininką, kuris prieš daug užsiėmimų nesutiko ant toliau pildyti tą pareigą; jo vieton išrinktas gerb. kun. V. Karakauskas.

Sesijos užsibaigė apie 7 valandą vakare. Po sesijų vietinis choras vietinio vargonininko, p. Vismano, pasistengimu surengė perstatymą — „Gudrį Našlė“; veikalė, nors ne visai pilnai tiko to vakaro papuošimui, bet, atsižvelgus į mūsų sceną, matome, kad dar mažai turime tokių veikalėlių, kad būtų gyvai tinkami tokiose apeigose. Aktoriams reikia prisipažinti už garbę, kad jie buvo išsilavinę neblogai, o juk taip trum-pame laike negalima nė norėti geriau. Po perstatymui tas pats

choras sudainavo keletą tautiškių dainelių, kurios ant klausytojų darė didį įspūdį, nors kaikuriuos silpnai harmonizavosi giedotojų tarpe, bet ir čia negalima užmesti jiems kaltę, nes jaunutis choras padarė tiek daug, kiek nesitikėta, o iš giedotojų galima buvo spręsti, kad jie stengėsi išpildyti savo užduotį. Tarpais dainelių buvo prakalbos. Pirmas kalbėjo pirmininkas, gerb. kun. Briško. Antras kalbėjo gerb. kun. Jakai-bonas savo kalbose labai nupeikė girtuokliavimą, o skatino prie blaivybės; pastarasis kalbėtojas pažymėjo tą dieną, sakydamas, kad tai yra pilnųjų blaivinių „triumfo“ diena, kurioje išpuola visiems džiaugtis ir links-mintis.

Pasibaigus prakalbos ir dainoms, prasidėjo tautiški šokiai: suktninis, klumpakojis, ir tt. Sveičiai linksmai ir rimtai užsilaikė per visą laiką, ir gausiais plojimai-rankų apdovanojo perstatytus, kalbėtojus ir dainuotojus. Svetainėje buvo ir tokių, kurie užpakalyje kaž-ką murmėjo — gal tai buvo rudžio apgynėjai.

Priguli išreikšti didę garbę vietiniam klebonui, gerb. kun. J. Šeštoku, kuris nepasigailejo savo spēkų, išlaidų ir prielankios širdies surengdamas p. bl. seimą savo parapijoje.

Priguli garbė ir vietiniam vargonininkui, p. Vismanui, chorui, vietiniai p. blaiv. kuopai ir visiems geros širdies New York'o lietuviams.

Utarininko ryte, 20 rugsjučio, baigėsi seimas taippat su iškilmingomis šv. mišiomis, kurios buvo atliakytos liudname paveiksle už mirusius brolius blaivininkus. Po pamaldų delegatai skirstėsi linksmai kiekvienas namon.

Buvo ir tokių žmonių, kurie prikašiojo: — Kodėl, girdi, blaiviniškai taip greit seimą pabaigė? Kitos organizacijos laiko kelioliką dienų; jus, girdi, susibėgote ir jau vėl namon. — Nieko aš jiems nesakiau — nenorėjau susikrimsti, tik pamąsčiau: kaipgi jus kitose organizacijose laikydami seimus galite greit užbaigti seimą, kadangi eidami ant sesijų įtekmes susitelkę darote partijų seimukus; o paskui, su apsvaigintais alkoholio smegenimis, einate svarstyti ir tardyti taip svarbių organizacijos reikalų, todėl ilgiau užtruknate, o mes, blaivininkai, su tyru protu, tai yra: su tuom paėiu, kurį mums davė auščiausias mes greit, rimtai ir pasekmingai viską apsvarstome!

III-jo seimo L. R. K. Piln. Bl. A. S.—mo antras raštininkas, V. J. Kovas.

Kara—Hanım.
(Pagal Mamin-Sibiriaiką.)

I.

Baškirių vaikištis Achmetka baisesiai buvo išalkęs. Nuolatos jis norėjo valgyti ir tiktai apie valgį jis tegalvojo. Nebuvo tos dienos, kad jo nebutų kankinęs alkis.

Visi baškirių vaikai badavo, o ypač žiemos metu, kada suaugusieji vyrai išėjo iš namų ir išsi-sklaidė po rusų sodžius, kada Jus-baševe pasiliko tiktai seneliai, moteris ir vaikai. Vai, kaip baises tas žiemos metas! Kada ore pradėjo suktiesi pirmosios sniegrėlės, Achmetko mažoji širdelė iš baimės sudrebėjo. Jis labai gerai žinojo, kas nunai prisitari-nas. Jam rodėsi, kad žiema yra mirtis, tokia šalta ir peralkusi, — kada viskas apkasta giliu sniegu,

kada pučia šaltas ledinis vėjas, kada vilkai apsupa nedidelį sodžių iš visų pusių ir per kiauras silpnai harmonizavosi giedotojų tarpe, bet ir čia negalima užmesti jiems kaltę, nes jaunutis choras padarė tiek daug, kiek nesitikėta, o iš giedotojų galima buvo spręsti, kad jie stengėsi išpildyti savo užduotį. Tarpais dainelių buvo prakalbos. Pirmas kalbėjo pirmininkas, gerb. kun. Briško. Antras kalbėjo gerb. kun. Jakai-bonas savo kalbose labai nupeikė girtuokliavimą, o skatino prie blaivybės; pastarasis kalbėtojas pažymėjo tą dieną, sakydamas, kad tai yra pilnųjų blaivinių „triumfo“ diena, kurioje išpuola visiems džiaugtis ir links-mintis.

Kada Achmetkai buvo per daug sunku, tada jis stengėsi mintyti apie tuos laikus, kada jis bus didelis, tikras baškiras. O, tada jis darys stačiog taip, kaip jo tėvas Karaguza. Kai tik pradės ore lekioti baltieji sniego paukšteliai, didysai Achmetka tuė tuojau ap-leis Jusbaševą. Tegu seniai, moteris ir vaikai miršta badu, gi jis gyvens rusų kaime ir tenai maitinsis. Kaip gera buti dideliu... Kai sugrįž pavasaris, tai jis kelias atgal į Jusbaševą, šildysis saulutes šviesoje, eis į svečius, vogs arklus ir muš žmoną. Taip jo tėvas Karaguza darė.

Pastaruoju žiemos metu Achmetkai labai sunku buvo gyventi. Tokio bado niekuomet dar nebuvo. Seniau suaugusieji vyrai atveždavo kokį miltų maišą arba net čiėlą arklį, bet dabar nei vienas nieko neatvežė, nes visoje apielinkėje javai neužderėjo ir rusų sodžiuose viešpatuoja badas. Karaguza bakužėjęs sodžiaus gale jau nuo pat rudens pradėjis nieko nebebuvo. Senutė Tuktai kalbėjo:

— Numirsim... visi numirsim...

Senutė visuomet pasakodavo nemalonius dalykus, nesa ji kentėjo badą per iščius šešesdešimt metų. Jinai buvo žila, sulinkusi, be dantu, nei ji gerai matė, nei girdėjo. Iš visų jausmų pas ją buvo pasilikę tiktai nematys — alkis. Vakarisai ji mėgdavo giedoti giesmes, kurių viena ypač gerai Achmetkai patiko. Giesmėje pasakojė apie tuos laiminguosius laikus, kada baškirai turėję arklius, kada visai baškirai ligi soties buvo pavalgę. Kiekvienas posmas pasibaigdavo šitais žodžiais:

Jei diena dienon tu vis valgysi, Viską sunaikinsi. Jei karta savaiten nevalgysi, Tada pasimirsi.

Visas kaimas senutės Tuktai nekėlė, nes jinai visiems lėmė nelaimę. Priena prie kokių namų, papurto galvą — ir galas. Tiktai pažvelgk — apie pavasarį greičia tūcia, kai išsluota. Kaimas greitai išmirė ir tarp namų atsirado daugiau tuščių vietų, kai išpuolė senio burnoje dantys. Cie-lo baškirių šeimynos mirė nuo bado ir nuo tų ligų, kurias badaš atneša. Kada didieji baškirai pavasariais sugrįždavo iš rusų sodžių, kur jie gyveno žiemos metu, tai dažnai neberasdavo savo šeimynos. Kaltę jie suverdavo ant senosios, piktosios Tuktai ir keletą kartų norėjo ją užmušti. Ir but užmušė, jei senasai mulla (kunigas) Misajus nebut sudraudęs: — Atstokite nuo jos... Jinai niekuo nekalta. Jūs patys esate kalti: tingite dirbti ir da žiemai prisitarius bėgate iš kaimo, palikdami savo šeimynas.

Baškirai su pagarba klausėsi mullos Misajo žodžių, bet vieni sau kitaip manė: „Bepig seniai kalbėti, jis visko turi — ir arklių, ir javų, ir pilną dėžę rusiškų pinigų“. Mulla Misajus buvo vie-mintėliu Jusbaševu turtingu žmo-gumi ir visi jam užvydėjo, nes jis kasdien sočiai pavalgdavo. Ir nebuvo todėl reikalo prasišlinti iš Jusbaševu, kadangi jis ir namie galėjo valgyti, kiek tik norėjo. Patsai pirmutinis vagis visame Jusbaševu, garusis Džaikas, stačiog kalbėjo:

— Gera mulla Misajui, bet jisai neappranta, kad ne visi gali buti

mullomis. Jis mano, jog arklis vogti lengvas dalykas — na, tegu pamėgina! Sunkesnio darbo pasaulyje nėra... Už kitokį darbą užmoka, bet už vogimą — muša. Vai, kaip labai muša!

Achmetka labiau pavydėjo Džaikei, negu turtuoliui mullai Misajui. Mulla pravalgys savo rusiškuosius pinigus ir nieko nebūtūrės, betgi Džaikei suvalgęs vieną pavogtą, pavogęs kitą... Kai Achmetka išausys ir bus didelis, tai ir jis eis arklį vogti! Kartą Achmetka tarė Džaikei: — Džaike, imk ir mane, kai esi arklį vogtų... — Tu dar esi mažas, Achmetka... — Kaip tai mažas! — Achmetka užsirusino. — Aš jau aštuonias žiemas badavau... — Na, badank dar aštuonias žiemas, tada tai galėsimė eiti kartu arklį vogtų.

Toksai atsakas užgavo Achmetką ir jis labai nusiminė. Supyko už tai ant Džaike ir atsuko į jį nugarą. Dar aštuonis metus badauti — tai jau mirtis!

Si žiema buvo baisi. Trijų namų baškirai išmirė ligi vieno. Karaguzo namuose maišė pušių žievę, puzrus ir beržų kempines su sėlenomis ir valgė. Achmetko motina, Juniša, virė karčiąją sriubą čuguniniame katile, nuo kurios skandėjo pilvas. Pirmiausia pavalgydavo senutę Tuktai ir motina Juniša, kas liko, tai tą duodavo vaikams — Achmetkai, jo sesutei Ogolikai ir trijų metų amžiaus broliukui Mamirai. Kai vyresnieji prisailindavo, tai Achmetka atimdavo nuo broliuko ir sesutės karčiąją sriubą ir pats viešas išsėbavo. Jis buvo stiprenis ir skaitė savo teise elgtiesi, kaip jam patinka. Jeigu Ogolika ir Mamiras pasiskundavo motinai, tai Achmetka skaudžiai juos mušdavo, todėl jie geriau tylėjo ir nieko nesakydavo. Ir ne verta buvo vieton pušių sriubos gauti kailin! Nežiurintu, Achmetka baisiai buvo išalkęs ir nuolatoms mąstė apie valgi. Kartą jįsi mėgino pavogti mullos Misajo vištą, bet darbininkas Azančėjus jį pagavo ir pusėtinai jam sudavė. Po šito mėginimo Achmetka gulėjo tris dienas ir nusprendė, kad daug geriau arklis vogti, negu vištą. Arklis nekudakena, kaip prakeikta vištą, priegtam gi nuneša vagi, kur nori. (T. b.)

Vardu Lietuvos Dukterų dr. — Paulina Grigalūnienė.
Vardu Lietuvių Ukėšų Klubo — K. Jurgeliūnas.
Vardu Lietuvių Labdarių dr. — Juozas Lekavičius.
Vardu šv. Jono dr. — Silv. Šliupstikas.
Vardu šv. Kazimiero dr. — Jonas Pranaitis.
Vardu Sald. V. Jezaus Sirdies dr. — P. Valukonis.

Iš Newarko, N. J. Su L. M. D. Pasiuntinių priėmimo Komiteto protestu („V. L.“ N36) sutinku ir po juom pasirašau:

Antanas Bartkus.

Iš Brocktono, Mass. Pilnai sutikdami su tilpusiu „V. L.“ N36 L. M. D. Pasiuntinių priėmimo Komiteto protestu ir po juomi pasirašome visi L. R.-K. Moksleivių Draugijos nariai.

Pilnai sutinku su tilpusiu „V. L.“ N36 Brooklyno L. M. D. Pasiuntinių priėmimo komiteto protestu ir po juomi pasirašau:

G. J. Trečiokas, New Haven, Conn.

Vietinės Žinios

— Perdidelė piktadarystė. Michail Kohnė 27-nių metų senumo, gyvenantis po numeriu 420 Grand Str., sugadino savo dailiai moteracij veidą apledamas su nitric acid. Priežastis to kriminalio prasižengimo buvo ta, kad jo moteris būtų per daug graži ir neištikima. Vyras sumistas ir turės stoti prieš magistratą.

— Tai bent klubas! Girdėtis, kad Brooklyne susitvėrė naujas klubas, kurio tikslu yra atkalbinti jaunuosius vyrus vesti su nemonkančiomis skaityti ir rašyti merginomis, o taipgi ir su toms, kurios moka, bet tingi. Jie sako: tokios mergos tinka tik į „karpetaukę“ virves sukū, o ne vyrą gauti; kas iš tokių merginų, kurios laikraščius neskaityti ar jos apsidvedusios moka vaikams gerai auginti arba vyrui biznyje ką pagelbėti?

— Dangiau atsargumo! Pas p. Janulaitienę, gyvenančią po No. 252 Berry Str., rugšėjo 5 d., apie 11 val. prieš pietus buvo apsilankęs negeistas svečias — kokios 14-kos metų senumo žydukas, kuris buvo susidėjęs merginų ir vyrų visus geriausius drabužius ir laikrodėli. Poni Janulaitienė pagrižus iš sąkrovos, rado svečią su savo „ekspresu“ dar neišvažiavusį; paėmus jį už sprando padavė policinonui. Moters, bukit atsargios — išeidamos kur, nepalikit durų nerakintų.

— Eubsiuviams žinotina. Iš tikrų saltinių sužinojome, kad, visiems Brooklyno rubsiuviams gerai žinomas Smith Gray and Co. išlengvo nori perkraustyti savo šapas į Malboro, N. Y., kur, girdi, negrėsiąs joks pavojus iš streiku pusės. Ten jisai turi paėmęs didelį namą, kuriamė viskas jau yra sutaisyta, ir fermerių bei vietos gyventojų vaikai yra mokinama dirbti. Jokių darbininkų iš Brooklyno ir New Yorko neima, apart kelių ekspertų, kurie minėtus žmones mokina. Jie žada neimti iš didelių miestų darbininkų siuvejų, kad jie nesutvertų unjos ir neužkrėstų vietinių gyventojų revoliucijos dvasias, tarpe kurių

sako, dar nėra vietos raudonai vėliavai. Apsižiūrėkite, rubsiuviai, kol laikas, nes ir kitos „verauzės“ (warehouse) tą patį daro: tada paliks jus be darbų jums to visai neįjuntant.

— Iš numirusių prisikėlė. Mary Larson Hartmanienė, kurios vyras laiko saliuoną ant Jefferson gatvės, buvo numirus, palaidota ir po septynių mėnesių iš numirusių atsikėlė. Su ja buvo šitoks atsitikimas.

Du metu atgal, begyvendama su savo vyru niekuomet nepriūrėjo kaip reikiant savo namų, bet per ištisas dienas kažin-kur prasiwalkiodavo. Vyras netekęs kantriybės, gražumu prašė, kad ji išieiti ir daugiau nebegrižtų, jei taip labai mėgstą walkiojimas. Ji išėjo ir nuo to laiko niekas apie ją nežinojo net ligi pereitų metų vasario mėnesio.

Vasario mėn. p. Hartmanas gau na žinią, kad jo žmoną surado ant gatvės nuo šalčio bemiršančią. Pakol jis prisirengė ją aplankyti, tai ji paspėjo numirti ir tapo palaidota Potter's Field kapinėse.

Hartmanas norėdamas persitikrinti, ar tai tikrai jo pati, atkasė kapą ir apžiūrėjęs kuną, su iškilme palaidojo liuteronų kapinėse.

Ir nuo to laiko Hartmanas pradėjo skaityti save našliu. Bet šai vieną dieną ateina pas jį tulas Charles Flechenhar ir atsiveda jo pačią. Pastatęs ją priešais Hartmaną pasakė, kad radęs ją apie 6 val. rytlo besėdinčią Bushwick parke. Tečiau Hartmanas jos nepriėmė, paaiškindamas, kad jo pati senai jau, kaip pasimirė. Kiek vėliau ją teisė už besivaikiojimą magistratas Walsh.

— Lietuvių Politikos Klubas iš New Yorko savo susirinkime 3 d. rugpjūčio nutarė pastoti L. M. ir D. Draugijų Nariu-Labdariu, paaukojant \$100.00.

— Pavyzdingos varduvės. Rugpjūčio 31, nedėlio, svėtainėje „Palace Hall“ atsiuvo varduvės p-lės Marės Jankauskiūtės, kuri yra žinoma, kaip viena iš žymesnių lietuvaicių-veikėjų. Ant pokylio atsilankė Seemos Mylėtojų Choro dauguma žymesniųjų ypatų, taipgi ir Simano Daukanto Dramatiškos Draugijos. Susirinkę jaunieji gražiai linksmosiai dainuodami tai žaidimai lietuviškus žaidimus. Vakarieniaujant buvo pavyzdingi pasikalbėjimai ir išsireiškimai. Priegtam tapo sudainuota suvienytais balsais „Lietuva Tėvynė Musų“ gana jausmingai.

Man sumanius, idant atminimui tų varduvių, paaukauti kiek Liet. Mokslo Dr. ir Dailės Draugijų namams Vilniuje, susirinkusieji pritarė ir aukavo šios ypatos: M. Kičas ir St. Banevičiūtė — po \$1.00; J. Ginkus — 50ct.; L. Vitkus — 30ct.; P. Inca, M. Jankauskiūtė, A. Zubienė, J. Kavaliauskas, J. Markevičius ir A. Anguinas — po 25ct.; F. Ginkus, O. Radzevičiūtė, A. Ginkus, E. Linočiūtė — po 15ct.; T. Adomaičiūtė 10ct. Viso \$5.00, kuriuos priduo du „V. L.“ redakcijai. (Perduodame „Tėvynės“ redakcijai.)

Ant galo visiems sudainavus „Lai gyvuoj mus tauta“ visi linksmi išsiskirstė namole.

Linkėtina, idant visur taip pavyzdingi pasilinksminimai — sukatuvės varduvės įvyktų su aukomis tautos reikams.

L. Vitkus.

Reikalingas zeceris

„Vien. Liet. spaustuveje. Atsisaukit tuojau.

J. J. Paukštis & Co.
120 124 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.

KRASOS DEZUTE.

Moksleivi iš Panevėžio. Tamsta, kaip moksleivė, gali savarankiškai parašyti atsisaukimą į Amerikos lietuvių ir ji turi paliudyti savo parašais plačiai žinomą lietuvių veikėjų bei vietinių inteligentai (gydytojas, advokatas ir tt.); galop, Tamsta turi prisijusti mums kopijas (taipgi paliudytas) nuo dokumentų apie Tamstos mokslo laipsnį. Turėdami tą visą, mes noriai patalpinsime Tamstos atsisaukimą laikraštyje, ir Amerikos lietuvių žinos, su kuom jie turi dalyką. Reik atminti, kad panašiuose klausimuose pasitaike visokių atsitikimų...

J. S.—ciul. Tamstos rastelius gavome — aciū. Lauksime daugiau. Rankraščius galite siųsti po juostele („pukoderole“), tik reikia pažymėti — „rukopis“. Siuntiniai turi būti nesunkesni, kaip 2 kilogramai (16 lotai) ir neįdesni, kaip 45 saut. visai, o jeigu jie sunkti į triubelį, tai 75 sant. ilgio ir 10 sant. pločio. Už tai mokama — 2 kap. už kiekvienus 4 lotus ir ju dali, bet visužiausia mokeskis už kiekvieną bandomolinį siuntinį po 10 kap. Vienok neapdrausti rankraščiai po juostele, gali dingti — gali valdžia juos perimti, ar taip gali žuti. Jei geistina, kad raštai po juostele tikrai nueitų, kur siunčiama, tai reikia pačoj įtraukti į kningas (apdrausti), delei ko reik pripilti už 10 kap. marke.

Ex populo. Tamstos korespondencija prisiėjo truputį sutrumpinti, nes, priešingai, ji bū sukėlus bereikalingus ginčus. Vienok, Tamstos kor. parašyta gan tinkamoje formoje. Malonėkite rašinėti tankiau iš savo kampelio. Ant. Boobenul. Apie „ermiderius“ Apv. Dievo bažnyčioje jau buvo rašyta „Vien. Liet.“; atkartoti beveik vis tą patį nusibos skaitytoms; galop, ginčai tarp parapijonų ir kunigų — tai paprasčiausias šių dienų dalykas. Nėdėsimė. Rašykite kas įdomu ir naudinga plačiaiai visuomenėi.

J. M.—ciul. Tamstos korespondencija mums netinka — perdaug jo bereikalingi pamokiniai bei tuščių frazių. Nėdėsimė.

Zirgvaikiai. Tamstos straipsnelį gavome — peržiūresime.

Pumpurėliui. Tamstos eilės netinka — nėdėsimė. Verčiau rašinėkite proza.

Juoz. Kazakeviči. Kaslink Lietuvos vėliavos pažiūrėkite apie tą dalyką į „Vien. Liet.“ N35. Platėsiam susipažinimui su Lietuvos istorija ir geografija perskaitykite ir pastidjuokite sekancias kningas: 1) Lietuvos istorija nuo Gedimino D. L. K. iki Liublino Unijai, — parašė Simanas Daukantas; 2) Lietuvos istorija, — parašė kun. A. Alekna; 3) Lengvutė Lietuvos istorija, — parašė A. Agaras; 4) Lietuvių Tauta senovėje ir šiandien, — parašė d-ras J. Šliupas; 5) Mažoji arba Prūsiskoji Lietuva, — parašė Jonas Šliupas; 6) Lietuvos istorija Maironio; 7) Trumpas Lietuvos aprašymas, — parašė Juoz. Gabrys; 8) Geografija arba žemės aprašymas, — sutaisė Bernas; 9) Geografijos vadovėlis, skiriamas Lietuvos mokyklai su pavyksiais ir spalvuotais žemėlapias. Sudarė Juozas Gabrys.

Tamsta rašai, kad mums, lietuviams, yra sarmata nežinoti apie savąjį kraštą — apie Lietuvą ir lietuvius; tas yra šventa teisybė — pirmiau, negu griebs ties už susipažinimo su svetimais kraštais, svetimomis tautomis, mes privalome gerokai susipažinti su savo tėvyne-Lietuva ir savo tautos istorija. Taigi, pastidjuok Tamsta augščiau paminėtas kningas, o įgausi puikių žinių apie Lietuvą ir lietuvius.

Pajieškau savo draugo, Juozo Raulinaičio; pora metų algal gyveno Farmington, W. Va. Meldžiu atsisaukti sekanciu atnaru: K. Zykus, Lith. Library, 751 Cyrus Str., Valparaiso, Ind.

Pajieškau savo trijų pusbrolių: Petro, Vlodo ir Antano Jankauskų. Visi paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav., Alomės valsčiau, Alytaus parapijos, Venėjiunų kaimo. Aš norėčiau su jais susieiti. Prašau atsisaukti ant šio adresu: Mikolas Daniel, 13 Scholes Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo draugo, Vladislavo Velbesio, kuris paeina iš Kauno gub., Vilkmergės pav., Šimonių parapijos, Jurkštų sodžiaus. Pirmiaus gyvena Rochester, N. Y., dabar nežinau kur jis yra. Jo brolis atvažiavo iš Lietuvos. Jei kas žinote, meldžiu pranešti sekanciu adresu: Gerge Stukas, 403 Winsor Str., Cambridge, Mass.

Pajieškau savo žvogerio Jono Šmitaičio ir sesers Marijonos Šmitaitienės (po tėvais Valaičiūtė), iš Vėlverių kaimo, Mariampolės pav., Suvalkų gub. Apie 30 metų Amerikoje. Gyveno Pen-sylvanijoje. Kas apie juos žinotų ar

ba jie patis, teiksitės atsisaukti pas: Mrs. Rožė Kubilienė, 387 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo pusbrolio, Ignoto Petrikonio, iš Paernyky kaimo, Sierijų gminos, Seinų pav., Suvalkų gub. Turiau prie jo svarbų reikalą. Pats ar kas kitas teiksis suteikti man žinią šiuo adresu: Ant. Petrikonis, 21 Croton Terrace, Yonkers, N. Y. (39)

Pajieškau savo vyro, Petro Krivicko, kuris paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Radviliškės parapijos, Vismantų kaimo; 12 metų kaip Amerikoje, antru kartu iš Lietuvos, apie 40 metų senumo. Jis mane paliko su trimi kudiškais 3 d. gegužės 1913. Jis turi tamstai gėltonus plaukus; jo vienas iš pa-pročių, kuomet kalba, tai prikanda dantis ir mosikuoja rankomis; kalba ir angliškai. Girdėjau, kad jis gyvena Brooklyne. Kas apie jį praneš, tai gaus gerą atlyginimą. Karalina Krivickienė, 81 Wall Str., Elizabeth, N. J. (38)

ALKIO ŠAUKSMAS.

Žmonės jaustųsi geriau, jeigu valgytų tikrai, kuomet išalkėjimas šaukia maisto, ir valgytų geros rūšies maistą ir atsakantiame didume. Tai išrodo dobartinėse gyvenimo sanlygose negalima, ir todėl randasi reikalingumas turėti po ranka vaistą, kuris greitai išgydytų pagadytus virinimo organus. Tokiu vaistu yra Trinerio Amerikoniskas Kartaus Vyno Elikširas, kursai daugelyje tų organų ligų veikia kuopukiausiai. Jisai padaro vidurius tyrais, tvirtais ir norinčiais dirbti. Jisai tužytų būti duodamas tiems, kurie serga vidurių užsikimšimu, kai kuriomis galvos reumatizmu, nervingumu ir pilvo skaudėjimais. Aptiekose. Joseph Triner, Chemical Laboratory, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill. Trinerio linimentas yra labai stiprus ir jo trupučio užtenka, kad prašalinus skaudėjimus.

Arsiuduoda saliuonas geroj vietoj. Biznis eina gerai; apgyventa tarpe lietuvių ir lenkų. Priežastis pardavimo — manau užsiimti kitu bizniu. Kreipkitės sekanciu adresu: V. Struogis, 442 Grand Str., Brooklyn, N. Y. (37)

Nuolatinis darbas dėl 50 vyrų.

Mes turime darbą delei 50 lietuvių vyru medinių iškarbių dirbtuvėje, So. Shoftsbury, Vermont. Mokeskis po \$1.50 ant dienos ir daugiau, pagal gabumą ir spartumą. Nuolatinis ir sveikas darbas patyrimo nereikia. So. Shoftsbury stovi gražiausioje ir sveikiausioje Vermonto apielinkėje. Naisidėti kelis dolarius išteiktai. Atkėmai yra gaunami už \$8.00 mėnesinės

randos su 5 kambariais, pigiu pragyvenimu; arti mokyklos ir bažnyčios. Dau vietų yra del nevedusių vyrų. Kelionė geležinkelio nuo Bostono arba New Yorko kaštuoja apie 4 dolarius. Cionai yra proga dirbti gražioje apregėjo, linksmiai pragyventi ir pasidieti kelis dolarius išteiktai. Atkėmai yra gaunami už \$8.00 mėnesinės

James B. Wilbur, J., General Manager, South Shaftsbury, Vermont.

Lėtas paliuosuojantis vaistas

ypatingai vaikams—vaistas neišaukiantis nesmagaus išvayimo, nuo kurio nesidaro pikta—tai

SEVEROS LAXOTONAS

patiriamas kaipo vaistas nuo užkietėjimo vaikams ir silpnoms suaugusioms ypatoms.

Kaina 25 centai.

Severos Raminanti lašai

(Severa's Soothing Droops).

patiriamai kaipo visai nekenkiamingi ir svairi vaistai vaikams ir kudikiams, suteikiantį palengvinimą de-gliuose, konvulsijosse, trankučioose, ir kituose panašiuose nesveikumuose, tankiai pas vaikus atsitinkančiuose.

Kaina 25 c.

Aptekose. Neimkit jų vieton kitų. Reikalankit butinai Severos. Jeigu jnsų aptiekininkas negali jų pristatyti, rašykite stačiai mums.

W.F. SEVERA CO.

METINIS AUTINGAS SU GEIMEIS.

Parangė Lietuvių Ginnastikos Klubas. Atsibus 14 dieną Rugšėjo-Septemb, 1913 m. Glendale Sshuetzen Parke, Myrtle ave, Glendale, L. I. Pradžia 2-rą val. po pietų. Muzika D. K. Venkaus. Įžanga vyrams \$1.00, moterims — 50 centų.

Maloniai užprašo visus Komiteta. Kaip davinuoti, iš Williamsburgo arba Central Brooklyno visi karai daveža iki Ridgewood depot, persimniant ant Myrtle ave.-Richmond hill karas daveža iki parkui.

BUCERNE IE GROSERIS ANT PARDAVIMO!

Parsiduoda labai pigiai su visais instrumentais. Biznis eina gerai. Priežastis pardavimo — eėjimas į kitą biznį. Vieta apgyventa lietuviams ir lenkais. Kreipkitės sekanciu adresu: J. Matulis, 32 Remsen Pl., Maspeth, L. I. N. Y. (38)

FARMOS! FARMOS!

Didžiausia lietuvių kolonija Michigano valstijoje, Lake ir Mason county, kur yra 145 lietuvių farmarių. Aš esniu paėmęs parduoti toje apielinkėje iš angliškų daug gatavų farmų, ant derlingų lygių laukų su trobomis ir solnais visokio didumo. Kaina nuo \$20 akras ir brangiau. Anglikai, nenorėdami gyventi lietuvių apgyventose vietose, pavedė man parduoti savo farmas. Tai yra gera proga lietuviams įgyti gerų laukų savo žmonių tarpe. Tojie pačioje apielinkėje turiu pardavimui daug deringos žemės, lygios ir neišdirbtos, visokio didumo farmoms. Kaina nuo \$8 iki \$20 akras. Lengviausis išmokėjimai ant daugelio metų. Galite pasirinkti žemę, kokios tik norėsite. Turiu palei upes ir žvungvus ežerus. Atvažiuokite tuo, kol tebėra ant laukų javai; tai matysite, kokia yra žemė, ir žinosite, ką perkate ir kaip kas auga. Atneiantį pavasarį žinote kaip pradėti ant savo žemės gyventi. Turiu pardavimui farmų su gyvuliais ir apšėtais laukais. Kurie perka ir tuoj nori parandavoti gali atlikti tai per mane, nes aš turiu randaninkų, kurie gali tuoj nupirkti ar parandavoti; galite gauti geras randas. Atvažiuokite šią vasarą pas mane! Aš esniu farmeris, ir galėsite praleisti pas mano savo vakacijas sveikame ir tyrame ore ir išsiriksite sau geriausios žemės mūsų lietuvių kolonijoje. Kuomet liksite mūsų kaimynu, aš norėdysiu, kaip geriausia yra pradėti ant farmos gyventi. Pribuvę į Peacock, Michigan, telefonuokite man į farmą. Aš pribusiu su automobilium jus paimti ir apvežsiu po farmas, kad galėtute išsirikti kuogeriausia farmą. Rašykite, tai tuoj gausite kningutę ir mapą dovanai. Adresuokite: ANTON KIEDIS, Peacock, Lake County, Michigan.

Reikalauju pusininko (partnerio, ku-
rio turėtų nors \$1,500.00, būtų teisin-
gas, darbštus, blaivus vaikas. Aš
turiu didelį biznį-restoraną, bet noriu
atsižvelgti kita, prieg. hotelio. Partne-
ris turi mokėti ir angliškai kalbėti. Už
sėdėtus pinigus garantuojau ir jeigu
ne būtų norėtų pamesti, atmokėsi su-
mą innuostų pinigų ir procentą. Kreip-
kitės sekanti adresu:
(Kontora „Vien. Liet.“,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA LABAI PIGIAI!
Geri namai su lotais, groseris ir bu-
dama. Biznis daroma virš \$400.00 ir sa-
vasty. Vieta apgyventa lietuvių ir len-
kų. Priverstas esu parduoti dešimtis silp-
nų sveikatos. Pardavimo prekę
\$2,500.00. Adresuokite arba pasiklaus-
kite „Vienybės Lietuvinkų“ Office,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(37)

ANT PARDAVIMO!
Parsiduoda valgomų laikų krautu-
vė-Groseris. Biznis eina gerai tarp
lietuvių, lenkų ir vokiečių — aplinkui
gyvenančių. Norinti pirkti kreipkitės
šimomi adresu:
A. M. Martus,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
(40)

KELIAUJANTIEMS EUROPON.
EUGSEJO—SEPTEMBER MEN.
Dėnos išplaukimo ir laivų vardai.

RED STAR LINE Į ANTVERPEN.
Laivakortės prekę \$35.00.
13. Zealand.
20. Kronland.
27. Finland.
Oct. 1 Finland.
" 8 Lapland.
" 15 Zealand.
" 22 Kronland.
" 29 Vaderland.

HOLLAND-AMERICAN LINE Į ROTTERDAM.
Laivakortės prekę \$37.00.
16. Rotterdam.
23. Pottadam.
30. New Amsterdam.
Oct. 7 Noordam.
" 14 Nydam.
" 21 Rotterdam.
" 28 Postdam.

NORTH GERMAN LLOYD Į BREMEN.
Laivakortės prekę \$37 ir \$40.
16. Kaiser Wm. der Grosse.
23. Kaiser Wilhelm II
25. Friedrich der Grosse.
30. Kronprinz Wilhelm.
Oct. 2 Bremen.
" 4 George Washington.
" 7 Kronprinzessin Cecilie.
" 14 Kaiser Wm. der Grosse.
" 16 Prinz Friedrich Wilhelm.
" 21 Kaiser Wilhelm II.
" 23 Grossed Kurfürst.
" 28 Kronprinz Wilhelm.
" 30 Friedrich der Grosse.

RUSSIAN AMERICAN LINE Į LIEPOJŲ—LIBAVĄ.
Laivakortės prekę \$33.00.
Astra klasa \$50.00.
20. Russia.
Oct. 5 Czar
" 26 Kirsk

GUARD LINE Į LIVERPOOL, O PASKUI PER HULL Į BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, LIBAVĄ.
Laivakortė prekę:
" Liverpool \$35.00 ir \$37.50,
" Bremen, Hamburg ir Rotterdam
\$37 ir \$40.
" Libavą—Liepoją \$39 ir \$42.
17. Campania.
20. Caronia.
24. Lusitania.
Oct. 1 Mauretania.
" 4 Carmania.
" 8 Campania.
" 15 Lusitania.
" 18. Caronia.
" 22. Mauretania.

GUARD LINE Į BOSTON Į LIVERPOOL.
Laivakortės prekę į Liverpool, Bre-
men, Hamburg, Rotterdam \$35.00; į
Libavą \$37.00.
16. Laconia.
20. Franconia.
Oct. 14 Laconia.
" 28 Alania.

GUARD LINE Į MONTREAL Į SOUTHAMPTON, O PASKUI PER HULL Į LIBAVĄ — \$35.00;
" Bremen, Rotterdam — \$33.00.
13. Ascania.
27. Ansonia.
Oct. 11 Andania.
" 18 Ascania.

WHITE STAR LINE Į LIVERPOOL — \$35.00;
" Libavą \$37.00.
13. Olympic.
20. Majestic.
27. Oceanic.
Oct. 2 Baltic.
" 9 Adriatic.
" 16 Celtic.
" 26 Cedric.
" 30 Baltic.

AMERICAN LINE Į SOUTHAMPTON — \$33.75,
" Libavą per Hull \$37.00.
12. New York.
19. St. Paul.
26. St. Louis.
Oct. 3 Philadelphia.
" 10 New York.
" 17 St. Paul.
" 24 St. Louis.
" 31 Philadelphia.

NORTH GERMAN LLOYD Į BALTIMORĘ Į BREMEN — \$33.00;
" Astra klasa \$36.00.
17. Neekar.

24. Breslau.
Oct. 1 Main.
" 15 Rhein.
" 22 Seydlitz.
RED STAR LINE Į PHILADELPHIA, PA. Į ANTVERPEN — \$33.00.
12. Marquette.
26. Menominee.
Oct. 10 Manitor.
" 24 Marquette.

ANCHOR LINE Į GLASGOW.
Laivakortės prekę \$32.50.
13. Columbia.
20. Cameronia.
27. California.
Oct. 4 Caledonia.
" 11 Columbia.
" 18 Cameronia.
" 15 California.

HAMBURG-AMERICAN LINE Į HAMBURGĄ.
Laivakortės prekę \$35.00 ir \$37.00.
11. Pennsylvania.
20. Imperator.
20. Patricia.
24. Amerika.
Oct. 2 Kaiserin Auguste Victoria.
" 4 Pretoria.
" 8 President Grant.
" 11 Imperator.
" 23 Amerika.
" 25 Pennsylvania.

Mes parduodame laivakortes tarp Bremen—Baltimore, tarp Brems—Philadelphia, tarp Antwerpen—Boston, tarp Antwerpen—Philadelphia, tarp Libavos—Halifax, tarp Liverpool—Boston, tarp Libavos—Boston, tarp Libavos—Montreal, tarp London—Montreal, tarp Buenos Aires—New York, tarp Trieste—New York, tarp Bremen—New York, tarp Hamburg—New York, tarp Rotterdam—New York, tarp Antwerpen—New York, tarp Liverpool—New York, tarp Libavos—New York, tarp Southampton—New York.

Apie laivakortė prekę ir visas šalis pasiklauskite per laišką pridėdami už šit et markę atsakymui.
Pas mus keliaujantieji taikis pirma parašyti laišką bent 10 dienų pirma iškeliajimo, idant būtų galima sužinoti laika, kada ir kur pasitikti.
Pirkusius pas mus laivakortes, mes pasitinkame ant dygo, aprūpiname baržaus, nuvedame ant laivo ir parupiame nuo konsolio popierias parėjimui rubežiams. Įrašome pinigus — rublius į dolerius ir dolerius į rublius.
Mes parduodame tiketus ant Bay State Line į šiuos miestus:
Boston'ą \$2.40,
Worcester'ą, \$2.40,
Fall River \$1.75,
Providence \$1.50.
Atėkite arba rašykite ant šio adreso:

J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

„VIENYBĖS LIETUVINKŲ“ IŠLEISTOS KNINGOS.

- Adomas Mickėvičius 15
- Ar socialistas gali būti kataliku? 10
- Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje 15
- Apuko sėpai 15
- Anatemos knygėlė 10
- Apie kuno išlavimą 15
- Albumas lietuviškos parodos 15
- Pryžiūje 1900 m. 40
- Apie Dievų pavydumą 15
- Baltus Turzeris (Drama trijuose veiksmuose) 20
- Dangus ir žvaigždės. Populiariai kateja iš astronomijos 10
- Davatkų gėdžinos 10
- Dangaus angštumas ir žmogaus senumas. Anykščių šileja 20
- Darbininkų Kalendorius 1904. 15
- Eglė žalėji karalienė. (Drama 5-se apsiereikimuose) 15
- Emigracija. Apsaka iš emigrantų gyvenimo 20
- Gyvenimas Genevaitės 10
- Gudri Našlė. (Juokaišališkie dvijuose veiksmuose) 15
- Gegutė. (Eilės) 10
- Girtuoklių Adynas 10
- Grandyje Vorkmai 10
- Herbertas. Spenceris. Trumpa peržvalga jo filosofijos 15
- Istorija Septynių Mokytojų 50
- Idėja ant mėšlyno. Apsaka mūsų dienų 10
- Istorija apie gražią Katrinką 10
- Iš po budelio kalavijo ir Kaijimas (Dvi apysakos) 30
- Išgriovimas Kauno pilies. (Tragedija 4-se apsiereikimuose) 20
- Iš kur ateiranda nusidėjėliai? 10
- Ištekė socialikų sanlygu ant visu kulturos šaku 15
- Ištekė dantų ant žmogaus gyvenimo 10
- Juozas Arch. Sodiētis—deputatas Anglijoje 10
- Jonas Krikštytojas (Penkiavėksmė tragedija su prologu) 30
- Joninė. 4-rių veiksmų drama 45
- Jaujėji Skrauja. Medžioklė pietiny 75
- Kalabas 10
- Kėkėti Simas. (Apsaka iš aktininkų gyvenimo) 10
- Kainas. (Misterija trijuose aktuose) 25
- Kaip Sicilijos kaimiečiai kovojo už savo tiesas 10
- Kur musy išganymas? 25
- Kunigija ir svietiška valdžia 15
- Keletas minčių apie mirties bausmę 10
- Kaip valstiečiai kovojo už žemę ir laisvę 15
- Kaip apsiesti ir laimingai gyventi 15
- Kaip darbo žmonėms išsiluosuoti 10
- Keletas žodžių apie lietuvius ir naudingi pamokėjimai 15
- Knygelė dėl lietuviškų kareivių Amerikoje 10
- Laima ir planetos 25
- Lietuvos Istorija. S. Daukanto knyga I 1.50
- Apdaryta 2.00
- Lietuvos Istorija. S. Daukanto knyga II 1.50
- Apdaryta 2.00
- Abi drutai apdarytos į vieną tomą 4.00
- Lietuvių tauta. Tomas I 1.50
- Apdaryta 2.00
- Lietuvių tauta. Tomas II 1.75
- Apdaryta 2.25
- Abu tom. apdaryti į vieną 4.25
- Lengvas budas patiam per save pramokti rašyti 10
- Mythai, pasakos ir legendos žemiški 50
- Musy Diešs. (Per ką Lietuva kenčia) 10
- Mokslinčius Tvardauskas 50
- Miškas vis smarkiau degė 15
- Naslaite (Apsaka eilėmis) 10
- Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25
- Parsidavimas ir pelnas 10
- Paveikslai. (Dvi apysakos) 15
- Palemonas ir Giržduta. (Apsakasaka eilėmis) 20
- Puota — Nuskintas žiedas. (Dvi apysakos) 10
- Pagieža — Jurgis Durnelis. (Dvi apysakos) 25
- Pirmoje Gegužės Sapnas 15
- Ponas Bartkus. (Eilės) 10
- Pažvelgus atgal. (Sociališkas Romansas) 1.00
- Palocius ežero dugnuose. (Trilijų veiksmų drama) 15
- Pamokiantis aprašymai iš gyvenimo žmonių 20
- Rytojui Bežiuriui 65
- Ratų Vainikas, Mirga ir Urdina. (Tris dramos) 30
- Sausio devintą 15
- Svedų liaudies svietimas 25
- Sonkaus Jurgis 15
- Tamasybė Guolis 15
- Užsistanavys ant to gerai 15
- Vargdieniai. (Apsaka iš baudžiavos laiku) 50
- Viltus Tell. (Tragedija penkiuose aktuose) 30
- Valkata 10
- Vilky Lėdas. (Apsaka) 15
- Kryžiuočių laiku 35
- Visuotinio istorija (satyroje 60 didumas 27 1/2 x 21 1/2) 30
- „Vienybės“ Lietuvinkų” 25 metų sukaktuvių jubilėjinė knygėlė, su 57 paveikslais 50
- Zemių dulkės. (Labai akvya apysaka) 50
- Ženjbos Paikių Miko 10
- Žemės Giesmė (apsyaka). Pirmoji dalis 1.00
- Žemės Giesmė (Apsyaka). Antroji dalis 50
- Žmogus. (Apsyaka) 15

„Vienybės Lietuvinkų“ KELIAUJANTI AGENTAI!
J. DIGRYS,
S. SZAFRANAUCKAS.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 593 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligių.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČĖ
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa. Second St.
Ligonius prima:
iš ryto nuo 8-9 po pietų nuo 2-3
ir vakare nuo 6-8
Telephone 157 R. Elizabeth.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.
Moteris, norinti išmokti akušeriatą, dabar tu lecališką mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas prasidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diploma, raišius pripažintas visoje šalyje.
Instoti mokyklon gali moteris, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokais \$100.00.
Mokyklon Lietuvos prima „The International College of Midwifery“.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8-11 ryte,
1-3 po pietų,
7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI
nanjos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite „Franklin“ o gavsite katalogą dykai. Knygos teltai parsiduoda ir yra reikalingi Agentų.
Kreipkitės per laišką a šio antrašio:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.
P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakan-dai (Furniture) ar t išmokėšio vietiniai kre-pitės pas mane.

GERA PROGA!
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Valkų Drangas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo 10c
Gramatika mokiniams rokančių su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso \$1.60
Kas atsigis iškirps šitą apgarsinimą iš „Vienybės Lietuvinkų“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.
P. Mikolainis
Box 62 New York City

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!
Pirk dziegorėlius, lencužėlius, šubinius žiedus, šipkortes, daviernasišką siusų pinigus į Lietuvą, puikių popierių eromatomas rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išplėdau teisingai ir teisiškai gerai.
Visiems veljam eit pas
Jurgį Jeszmantą,
6 8th Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyru, vaikų, moterų ir apie prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet.
nuo 7-8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

K. Labanas
Su geriausiais advokatais, kurie visa visokias provas, kriminalinas ir civilnas augšausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.
Išdirbu visokius dokumentus. Inširinu formičius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.
Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.
Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užgandinti.
NEW YORK'Ų OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902.
Tel. Cortlandt 3922. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'Ų OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-ny. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

„Vienybės Lietuvinkų“ KELIAUJANTI AGENTAI!
J. DIGRYS,
S. SZAFRANAUCKAS.

Dr. J. S. Message (Misevičia)
272 BERRY STREET Brooklyn, N. Y.
Tel. 593 Greenpoint
Specialistas širdies ir plaučių ligių.
OFFICE HOURS:
8-10 A. M. 12-2 P. M. 6-8 P. M.

DAKTARAS A. BACEVYČĖ
GYVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.
200 Marshall St., ir kampa. Second St.
Ligonius prima:
iš ryto nuo 8-9 po pietų nuo 2-3
ir vakare nuo 6-8
Telephone 157 R. Elizabeth.

Tarptautiškoji Akušerių MOKYKLA.
Moteris, norinti išmokti akušeriatą, dabar tu lecališką mokyklą Scrantone, Pa. Mokslas prasidės 2 d. Sausio, 1913 m. ir trauksis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diploma, raišius pripažintas visoje šalyje.
Instoti mokyklon gali moteris, turinčios nemažiaus 20 metų amžiaus ir mokančios bent skaityti ir rašyti. Už kursą mokais \$100.00.
Mokyklon Lietuvos prima „The International College of Midwifery“.
DR. J. SZLIUPAS, Prezidentas.
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Telephonas: 6426—J—Market.
Daktaras JONAS J. KAŠKIAUČIUS
VALANDOS: 8-11 ryte,
1-3 po pietų,
7-9 vak.
Seredomis 8-11 ryte.
152 Polk Str. prie Ferry Str.
NEWARK, N. J.

PARSIDUODA PIGIAI
nanjos drukuojamos mašinos Typewriters. Rašykite „Franklin“ o gavsite katalogą dykai. Knygos teltai parsiduoda ir yra reikalingi Agentų.
Kreipkitės per laišką a šio antrašio:
A. MALIAUSKAS,
687 3rd Ave., BROOKLYN, N. Y.
P. S. Teipogi parsiduoda naminiai rakan-dai (Furniture) ar t išmokėšio vietiniai kre-pitės pas mane.

GERA PROGA!
Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) \$1.00
Valkų Drangas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo 10c
Gramatika mokiniams rokančių su paveikslais (apdaryta) 35c
Viso \$1.60
Kas atsigis iškirps šitą apgarsinimą iš „Vienybės Lietuvinkų“ ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.
P. Mikolainis
Box 62 New York City

LIETUVIAI, EIKIT PAS LIETUVI!
Pirk dziegorėlius, lencužėlius, šubinius žiedus, šipkortes, daviernasišką siusų pinigus į Lietuvą, puikių popierių eromatomas rašyti, knygy. Jau 19 metų prie to užsiėmimo viską išplėdau teisingai ir teisiškai gerai.
Visiems veljam eit pas
Jurgį Jeszmantą,
6 8th Washington St.,
Cor. E. Market st. Wilkes-Barre, Pa.

Telephone: Greenpoint 8.
Daktaras A. S. Jankauckienė
Gydo visokias ligas vyru, vaikų, moterų ir apie prie palagų.
VALANDOS: Nuo 12-2 po piet.
nuo 7-8 vakare.
265 Berry St., prie Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

J. TOPILIS
120 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

K. Labanas
Su geriausiais advokatais, kurie visa visokias provas, kriminalinas ir civilnas augšausiuose teismuose. Nė viena prova jiems ne yra perdidelė nei permaža.
Išdirbu visokius dokumentus. Inširinu formičius ir gyvastį žmogaus su geriausiomis Kompanijomis. Parduodu namus, lotus ir farmas geriausiose vietose.
Duodu patarimą (rodą) dykai visokiuose reikaluose.
Su visokiais reikalais kreipkitės pas mane, o busite pilnai užgandinti.
NEW YORK'Ų OFISAS: 55 Liberty Str., 19th floor, Room 1902.
Tel. Cortlandt 3922. Valandos: nuo 9 ryte iki 5 vakare.
BROOKLYN'Ų OFISAS: 239 S. 4-th Str. Tel. Valandos: nuo 6 ryte iki 8-ny. Vakare nuo 6 iki 10-tai.

ORIGINALIŠKI ROZAVI ir KITOKI MILTAI.
Kostumieriai, reikalaukite Rugių Duonos iš Rozavų ir kitokių miltų. Busite sveiki ir stiprūs!

DUONKEPIU ATYDAI!
Aš esu savininkas ir pardavėjas Suvienytose Valstijose ir Europoj Originalinių Rozavų miltų iš šveičiausių, sviečiausių ir geriausių rugių grūdų, kuriuos tik užgerus pinigūs galima gauti. Rozavus miltus turi vartoti tik geriausi duonkepiai šios šalies ir aš noriu atkreipti atidą tiems duonkepiams, kurie dar nevartoja Rozavų miltų rugių duonai.
Aš tiktai ir pasiskelbiu, kad maloniai kiekvienam atsišaukusiam suteikstu visokias informacijas, ypač duonkepiams ir visada užgandėdinsiu atsišaukusius. Aš užtikrinu Jums, kad tai bus geras pelnas ir atgabus didelį pramonę. Tik tuojaus paimkit plunksnų ir parašykite pas mane laišką, reikalaudami platesnių žinių apie Rozavus ir kitokius Miltus.

Morris Rosenfeld,
6 4 and 5 Produce Exchange,
NEW YORK, N. Y.

TAI SENIAUSI IR TURTINGIAUSI AMERIKOS LIETUVIŲ PAŠALPINE DRAUGIJA ĮSTEIGTA 1886 M.
Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaitėje ir turi keturis pomirtinius apsaugos laipsnius: \$150.00, \$300.00, \$600.00 ir 1000.00.
Kiekvieno lietuviu privalumu yra dėties prie tos Organizacijos.
Iki 1 d. Sausio 1913 metų Susivienijimas išmokėjo: našlėms ir našlaičiams pomirtinių pašalpų — \$72,469.33. Lietuvių apšvietos ir kulturos reikalams — \$8,551.82. S.L.A. turtas išneša (1 d. Sausio 1913 m.) \$52,517.97.
Tuojais prisirašyk prie gyvuojančios tavo mieste S.L.A. kuopos. Jaigu kuopos nesiranda, klausk informacijų pas Centro Sekretorių žemiaus paduotu adresu, o gausi paaiškinimus kaip suorganizuoti kuopa.
A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

Liaudies Dainos,
Solo balsui ir pianui, sutaisė **MIKAS PETRAUSKAS.**
1. Vai aš pakirsčiau žalioj girioj klevelį ..... 20c.
2. Jojau dieną, jojau naktį 60
3. Siuntė mane motinėli į jureles vandenėlio 20
4. Šių nakcialy, per nakcialy nemigau 30
5. Ko liudit sveteliai, ko nedainuojat? 20
6. Saulelė raudona, vakaras netoli 25
7. Tykiai, tykiai Nemunelis teka 15
8. Už šilingėli, už mažulėli 30
9. Skyniau, skyniau skynimėli 15
10. Dovanujo man motulė baltų drobely 15
11. Jahna mašte seeru sehja, lihgo 15
Viso \$2.65
Gauamos pas:
J. J. Paukštis & Co.,
120 Grand Str. Brooklyn N. Y.

Muzikos myletojų atydziai!
Išėjo iš po spaudos du naujų muzikos veikalų, abu Petrauskų Miko kompozicijos.
1) „SKAMBANCIOŠ STYGOS“, 2) „GAMTA GRAZI“. Pirmas—duetui, antras—kvar-tetui. Abudu veikalų kainuoja \$1.00, vienas 50c. Užsisakydami adresuokite:
J. J. Paukštis & Co.
120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYTAS isz 10 metines Rupturos

John E. Evans sunkiai dirbantys kalvis iš Wapwallopen, Pa. Fabrike parako, apskaičiava istoriją, kuri užims visus akvius.

Perejo penki metai Apriuliję s. m., kada atsiskaukiau pas Daktarą O'Malley'į Wilkes-Barre, Pa., ba kentėjau ant dubeltavos Rupturos, padėjimas mano buvo pavojingas, o su didėle nebegale galėjau baigt savo darbą. Gydytojai, kurie mane prieš tai gydė: jog tai yra didelė kvalitatis mislyt, jog Ruptura duosis išgydyt be operacijos (aš esmiu priešinis tokių operacijų). Po perskaitymui apgarsinimo laikraštije Berwick, Pa., apie gydymą Rupturos per Daktarą O'Malley, nusidaviau į ofisą į Wilkes-Barre, Pa., ant rodos, kur man Dr. O'Malley pasakė jog išgydys mane iš kentėjimų, nenorėjau į tai įtikėti. Bet dabar nežinau kaip išreikšti savo dėkingumą už tai, jog esmiu dabar suvisai sveikas be jokios operacijos. Nuo keturių metų nenešioju jokių diržų, norint gana sunkiai dirbu, už ką pirmiausiai padėkavoju Dievui, o potam daktarui O'Malley'ui už jo išgydymą. Jaučiuosi jog tai yra mano privalumu duot rožm kožman, kuris kentė ant Rupturos, idam nusiduoot pas Dr. O'Malley.

JOHN EVANS, Wapwallopen, Pa.

Dirželiai niekad neišgydis Rupturos. Kožnas vyras, moterė ar kudikis gali but išgydyti nuo Rupturos (kuilo) be skausmo ir periskados per mano Kemiską-Elektro Methodą. Aš esmi vienatinis Specialistas ir galiu gvarantyt jog tave išgydysiu iš Rupturos. Mano spausbas gydymo Rupturos užtikrina kožman išgydymą, apie ką šimtai ypatų jau persitikirino, per ką turi pilną tvirtybę prie manęs. Atsiuk 2c. markę, o gausi knygtę su abrozėliais, aprašant mano bučią gydymą Rupturos. Roda dykai, Kas negali ant kart užmokėti, tai duodu ant išmokėsčio. Prekė užgandėnanti. Prisiuk patėntin markę už 2c. o aplatyski daktarišką knygtę su abrozėliais už dyką.

Dr. Alex O'Malley

158 Washington st. Wilkes-Barre, Pa.
Kur lietuviški susikalbama ir susirašoma.

ZIRA
10 CIGARETTES FOR 5¢

CZYSTUMA
GERUMAS
EKONOMIJA
Viskas suvienyta ZYROJE

Laimi už nuopelną

Gera proga visiem

Užlaikau tikrą lietuvišką krautuvę, kurioje galite gauti, laikrodžių, laikrodėlių, žiedų, spikų, kolėkų, kompasų, kryžulų, gramafonų visokių išdarbiu. Taipgi lietuviškų rekordų, ir kitų visų kalbų. Puikiausių armonikų, smuikų, klarnetų, trubių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Taipgi gerų britvų visokio skyriaus. Maldaknių, visokių gražių popierių laikams rašyti (gromatomis) su puikiausiais apskaitymais ir dainomis. Visokių magiškių monų daiktų. Taipgi monų kniuga, kur galima iš jos padaryti visokias mandrystes. Taipgi visokių kazryių turime. Taisom visokius auksinius daiktus: laikrodėlius, žiedus, bronzalietas ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikas, smuikas, klarnetus, trubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augščiau minetus daiktus. Aš gvarantuojū, kad mano tavoras pirmos klasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Ordėlius išsiunčiam greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kvėčiam visus su ordėliais ir visokiais pirkiniais kreipties šiuo adresu:

J. GIRDES
95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

Tautietes ir Tautiečiai!

Jau praslinko apie trejatą metų ir iki šio laiko galėjo persitikirinti, kad mieste Philadelphiajūs randasi tiktai vienas tikras lietuvis daktaras Ignotus Stankus, 1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa. Jis gydo pasekmingai visokias ligas, šviežias ir užsienėjusias — vyrų, moterų ir vaikų. Visi, katrie gydėsi pas daktarą Ignotą Stankų, likosi užgandėnti ir platina jo vardą tarpe savo pažįstamų ir giminių. Jeigu kas peiktų daktarą Stankų, tai žinok gerai, kad tas peiktikas yra neišmintingas žmogus, arba koksai žydbernis-humburgeris, kuris tarnauja apgavingame New Yorko žydbernių gydykloje. Visi jau girdėjome, kad užvydėtojai, šietuvių — dykadoniai-valkatos su New Yorko žydberniais įkvailino vieną bėdną, nemokytą žmogelį, ir net daktarą Ignotą Stankų neteisėgai į teismą patraukė, kad, buk to žmogelio moteriškė numirusi nuo jo operacijos. Už toki melagingą ir neteisėgą skundą, daktaras Ig. Stankus greitai juos suvaldė, o laikraščius, kurie tą garsino, tiesiog patraukė į dydyji teismą.

Padėkavonės Daktarui Stankui.

Už išgydymą nuo visokių ligų. Čion sutalpinai visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavilijimu pačių pacientų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioji slaptėybė. Aš Marijona Pocienė, 463 Gratz st., Philadelphia, Pa., labai sirgan, turėjau skundžiamą mugaros, šilimą galvos, didelę temperatūrą, skausmą einantį iš virsaus kojų į apačią, negalėjimą valgyti, džiūvimą burnoje, įstūmą šaltis su prakaitavimais ir abėtiną nusilpėjimą. Šankims prie dang daktar, bet jie negalėjo mane išgydyti, o knemet atsiskaukiau prie daktaro Ignoto Stankus ir jis mane išgydė nū 2 kartų atžalavimo į mano namus. Ištarin jam būdingą ašiu ir Dievo dėkėjim išėjau ančią, kad grįžtu ir kitas sugrąžintu gebėti. Aš Juozapas Gudonakas, 418 Chestnut st., Newark, N. J., ištarin būdingą ašiu daktarui Ignotui Stankui už prisiantiną gydymą nuo sunkaus kvėpavimo, užtikrinimą nuo vidurių, skandžiamą kaulų ir abėtiną nusilpėjimą. Nuo pirmos dienos pajutau, kad nuo joų gydymo teisingai sugrįžtu mano sveikata ir daugiam gydymoliu nebereikaltauju. Vietoje padėkavonės aš nepatįgėtin atverti savo burnos prieš savo draugus ir pažįstamus. Ona Masuskienė, 2 Hutchinson St., Jobstown, N. J. likos išgydyta nuo nervų ligos, negalėjimą miegoti ir įstūmimą fakstantį kraujui su niežėjimu ant kūno. Aš Ilkzas išgydytas nuo išbėrimo spogais ant kūno. Aš Juozapas Vinkevičius, 40 Cross st., Boston, Mass., būdingai dėkavoju daktarui Stankui už išgydymą manęs nuo standžimo galvos, sunkaus kvėpavimo, kosolio, ir sugrąžinimo į namų dienų. Tarnostis vardą garsinasi visur Bostone tarp lietuvių. Jėnas Saurauskis, 3206 Stanton St., Philadelphia, Pa., mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo spogais ant veido. Aš Jurgis Lecelevičius, 128 E. Superior st., Chicago, Ill., buvau labai silpnas ir turėjau kosulį, net buvau pratęjęs viltį būti sveiku, bet knomet atsiskaukiam pas daktarą Ignotą Stankų, jis nū pirmo prisiantiną gydymoliu mane išgydė. Dėkavoju būdingai ir siunčiu \$2.00 gastiūnais.

Visomet kreipties ypatingai arba su laišku ant tikro adreso taip:

Dr. Ignotus Stankus
1210 S. Broad Street, Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Iryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4 ir vakare nuo 7 iki 9 val.
Nėdėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandų po pietų.

Telephonas 2320 Greenpoint.

Lutkauskas ir Garšva

Graboriai ir Laidotuviu Direktoriai.

Laidojame Numirelius ant visokių Kapiniū.

PARSAMDOME KARIETAS.

veselloms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Atsiūnkite ypatingai ar per teleponą. Ofisas atdaras diena ir naktį.

227 Bedford Av. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

Sveikata Auga!

Kaip išmintingas UKINIKAS PATAIKO Į TINKANČIA DIRVĄ PACĖT SĖKLĄ; kaip gimžai sūdytis, puikiai auga ir gausus valstus atneša, TEIP ŠUMANUS PROFESIONALISKAS DAKTARAS, pažysta gerai ligų, prisitikoatskančias liekatas prie visokių nesveikatų, silpnų bių, kurios pasėja visais sveikatos, panaikina ligų, užmęga išgydymą, sugrąžina pajėgas ir išaugina puikį sveikatą ir dratumą, kas suteikia žmogui laimę ir linksmybę. PHILADELPHOS M. KLINIKAS bei daktarai tukstantis žmogų padarė sveikais ir laimingais išgydant nuo visokių ligų.

SVEIKATA YRA TAI DIDŽIAUSIAS TURTAS ŽMOGAUS, BĖ SVIEKATOS NĖRA LAIMĖS NĖ LINKSMYBĖS ANT SVIETO.

Phil. M. Klinikas, turi net kelis PROFESIONALISKUS DAKTARUS, kurie greitai laike pataliko sergančiams pagalbėti todel, kad gydo išyky, o nedaro experimētų ant sergančių. Vyriausias Klinikos Daktaras, per Amerikos valdžią, net medalis apdovanotas. Tokiam jau tik galima tikėti.

Privatikoji LABARATORIJŲ Ph. M. Kliniko, atsiūnkuselis sunaiso kiekvienam liekatas iš sveičių gvarantuotų medikamentų, s. niasių ir naujas ligų išradimų, kurios tik aukščiausias mokslas išrado pagelbai žmogui.

Iš daugybės išgydytų štai ką patįs žmonės rašo:

GAREINGAS PH. M. CLINIC: Pateisė, kad liekatas sušaukim ir esime labai užgandėnti už tikrą pagelbę; greitį ir gerą išgydymą. Mano moteris teipat jau yra sveika už ką siunčia būdingiausią padėkavonę. Jūsų romėlyty ir teisingą bučią gerą gydymą, skėsbim tarp savo pažįstamų, kada ngi tik jūs broši štai žmoneis tarnaujate. Pasilikame dėkavodami su moteria A. Antonicikas. Iron and Metal Co. So. Ricourt Jnd. Va.

Mrs. K. Jureviciene, Box 253, Glens Fall, N. Y., teipat šimtais kartų dėkavoja, už išgydymą nuo ligos galvos skaudėjimo, nervišumo, dieglių kojos, nusilpėjusios ir sutrisios sveikatos — teipat moteriškų ligų. Nemažiau dėkingi: L. KLIMAS, 55-Elsworth St., Worcester, Mass., Mr. M. FOLLAGA, B. x 192, Boswell, Pa. Mr. J. TYMCZUKAS, 306 Oenar St., Freshand, Pa. Teipat išgydyti nuo visokių paslaptingų ligų, kurių jokia būda nebūlima sustipinti.

[SITĖMYKIT], kad slaptybės ligų saugiai užlaikoma, visada. KAD ESI NESVEIKAS, BET NORI PASTOTI SVEIKU IR LAIMINGU, tad atsiūnkite,

o jeigu toll gventi, tad aprašyk savo ligę bei nesveikumus lietuviškoje kalboje kas kenkia, o tikėta, kad apturėti tikrą pagelbę sveikatai kaip tukstantai, kurie jau džiaugiasi ir dėkavoja, nes ši nau išgydė ir tokias. Kerų kiti negalėjo išgydyti kaip sveičias teip ir užsienėjusias ligas nuo skaudėjimo: p. rimose, minkosė, kojos, sanariuose, krutinėj, strėnos, galvos, šonų; išbėrimai spogais nuo laigo ir bečysto kraujo, nuo sauzargystės skėrtos nupėgimo, nusilpėjimo, vidurių su "šėrimo, užbėdijimo, greito palaimo, nervišumo, bėdmės, silpno ir sutraukėjimo kraujo, užbėdijimo slaugų ir šėrių ligų. Širdies, kepenų, inkstų, silpnų plaučių, kosėjimo, sunkaus kvėpavimo, nuo peršalimo slogų, blogų sapnų, nemigos, neturėjimo apetito, be pelio be pūstumo be aparacijos, bet su liekatomis, kurios tukstantis išgydė. Teipat moteris nuo skandžiamų mėnesinių ir kitokių visokių ligų, kurios užpūla varginimai žmogui, VYRŲ ir MOTERŲ. Reikalautan rodos ir pagelbos nuo daktaro, visada adrelok arba atelk po šio adresu:

THE PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 WALNUT STREET, PHILADELPHIA, PA.
VALANDOS: nuo 10 iki ryto iki 4 po p. šventadienis nuo 10 iki 3. Utar, ir Pėntędiomis nuo 6 iki 8 val. Reikalaukit nuo Kliniko dovanai ir skaitytū knygtę "Daktaras".

LIETUVIŠKA APTIEKA

Sveikata Brangiausias Žmogaus Turtas.

Jau nuo keliolikos metų Brooklyn-New York gyuoja vienatinė ir didžiausia LIETUVIŠKA APTIEKA Provizorius VINCO J. DAUNOROS, kurios tikalu yra apsaugoti savo vienuolius nuo visokių apavikų ir gydyti juos tik rai geromis ir pasekmingomis gyduolėmis nuo visokių ligų ir kuno silpnųbių.

LIETUVIŠKA APTIEKA savo ligų metų prityrimu išrado daugybę specialiaškų gyduolių, sutaisyti iš šviečiausių ir geriausių medikamentų ir labai pasekmingai gydančių ligas. Tarpe kitų aptiekos sandėlyje sukurtos ir gausmos skandžios gyduolės:

Kraujo Valytojas	\$1.00	Del išvairo mo soliterio	\$3.00
Gyvasties Balsamas	75c	Del lytiškų ligų	50c. ir \$1.00
Nervų Stiprintojas	50c. ir \$1.00	Nuo Reumatizmo	50c. ir \$1.00
Vaistas nuo vidurių	50c. ir \$1.00	Nuo kojų prakaitavimo	25c
Nuo kosulio	25c. ir 50c	Gydanti mostis	50c
Nuo gerklės skaudėjimo	\$1.00	Antiseptiškas muilas	25c
Skilvinės proskos	\$1.00	Nuo dusulio	50c
Pigulkes del kepenų	25c	Proskos del dantų	25c
Nuo galvos skaudėjimo	25c	Nuo kosulio del vaikų	25c
Nuo kojų ngospaudų	10c. ir 25c	Kastorija del vaikų	10c. ir 25c
Nuo dantų gelimo	10c	Nuo viduriavimo	25c
Nuo persilimo	25c	Kraujo Stiprintojas	50c
Plaukų stiprintojas	25c. ir 50c	Gumbo Lašai	50c ir \$1.00
Limimentas arba Expelleris	25c	Nuo plaukų žilimo	50c
Anatharynas plovimui	25c	Blakčių Naikintojas	10c
Nuo kirmėlių	25c	Karpy Naikintojas	10c

Specialiaška tikrai lietuviška Trejanka arba Trejos Devynerios 25c
Taip pat iš Lietuvos pargabentos visokios lietuviškos gydančios žolės, sakajų ir t. t. kokios tik yra žinomos ir žmonių vartojamos.

Reikalaukite prisitintimo Katalogo su mūsų gyduolių aprašymais.

Kreipiantiesiems per laiškus arba asmeniškai duodame tikrai sąžiningus ir teisingus patarimus kiekvienoje ligoje.

Jeigu jums brangi yra jūsų sveikata, tai tuojaus reikalaukite gyduolių, rašydami arš atsiūnkdami į LIETUVIŠKA APTIEKA

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
229 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Ar matė kada-nors laikraštį "DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštiniųkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" girdena svarbiausius gyvosiuis lietuvių reikalus.

"DRAUGAS" atsiėma metams \$2, pusel metų \$1. Užsienius metams \$3, pusel metų \$1.50

Rašydami laiškus adresuokite **DRAUGAS PUB. CO.**
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

GERIAUSIAS KONCERTINKAS ir Armonikas

gauti pas mane, taipgi visokias muzik instrumentus ir lietuviškas knygtes. Rašyk man Katalogo reikalavimus, kam pasiučiu visiem dykai. Adresas: M. J. Damijonaitis, 812-814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Ar Skaitoi Kada Laikraštį "LIETUVA"?

Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėntnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir visio svieto, o pnenuramata kašuoja metui tik \$2.00, pusel metų \$1.00.

Rašyk adresu: **A. OLSZEWSKI,**
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA AGENTURA

Parduodam Szfirkortes ir siuncziam pinigus.

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodam ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems persikvesti iš Lietuvos savo gimines ar pažįstamus į Amerika, visados parduodam Šifkortes kuoteisingiausia į kur tik nori, ant gerčiausių ir geriausių LAIVŲ už prieinamą prekę. Kurie pas mus pirkto Šifkortes, koloneje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausias patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių.

Taigi reikalaujant ŠIFKORČIŲ — malonėkit kreiptis prie mūsų, o busit kuogeriausia aprupinti visame. Ofiso valandos: šikiems diensoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare. Šventoms diensoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Siuncčiame pinigų į visias svieto dalis saugiai, greitai ir pagal pinigų kursą.

Teipgi išmainom ant rusų ir vokiškų.

Parduodam Tikietus ant gelezinkelių ir pietines ir vakarinees valstijas.

Persiuncčiam potografijas į Lietuvą ir užregistuojam laiškus.

Spausdiname visokias knyngas, konstitucijas ir kitus visokius spandos dalykus, greitai ir pigiai.

"VIENYBĖ LIETUVŲ NINKŲ"

Seniausias Lietuvių Laikraštis Amerikoje. Ikurias 1886 mete.

Išeina kas Seređa. Užsirašant "Vienybę Lietuvinkų" Amerikoje prekiojuja metams \$2.00, pusel metų \$1.00. Užrubežioje prekiojuja metams \$3.00, pusel metų \$1.50.

Teipogi spausdinam visokias knyngas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tikietus baliams, popieras laikams rašyt ir kitokius spandos dalykus. Darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knyngas galima gant, kokios tik yra išėję iš po spandos, kaip svietiskas teip ir maldų knyngas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS pas PETRA A. DRAUGELI

Škanns alus, gardi arielka, elius, sėkios vynos, kvėpenti cigarai, ir puikūs užkandžiai. Salė del mitingų ir vesellių. Nepamirškite šios atsakančiausios vietos, o busit užgandėnti.

73 GRAND STR. BROOKLYN, N. Y. Palei Wythe Ave.

Sergantieji Lietuviai!

AR JAU NETEKOTE KANTRYBĖS JŲŲ LIGOJE!

...Diena po dienos, sava iš po savaitės, mėnesis po mėnesių metas po metų gydu sergančias lietuvis. Paži rėkite kiek sergėntų jau išgydėliu, kiek sergančiams pagelbėjau į giminėtinėje šitroje ligoje. Kada jums gyvenimajis kreivė nuo mėginimo visokių taip vadinamų liekatsrų, jaučiatės jog kas karta jums esti arčiau — tada vienintisi pagelba yra be užtikrimo kreiptis prie seno, garsaus specialisto

DRO LEONARD LANDES

Jis jums be pinigų duos roly ką turite daryti, idant gėlbėti gyvastį ir išlaikyti jus. Gydan jau per 20 metų kopasėmtingiausiai visokias ligas, kaip: Netikringi spėkos, užsvėdijimų kraujo, šėdijimų kraujo, ligos skėrties, širdies plaučių, kepenų, žarnų, ir kitų ir t. Del lytiškų ir inkstų ligų turio didėlius ir garsios aparatus Elektrikos ir X-Spindulų, per kuzius metan juos viduriniu organa. Ne kiekvie as gydytojas turi tokius aparatus, nes jie yra brangūs. Chemizai ir mikroskopikai šitėru kraujį ir šlapumą. Neatidėliokite ant vėliaus, bet tuojaus atėikit pas garų

DRA L. LANDES
140 EAST 22nd St., New York, N. Y.
tarpe 3-rd ir Lexington Ave's.
Valdikios valandos: nuo 10 r to iki 8 vakare; nedėlidienais nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Atsiūnkite už 2c. markę, o gausite labai išgydėdžią knygtę dovanai!

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, slidans popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražinimas sienos kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo mapa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygyne, tik po 50 centu.

Pasiskubinkite kiekvienas įgyti tą ŽEMLAPĮ ir pamatyti surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlių exemplorių.

Šiuo adresu:
J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

PUIKUS HOTELIS
Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka, belius, porteris, visoki vynai ir kvepianti cigara.

Lietuviai vietiniai ir atraziavę iš kitur, neamirskit šios puikios vietos.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.
Priešal Central Dypa

BENNETT TYPEWRITER. Kaina \$18.00

Bennett Typewriter yra tai naujiausio išradimo drukuojama mašina ir drukuoja taip greitai ir puikiai, kaip ir brangiausios mašinos. Ji yra su universaliais, raktais, taip kaip mašinos už \$100.00, arba ir brangesnės. Ant tos mašinos galima drukuoti 80 žodžių į minutą. Padaryta iš labai tvirtu plieno. Tik ši viena drukuojama mašinėlė atramentuojasi nuo kaspino.

Diduma mašinos 2x5x10 colių. Galima vartoti popierą 8 ir pusės colių platumo. Turi 84 litaras ir ženklus. Volelis su literomis mainosi ir tokiu būdu ant jos galima drukuoti visokeriopose kalbose. Susideda iš 150 atskirų dalių, sveria 3 ir pusę svaro. Sudėta į labai puikią skrynelę ir ją galima nešiotis rankoje, arba kišenėje. Ji yra netiktai naudinga, bet ir reikalinga kiekvienai ypatai, o už tokią prekę, tai kaip dykai.

J. J. Paukštis & Co.,
120-124 Grand st., Brooklyn, N. Y.

ŽMIJECZNIK

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLER ant svieto nuo visokių galvos skaudėjimų, KAULŲ, PERSALIMO, REUMATIZMO, STRENU SOPS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO ir DIEGLIŲ.

Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pagelbėti, neįteškok rudos pas kokius nemokintus žydėjus ar kryžiolius savo priepuoli, bet kreipkis arba tiesiai pas savo ločną vianauti, reikalaujamas tikrų, gryną ir gydančių vaistų.

— pas
ALBERTA G. GROBLEVSKI
Plymouth, Pa.

„Lenkiškai-Lietuviškai“ vaistai jau tūkstančius padarė sveikais — išgydys ir Tave!

Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažinti.

Dėlo jeigu trokšti tikros gydytojaus pagalbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laišku, o niekuomet to nesigailėsi.

Adresas:
Albertas G. Groblevskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis Smagiausias lietuviškas laikraštis visoje pasaulėje.

ISEINA kas UTARNINKA ir PĒTNYČIA
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoje Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.

EURO-ROSIJOJE ir Lietuvoje \$3.50
Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.
POJE Prusose 16 markių.

MĒNESINIS RAŠTAS
Linksma Valanda

ISEINA APIE 15 D. KOŽNO MĒNESIO.
Talpinasi visokių gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:
Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusose 7 mk.

Kas užsirašo „SAULĖ“ ir „LINK-SMĀ VALANDA“ ir pilnai užsimoka, tai abu raštu gauna per visą metų už \$3 in Ameriką, in Rosiją \$4.50, in Angliją 7 sh. Prie tam pilnai užsimokėję skaitytojai kas metas gauna DOVANĄ puikų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.
420-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

SAULE

Uodų ir kitokių vabalyčių, įgėlimai, tauojanus palėngvinaumi yra D-ro Richterio Pain Expeller. 25 ir 50c. kiekvienoje aptiekoje arba išsiųsk tiesiog

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Washington str., NEW YORK, N. Y.

Telephone 1831

Nik. P. Zelwis
Lietuviškas graborius. Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karjeros laidotuviams, veselioms ir krikštynoms.

Ofisas ir gyvenimas:
1034 Bank Street, Waterbury, Conn.
Lietuviai, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.
Rusiškos ir Turkiškos **PIRTYS**

274 South First Street, (tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave) BROOKLYN, N. Y.

Perėjo in naujas rankas ir viskas gerai prižiūrima. Užėkite ir persitikrinkite. Moterims kiekvieną utarninką.

Rusizkai Amerikonizska Linija. Tiesiog tarp Maskolijos ir Amerikos plaukioja kodidžiausi ir puikiausi Maskolijos Ciesoriški Pačto laivai, dvigubais žriubais varomi.

Russia — 16.000 tonų. Kursk — 13.500 tonų. Czar — 13.000 tonų.

Rotterdamą į 9 dienas nestojant niekur, į 11 dienu nesimainant niekur į Liepoją.

Išplaukia kas antra sūbata. Sekanti išplaukima iš New Yorko: Czar — August 23, Kursk — Sept. 6, Russia — Sept. 20

Dėl smulkesnių žinių kreipkitės in mūsų agentus ir centrališką kontorę: Russian American Line—Pier 31-st Street, Brooklyn, N. Y. Telephone — 2850—2851 Rector.

A. E. JOHNSON & CO. General Passenger Agents.
27 BROADWAY. NEW YORK CITY, N. Y.

Teisingiausia Lietuviszka Agentura

PARDUODU LAIVAKORTES ant geriausių ir greičiausių Laių, keleiviai visados bus užgandintais.

SIUNČIU PINIGUS į visas dalis svieto kuo greičiausiai ir pagal pinigų kursą. (Stoviu po kaucija \$30.000.)

Teipgi PINIGUS priimu kurie nori pasidėt dėl apsaugojimo ir ant kiekvieno pareikalavimo juos sugrąžinu.

PIRMOS KILASOS HOTELIS, Skaniausi ir sveikiausi visoki gėrimai, per tai visados svečių pilna, kiekvieną draugiškai ir maloniai visados pavaišina.

P. J. CHMIELIAUSKAS,
177 E. Main St. PLYMOUTH, PA.
(Bell Phone 8-R)

W. D. Boczkowski & Co.
420-522 W. South St.
MAHANAY CITY, PA.

„SVYTURYS“
1913 metų.

Visas metraštis su įvairiais straipsniais geriausių rašėjų Europos ir įvairioms statistikom visos Lietuvos labai naudingas. Prekė 75c., mėš parduodam po 50c.

Gaunamas pas **J. J. PAUKŠTIS & CO.**
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.

Telephone 1295 Greenpoint.

P. BUTKUS

LIETUVIŠKAS GRABORIUS (Undertaker).

Išbalsamuotojas ir laidotuvių Direktorius. Karjeros laidotuviams, veselioms ir krikštynoms. Lietuviai, kreipkitės reikale pas lietuvį.

Mano gyvenimo ofisas atdaras diena ir naktį.

213 BERRY ST. BROOKLYN, N. Y.
Branch Office 48 Hudson Ave.

THE LACKAWANNA

Parankiausiai geležinkelio Europon keliaujantiems. Linijos sueina prie Trans-Atlantiškųjų laivų. Nebrangi ir perdavinėja bagažą ir perveža pasazičius.

The Road of Anthracite
(Kietųjų auglinių kelias).
Trumpiausias kelias į Buffalo. Tiesiai į Scrantoną ir Anglijų Sritį. Tarpe New Yorko ir Buffalo penki traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, Chicago ir Va-karų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir Pietvakarių, kasdien.
Tarpe visų vietinių Punktų nuolatiniis ir parankus susinesimas. Artymesnių informacijų apie kainas, traukinių begiojimą, etc., kreipkitės pas savo vietinį agentą arba rašykite pas:
George A. Cullen,
Passenger Traffic Man'r
90 West Street, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA
Chicago, Illinois

PRIMA pinigus taupinimui nuo \$1.00 ir angščiau ir moka 3 procentą už padėtus pinigus.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų ir storių Chicagoje.

SIUNČIA pinigus į visas dalis svieto ir parduoda šifkortes ant visų linijų.

IŠMADO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškų ant ruskų.

Turint kokius nors reikalus į Banką rašykite šiuom adresu:
A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

Tel. 279 Greenpoint.

Geriausia lietuviams užėiga pas
JONA KULBOKA

Škanus Alus, Gardi Arielka, Visokš Vynai, Kvepianti Cigarai.

74 Grand Street
Kampus Wythe Ave. BROOKLYN, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Firmutinė Lietuviszka Krautuvė Judančių Paveikslių Amerikoje.

Užtikome visokių gatenų APERATUS. Parduodam ir randavom labai pigiai su vienkais Elektrikais ir Gasiniais Intaisais naujiausios mados. Į Stak užtikome suvirf 2500 ratų filmos. Importuję iš visų šalių mato, specialiai turime padaryt daug Lietuviszkių Illiustrojučių dūl Dalin, Deklamacijų, Režisūrų ir Pralokojų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsimat arba nori užsimat Stomai bizniti, reikalaujanti pagalbos kreipkitės prie:
American Film Exchange
A. T. Račūnas Mgr.
430 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.
Phone 2536 W. Bedford.

W. SLOMINSKA
Mano Dirbtuve Apdovanota Dviem Medaliais

ant Kosciuskos Parodos už rupestingą ir artistiską išdirbimą

KARUNŲ, ŠARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARŠALKINIŲ LAŽŲ IR TEIP TOLIAUS.

Turiu už garbę apreikšti guodintinoms Kunigams ir guodintoms Draugystėms, kad aš dirbu visus angščiau pamintus daigtus PI-GIAUSIAI, TEISINGIAISIAI IR GERIAUSIAI, nes per daugelį metų užsimdama išdirbiniais įėjau geriausių praktikų ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone
W. SLOMINSKA, 1025 Milwaukee Av., Chicago, Ill.

Kaip pasilikti Amerikos piliečiu.

Knygute Lietuviszkoji ir Angliškioji kalbose. Turinys: Įstatymai apie pilietystę, klausimai ir atsakimai kaip išimti popieras, Suvienyti Valstijų konstitucija, nepriklausomybės deklaracija ir konfederacijos straipsniai. Amerikos LietuviŲ ūkėsu Klubas, matydamas reikala, išleido virš minėtą knygele kurios čionia yra 25c. Užsiakydami knygą pinigų siųskite per Money Orderį arba krasos ženkleliai, ant šito adresu:
LITHUANIA CITIZENS CLUB
872 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Nepamirskit Tautiško Namol

Erta, daili salė miteingams, veselijoms, teatrams ir baliams. Gardi degtinė, šviežias alus, kvėpią cigara, skanūs užkandžiai ir nakvinė.

TAI LIETUVIŲ UŽEIGA.
A. RAZUTIS
101-103 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Telephone 1470 Greenpoint.

H. B. ROSENSON,
817-819 Grand St., BROOKLYN, N. Y.
Telephone 1102 W. Williamsburgh

PIRIETIAI LIETUVIAI!
12 dideliu ir 12 mazu.

ADVOKATAS KAZIS KRAUCUNAS.

Buvęs 9 metų Skrybius, Jūrininkas, Inspektoriūm Suvienų Valtijų Imigracijos; turi visas tiesas kaip Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Umo-lor-t-Law. V. d. visokių tylos (provas) vntais susimose ir d'partimentų skrybiuose. Gavimui patarimų, kreipkitės laišku, įdėdami krasos ženklelį atsiųskite. Vedimui svarbių byjų ir reikalų, pribruna ypatingai į visas Valstijas ir miestus su visų pareikalavimu. Adresas:
KAZIS KRAUCUNAS, Attorney-at-Law
403 Lyon Building. Seattle, Wash.

Jonas S. Lopatto
Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvisz advokatas pabaigęs Pensylvanijos Universiteta), užsimla varymu pruvų visnose teismuose.

Ofisas rumose 47-48-49 Bennet Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE PENNA.

Office Phone Peoples 87
" Bell 47
Residence Peoples 1100

FIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Mallorius

Geras darbas. Vidutinaiška Etanai.

G. BENSON,
828 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.